

ÅS KOMMUNE

MØTEINNKALLING

Formannskapet har møte i Ås kulturhus, Lille sal

06.06.2012 kl. 18.30

Møtet er åpent for publikum i alle saker med mindre saken er unntatt offentlighet eller møtet lukkes i henhold til lov. Saksdokumentene ligger til offentlig gjennomsyn på rådmannskontoret. Innkallinger og protokoller legges til gjennomsyn på servicetorget og bibliotekene, og publiseres på www.as.kommune.no.

Saksliste:

- ORIENTERING FRA OG DIALOG MED POLITIET kl. 18.30 – 19.00
- INFORMASJON FRA RÅDMANNEN

F-sak 38/12	05/241		
<u>VEDTAK AV KOMMUNEDELPLAN FOR E18 AKERSHUS GRENSE - VINTERBRO, ÅS KOMMUNE</u>		Side	4
F-sak 39/12	12/1411		
<u>TERTIALRAPPORT 1. TERTIAL 2012</u>		Side	11
F-sak 40/12	12/1097		
<u>BUDSJETTREGULERING 1. TERTIAL 2012</u>		Side	14
F-sak 41/12	11/2929		
<u>ÅS DEMENSSENTER - GODKJENNING AV ROMPROGRAM OG KALKYLE</u>		Side	25
F-sak 42/12	12/1020		
<u>SAMHANDLINGSREFORMEN I ÅS - STATUS PR. 1. TERTIAL 2012</u>		Side	58
F-sak 43/12	11/1890		
<u>GNR 22 BNR 1 - RIDEHALL PÅ NORDRE TROSTERUD</u>		Side	77
F-sak 44/12	11/3022		
<u>FORHOLD TIL KOMMUNEPLANEN – R-255- REGULERINGSPLAN FOR CAMPUS ÅS</u>		Side	85

F-sak 45/12	12/716	
<u>NY STILLING SOM FAGARBEIDER VED KOMMUNALTEKNISK AVDELING - NY BEHANDLING</u>		Side 91
F-sak 46/12	12/950	
<u>SALG AV KOMMUNAL BOLIG</u>		Side 97
F-sak 47/12	12/1026	
<u>VIDERE DRIFT AV PURA 2013-2021</u>		Side 100
F-sak 48/12	12/1401	
<u>PLANSTRATEGI 2012 - 2016</u>		Side 114
F-sak 49/12	12/1441	
<u>UTARBEIDELSE AV HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2013 - 2016</u>		Side 120
F-sak 50/12	12/920	
<u>SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV – KRISTIN HEGVIK TORGENSEN - NYTT VALGOPPGJØR OG NYVALG</u>		Side 129

Ås, 30.05.2012	Eventuelt forfall eller inhabilitet meldes til Vibeke Berggård, tlf. 64 96 20 04 eller e-post politisk.sekretariat@as.kommune.no. (Det sendes personlig svar på mottak av e-post. Telefonbeskjed må gis dersom svar ikke er mottatt innen rimelig tid).
Johan Alnes Ordfører	Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

REFERATSAKER TIL FORMANNSKAPET 06.06.2012

Protokoller:

1. Hovedutvalg for oppvekst og kultur 10.05.2012
2. Hovedutvalg for helse og sosial 10.05.2012
3. Hovedutvalg for teknikk og miljø 10.05.2012
4. Administrasjonsutvalg 09.05.2012
5. Kommunalt råd for funksjonshemmede 08.05.2012
6. Ås eldreråd 07.05.2012
7. Kommunestyret 09.05.2012
8. Kommunestyret 25.04.2012

Innkallinger:

9. Hovedutvalg for oppvekst og kultur 10.05.2012
10. Hovedutvalg for helse og sosial 10.05.2012
11. Hovedutvalg for teknikk og miljø 10.05.2012
12. Administrasjonsutvalg 09.05.2012
13. Kommunalt råd for funksjonshemmede 08.05.2012
14. Ås eldreråd 07.05.2012

F-sak 38/12

**VEDTAK AV KOMMUNEDELPLAN FOR
E18 AKERSHUS GRENSE - VINTERBRO, ÅS KOMMUNE**

[Gå til saksliste](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Cornelia Solheim

Arkivnr: 142

Saksnr.: 05/241

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Formannskapet	3/02	30.01.2002
Formannskapet	49/10	22.09.2010
Kommunestyret	42/10	13.10.2010
Formannskapet	1/11	19.01.2011
Kommunestyret	1/11	02.02.2011
Formannskapet	48/11	24.08.2011
Formannskapet	11/12	14.03.2012
Formannskapet	38/12	06.06.2012

Rådmannens innstilling:

I medhold av Plan- og bygningslovens §§ 11-4 og 11-15, vedtas Kommunedelplan med konsekvensutredning for E18 Akershus grense-Vinterbro, datert 24.05.2012, med alternativ 3A-4 som fremtidig korridor for E18 fra Ski grense til Nygårdskrysset. Som følge av vedtaket kan Statens vegvesen starte arbeidet med reguleringsplan for den totale strekningen fra Ski grense til Vinterbro.

Rådmannen i Ås, 29.05.2012

Trine Christensen

Tidligere politisk behandling:

- F-sak 48/11, E18 fra Akershus grense til Vinterbro – utvidelse av planområdet
- K-sak 01/11, E18 fra Akershus grense til Vinterbro – Endelig planprogram for kommunedelplan
- K-sak 42/10, E18 fra Akershus grense til Vinterbro – Forslag til planprogram for kommunedelplan
- F-sak 74/08, Konseptvalgutredning for E 18 fra Knapstad til E 6 i Follo
- F-sak 05/241, Høring og offentlig ettersyn av "E18 Akershus grense – Vinterbro. Rapport kommunedelplan Ås kommune."

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet 06.06.2012

Kommunestyret 20.06.2012

Vedlegg som følger saken trykt: (separat trykk sendt begge utvalg 30.05.2012) Kommunedelplan med konsekvensutredning. E18 Akershus grense-Vinterbro. Ås kommune.

Notat fra Statens vegvesen: "Behandling av høringsuttalelser – Kommunedelplan med konsekvensutredning Ås kommune"

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Høringsutkast, E18 Akershus grense – Vinterbro. Rapport kommunedelplan Ås kommune med temarapporter

Kopi av høringsuttalelsene

Øvrige dokumenter i saken

Utskrift av møtebok sendes:

Elin Bustnes Amundsen, Planleggingsleder E18 Akershus grense – Vinterbro, Statens vegvesen Region øst, Postboks 1010, 2605 LILLEHAMMER
Kristian Larsen, saksbehandler for kommunedelplan i Ski kommune

SAKSUTREDNING

Fakta i saken

Bakgrunn

Statens vegvesen har i samråd med berørte kommuner og fagmyndigheter gjennomført et planarbeid for å avklare trasé og kryssplasseringer for framtidig E18 med tilhørende lokalvegssystem fra Akershus grense til Vinterbro. Arbeidet er en del av utviklingen av E 18 fra Vinterbro gjennom Akershus og Østfold til riksgrensen med Sverige ved Ørje. Alle plandokumenter er lagt ut på

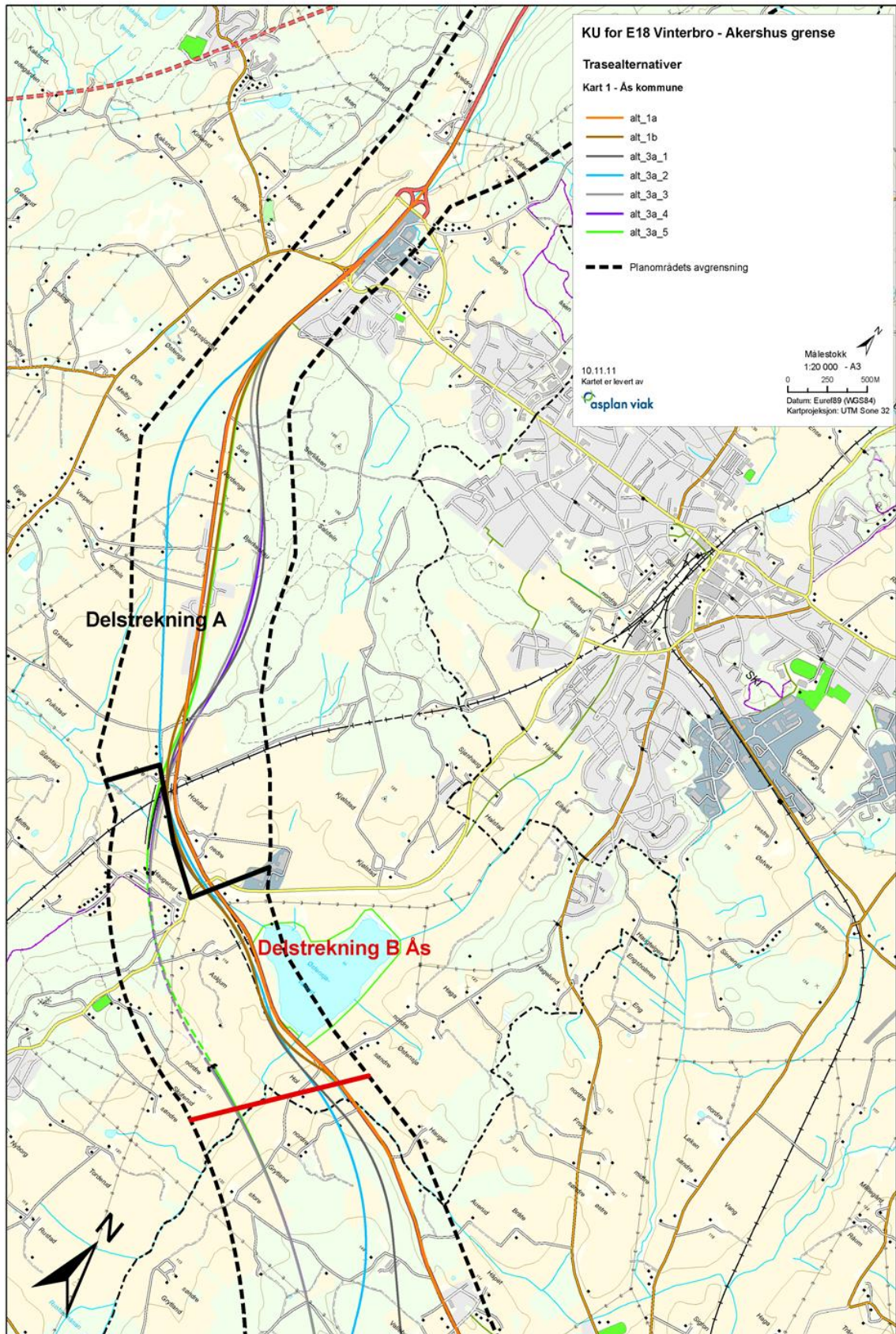
<http://www.vegvesen.no/Vegprosjekter/e18ostfold/Delprosjekter/Akershus+gr-Vinterbro>

I møte 14.03.2012 fattet Formannskapet følgende vedtak:

"I medhold av Plan- og bygningslovens § 11-14, 1. ledd, legges følgende dokument fra Statens Vegvesen, datert 01.02.12, ut til høring og offentlig ettersyn: E18 Akershus grense-Vinterbro. Rapport Kommunedelplan Ås kommune."

Høringsperioden var fra 19.03.2012 til 04.05.2012. Varsel om offentlig ettersyn ble sendt til berørte grunneiere. Planen i sin helhet ble oversendt Oppegård og Ski kommuner, Akershus fylkeskommune, Fylkesmannen i Oslo og Akershus og NVE. Offentlig ettersyn ble også kunngjort i Østlandets Blad. Det ble avholdt åpent møte i Ås 18.04.12.

I kommunedelplanen inngikk 7 alternative korridorer (1A, 1B, 3A-1, 3A-2, 3A-3, 3A-4 og 3A-5) som i Ås kommune er delt i to delstrekninger, (A Nygård-Holstad og B Holstad-Kråkstad), se figur under. Statens vegvesen anbefalte ett av alternativene, 3A-4 for begge delstrekningene.

Høringsinnspill

Det har kommet inn 27 høringsuttalelser til kommunedelplanen. Sammendrag av høringsuttalelsene og tiltakshavers kommentarer finnes i vedlegg til saksfremlegget. Kopi av høringsuttalelsene ligger i saksmappen.

Innsigelser

Statens vegvesen har mottatt innsigelse fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) til alternativene 1B, 3A-2 og 3A-5 i delstrekning A og 1A, 1B, 3A-1 og 3A-2 i delstrekning B. Innsigelsen fra FMOA påvirker ikke Statens vegvesens anbefalte alternativ 3A-4.

Akershus fylkeskommune (AFK) har innsigelse til alternativene 1B, 3A-1, 3A-2 og 3A-5. AFK støtter for øvrig Statens vegvesens anbefalinger, innsigelser og frarådingen.

Statens vegvesen har innsigelse mot følgende alternativer:

- Innsigelse mot 1A – hele strekningen
- Innsigelse mot 1B, delstrekning B
- Innsigelse mot 3A-1, delstrekning B og C
- Innsigelse mot 3A-2, delstrekning B og C
- Innsigelse mot 3A-3, delstrekning C

Statens vegvesen fraråder følgende alternativer:

- 1B, delstrekning A og C
- 3A-5, delstrekning A

Tabellen under viser en oppsummering av alternativene, der alternativer uten innsigelse er vist i celler med grå bakgrunn.

Delstrekning / alternativ	Delstrekning A	Delstrekning B i Ås
1A (gul, 2-felt)	<p><u>Innsigelse fra SVRØ</u> pga. oppfyller ikke mål om økt kapasitet og mer forutsigbar framkommelighet, samt å lede tungtrafikken utenom tettstedene.</p> <p><u>Innsigelse fra Fylkeskommunen</u> da ny E18 vil rasere kulturmiljøet på Sneissletta. Mange hus må innløses og utfordrende å løse støy for gjenværende hus.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark: 40 daa</p> <p>Anslått kostnad: 840 mill</p>	<p><u>Innsigelse fra Fylkesmannen</u> grunnet for stort beslag av dyrka mark</p> <p>Som delstrekning A</p> <p>Arealbeslag dyrka mark delstrekning B totalt: 80 daa</p> <p>Anslått kostnad delstr. B: 1025 mill</p>
1B (orange)	<p><u>Innsigelse fra Fylkeskommunen</u> da ny E18 vil rasere kulturmiljøet på Sneissletta. Mange hus må innløses og utfordrende å løse støy for gjenværende hus.</p> <p><u>Innsigelse fra fylkesmannen</u> grunnet for stort beslag av dyrka mark</p> <p>Arealbeslag dyrka mark : 120 daa</p> <p>Anslått kostnad: 890 mill</p>	<p><u>Innsigelse fra Fylkeskommunen</u>, konflikt med kulturmiljø ved Kråkstad</p> <p><u>Innsigelse fra fylkesmannen</u> grunnet for stort beslag av dyrka mark og naturmiljø ved Østensjøvannet.</p> <p>Meget utfordrende geoteknikk ved Østensjøvannet.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark delstrekning B totalt: 150 daa</p> <p>Anslått kostnad delstr B: 1340 mill</p>
3A-1 (mørk grå)	<p>Ok. Trasé i kanten av Holstadmarka, toplanskryss ligger ved dagens Holstad-kryss. Ingen store konflikter</p> <p>Arealbeslag dyrka mark 51 daa</p> <p>Anslått kostnad: 650 mill</p>	<p><u>Innsigelse fra fylkesmannen</u> grunnet for stort beslag av dyrka mark og naturmiljø ved Østensjøvannet</p> <p><u>Innsigelse fra Fylkeskommunen</u>, konflikt med kulturmiljø ved Kråkstad og.</p> <p>Meget utfordrende geoteknikk ved Østensjøvannet.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark delstrekning B totalt: 150 daa</p> <p>Anslått kostnad delstr. B: 935 mill</p>
3A-2 (blå)	<p><u>Innsigelse fra Fylkesmannen</u> pga stort beslag av dyrka mark.</p> <p><u>Innsigelse fra Fylkeskommunen</u> - Konflikt med kulturmiljø</p> <p>Arealbeslag dyrka mark 180 daa</p> <p>Anslått kostnad: 680 mill</p>	<p><u>Innsigelse fra Fylkesmannen</u> grunnet for stort beslag av dyrka mark og naturmiljø ved Østensjøvannet</p> <p>Meget utfordrende geoteknikk ved Østensjøvannet.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark delstrekning B totalt: 170 daa</p> <p>Anslått kostnad delstr. B: 1070 mill</p>
3A-3 (lys grå)	<p>Ok. Trasé i kanten av Holstadmarka, toplanskryss beslaglegger dyrka mark, men ellers ingen store konflikter. Kryss justeres i neste planfase</p> <p>Arealbeslag dyrka mark 156 daa</p> <p>Anslått kostnad: 450 mill</p>	<p>OK. Høye kostnader pga tunnel under Holstad, men enklere anleggsgjennomføring.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark delstrekning B totalt : 130 daa</p> <p>Anslått kostnad delstr. B: 1420 mill</p>
3A-4 (lilla)	<p>Ok. Trasé i kanten av Holstadmarka, toplanskryss beslaglegger dyrka mark, men ellers ingen store konflikter.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark 160 daa</p> <p>Kostnad: 450 mill</p>	<p>OK. Høye kostnader pga tunnel under Holstad, men enklere anleggsgjennomføring.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark delstrekning B totalt: 110 daa</p> <p>Kostnad: 1420 mill</p>
3A-5 (grønn)	<p><u>Fylkesmannen har innsigelse</u> pga for stort beslag av dyrka mark</p> <p><u>Fylkeskommunen har innsigelse</u> da kulturmiljøet på Sneissletta raseres Mange hus må innløses og utfordrende å løse støy for gjenværende hus.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark 200 daa</p> <p>Anslått kostnad: 540 mill</p>	<p>OK. Høye kostnader pga tunnel under Holstad, men enklere anleggsgjennomføring.</p> <p>Arealbeslag dyrka mark delstrekning B totalt: 130 daa</p> <p>Anslått kostnad delstr. B :1420 mill</p>

Endringer etter offentlig ettersyn

Statens vegvesen har gjort følgende endringer i planbestemmelsene i kapittel 7.3 som følge av det offentlige ettersynet (endringer er vist med fet skrift):

- Gjennom reguleringsplanarbeidet må nødvendige detaljer som atkomst, over- / underganger, bussholdeplass, innfartsparkering, kryssplasseringer, konstruksjoner, utforming og hensyn til omgivelsene, herunder støytiltak, **vilttiltak** og andre miljøtiltak fastsettes.
- **Statens vegvesen vil erstatte 100 % av dyrkamark som bygges ned som følge av ny E18. Disse arealene med ny dyrkamark skal ha tilsvarende kvalitet som den dyrkamarka som bygges ned. I tillegg skal tiltak for å begrense ulemper for landbruksinteresser vurderes som del av**

reguleringsplanarbeidet. Kryssområdet ved Holstad skal vurderes spesielt med sikte på å redusere nedbyggingen av dyrka mark.

- **Det skal gjennomføres en behovsanalyse for å vurdere aktuelle tiltak på dagens E18 i forbindelse med nedklassifiseringen av eksisterende E18.**
- **I områder hvor grunnundersøkelser viser at løsmassene er karakterisert av bløt noe sensitiv til kvikk marin leire, må det gjennomføres en geoteknisk vurdering av faren, inkludert en dokumentasjon av områdestabiliteten for faresonen, som en del av reguleringsplanarbeidet. Konkret gjelder dette alternativ som går langs Østensjøvannet fram til Grytlandsbekken (1A, 1B, 3A-1 og 3A-2).**
- **Det skal etableres rensedammer for vann fra tunneler og ved påslipp av drensvann til bekker / elver i anleggs- og driftsfase. Utforming og dimensjonering av rensedammer foretas i neste planfase. Kravene til utslipp til vassdrag må tilfredsstille vannområdeforvaltningen basert på EU-s vannrammedirektiv.**

I kulepunkt 3 inngår også en vurdering av gang- og sykkelveier langs dagens E18 i forbindelse med nedklassifiseringen av eksisterende E18.

Når det gjelder kobling mellom E18 og E6 ved Vassum påpeker Statens vegvesen at det pågår planleggingsarbeid for en ny Oslofjordforbindelse fram til Vassum. En kobling mellom ny E18 og RV 23 bør rapporteres videre i systemet slik at det eventuelt kan tas med i NTP-arbeidet.

Videre prosess

Ved vedtak av kommunedelplanen og korridoralternativ 3A-4 vil Statens vegvesen starte reguleringsplanprosessen for ny trasé for E18 for den totale strekningen i Ås kommune fra Ski grense til Vinterbro. Trasé fra Nygårdskrysset til Vinterbro vil følge dagens vei og er derfor ikke en del av korridorvurderingen i kommunedelplanen. Reguleringsplanen vil inkludere kryssløsning ved Vinterbro, som har inngått i en behovsanalyse i forbindelse med utredningsarbeidet av kommunedelplanen.

Gjennom reguleringsplanprosessen vil blant annet nøyaktig plassering av traseen innenfor den 400 meter brede korridoren og kryssløsninger avklares. Andre planforhold som vil inngå er gitt i bestemmelse i planens kapittel 7.3, 3. kulepunkt. Forhold og tema som skal inngå i reguleringsplanen er for øvrig beskrevet i kapittel 8 i kommunedelplanen.

Vurdering

Rådmannen kan ikke se at det gjennom offentlig ettersyn har innkommet uttalelser som tilsier noe annet enn at Statens vegvesens anbefalte alternativ 3A-4 kan vedtas. Statens vegvesen har tatt hensyn til vesentlige høringsinnspill og gjort nødvendige endringer i kommunedelplanen.

Videre vurderer rådmannen at reguleringsplanprosessen med konsekvensutredning vil sikre nødvendige avklaringer for å få en hensiktsmessig detaljutforming av

veitrasé, kryssløsninger og øvrige forhold knyttet til ny E18. Gjennom konsekvensutredningen vil det også avdekkes behov for nødvendige avbøtende tiltak.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at Kommunedelplan med konsekvensutredning for E18 Akershus grense-Vinterbro, datert 24.05.2012, vedtas, med alternativ 3A-4 som fremtidig korridor for E18 fra Ski grense til Nygårdskrysset. Statens vegvesen kan starte arbeidet med reguleringsplan for den totale strekningen fra Ski grense til Vinterbro.

F-sak 39/12
TERTIALRAPPORT 1. TERTIAL 2012

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Emil Schmidt

Arkivnr: 145 &14

Saksnr.: 12/1411

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Administrasjonsutvalget	/	06.06.2012
Hovedutvalg for helse og sosial	/	07.06.2012
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	13/12	07.06.2012
Hovedutvalg for teknikk og miljø	/	07.06.2012
Formannskapet	39/12	06.06.2012
Kommunestyret	/	20.06.2012

Rådmannens innstilling:

1. tertialrapport 2012 tas til orientering.

Rådmannen i Ås, 29.05.2012

Trine Christensen

Tidligere politisk behandling:

Ingen

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalgene

Administrasjonsutvalget

Formannskapet

Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt: (separat trykk sendt alle utvalg 30.05.2012)

1. tertialrapport 2012

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Rådmannens ledergruppe

SAKSUTREDNING

1. tertialrapport er en tilbakerapportering på målsettinger i vedtatt handlingsprogram og økonomiplan. Den beskriver status etter de første 4 månedene. Tertialrapporten

er bygd opp etter samme struktur som handlingsprogram 2012 - 2015. Nedenfor gis et kort sammendrag av de viktigste sakene i 1. tertial.

Fakta i saken:

Økonomi

Status per 1. tertial viser at samhandlingsreformen og nye ressurskrevende brukere innebærer behov for økte tjenester. Samtidig utløser dette økte refusjoner. Økning i tjenesteproduksjonen er mulig å gjennomføre ved omprioriteringer innenfor eksisterende rammer og ved finansiering gjennom økte inntekter.

Helse og sosial har økte kostnader som følge av samhandlingsreformen og nye ressurskrevende brukere. Utover dette styrer etatene innenfor disponible rammer.

Rådmannen har hatt fokus på store inntektsposter i 1. tertial 2012. Det anbefales at forventet økt skatteinntang og deler av inntektsøkninger på andre områder, går til å bedre netto driftsresultat. Status per 1. tertial gir grunnlag for å styrke netto driftsresultat til ca. 1 %.

Medarbeidere

I 1. tertial er det igangsatt prosjekter knyttet til friskvernarbeid i 3 barnehager. Medarbeiderundersøkelse er gjennomført. Overordnet resultat vil bli rapportert i 2. tertial. Sykefraværsoppfølging krever store administrative ressurser på alle nivå. Sykefraværet viser ingen markant nedgang og er relativt stabilt i fht foregående år. Det har i perioden vært flere ressurskrevende personal- og arbeidsmiljø saker.

Kulturhuset

Anbudsdokumentene for kinoteateret og vestibylen ble lagt ut i 1. tertial. Det kom ikke inn noen anbud. Det fremmes i 2. tertial sak til kommunestyret om forslag til drift av kulturhuset.

Anbud på kjøkkendrift ble også lagt ut i 1. tertial. Anbudsfristen går ut i 2. tertial.

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen, med tilhørende lovverk, trådte i kraft 01.01.2012. Den nye helse- og omsorgstjenesteloven har erstattet kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven. Flere oppgaver er lagt til kommunene. Innsatsen for å forebygge og begrense sykdom økes. Den nye folkehelseloven gir kommunen et tydeligere ansvar for folkehelsearbeid. Ansvaret legges til kommunen framfor kommunens helsetjeneste. Det er også et ansvar for å ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med planstrategier.

I den overordnede samarbeidsavtalen som er inngått mellom kommunene og Ahus, vedtatt i kommunestyret 01.02.2012 i K-sak 3/12 (11/4139), skal det videre innenfor 9 ulike områder utarbeides og inngås avtaler mellom partene. Dette avtalearbeidet har pågått i 1. tertial, og skal ferdigstilles innen første halvår 2012.

Det er jevnlig orientert om status for Ås jf. samhandlingsreformen i Formannskap og HHS gjennom første tertial, samt fremmet en sak.

Skolebehovsplan

Det ble fremmet sak til hovedutvalget for oppvekst og kultur om skolebehovsplanen i 1. tertial. Saken vil fremmes for formannskap og kommunestyret i løpet av 2. tertial.

Fullelektronisk arkiv / e-politiker

Ås kommune jobber mot fullelektronisk arkiv, ansettelsessakene er blitt fullelektronisk. I forbindelse med overgangen til fullelektronisk arkiv har en kommet frem til at en ønsker å vurdere nytt sak og arkiv system. Anskaffelse av nytt sak og arkiv system gjøres sammen med Frogn kommune. Som et ledd i veien mot fullelektronisk arkiv ble det vedtatt e-politiker, dette rulles ut i 2.tertial.

Feide

Feide ble innført i Ås kommune i 1.tertial, som første kommune i Follo. Feide er Kunnskapsdepartementets valgte løsning for pålogging til digitale tjenester i Utdanningssektoren. Dette er med på å gi elever og lærere en inngang til alle digitale tjenester for utdanning. Det er med på å forenkle bruker administrasjonen av lærer og elever i forbindelse med digitale tjenester. (Nasjonale prøver, eksamen etc.)

Større plansaker

Miljøverndepartementets avgjørelse av innsigelsene til Kommuneplan 2011-2023 forelå i januar. Departementet opprettholder innsigelsen fra fylkesmannen til omdisponering fra LNF til bolig i Askehaugåsen (B2) og Rustadporten (B10). Disse arealene er derfor tatt ut av kommuneplanen.

Offentlig ettersyn av reguleringsplan for Campus og nytt senter for husdyrforsøk ble avsluttet i januar/februar. I etterkant av dette har det vært jobbet med endringer i planen som følge av høringsinnspill og innsigelser. Det har vært en dialogprosess med fylkesmannen i Oslo og Akershus, Akershus fylkeskommune, Riksantikvaren og Statens vegvesen. Planene skal fremmes for endelig vedtak i 2. tertial.

Kommunedelplan for E18 ble lagt ut på offentlig ettersyn 19. mars med høringsfrist 4. mai. Planen vil bli fremmet for endelig vedtak i 2. tertial.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Status per 1. tertial gir grunnlag for å styrke netto driftsresultat fra 0,3% til ca. 1 %.. Det vises forøvrig til egen sak om budsjettreguleringer 1. tertial 2012.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen anbefaler at 1. tertial 2012 tas til orientering.

F-sak 40/12
BUDSJETTREGULERING 1. TERTIAL 2012

[Gå til sakliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Emil Schmidt

Arkivnr: 153

Saksnr.: 12/1097

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Administrasjonsutvalget	/	06.06.2012
Hovedutvalg for oppvekst og kultur	14/12	07.06.2012
Hovedutvalg for helse og sosial	/	07.06.2012
Hovedutvalg for teknikk og miljø	/	07.06.2012
Formannskapet	40/12	06.06.2012
Kommunestyret	/	20.06.2012

Rådmannens innstilling:

Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1, 2 og 3.

Rådmannen i Ås, 29.5.2012

Trine Christensen

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for oppvekst og kultur
Hovedutvalg for helse og sosial
Hovedutvalg for teknikk og miljø
Administrasjonsutvalg
Formannskap
Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt: Tabell 1, 2 og 3

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter: Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Etatssjefer
Økonomiavdelingen
Revisjonen
Plankomiteen

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

Status per 1. tertial viser at samhandlingsreformen og nye ressurskrevende brukere innebærer behov for økte tjenester. Samtidig utløser dette økte refusjoner. Økning i tjenesteproduksjonen er dermed mulig å gjennomføre ved omprioriteringer innenfor eksisterende rammer og ved finansiering gjennom økte inntekter.

Vedtatt handlingsprogram innebærer et netto driftsresultat på 0,3 %. Dette er et lavt netto driftsresultat, og vesentlig under Fylkesmannens anbefaling på 3 %.

Rådmannen foreslår til 1. tertial budsjettreguleringer som innebærer netto bedring av driftsresultatet med 5,8 mill. kr.

I opprinnelig budsjett 2012 var det budsjettert med bruk av disposisjonsfond på 4,25 mill. kr for å saldere budsjettet. Med det foreslåtte opplegget for 1. tertial kan bruken av disposisjonsfond reverseres, og det kan isteden tilføres 1,5 mill. kr. Det vil si at man ikke bruker av oppsparte midler. Forslaget til budsjettreguleringer innebærer at netto driftsresultat øker fra 0,3 % til ca 1 %.

Skatt og rammetilskudd

Pr 1. tertial har Ås kommune en skatteinngang på 117,5 mill. kroner. Dette utgjør 30,94 % av budsjettert skatteinngang for hele året. I samme periode i fjor var skatteinngangen på 30,45 % av regnskapsført skatt for hele 2011. Periodisert skatteinngangen hittil i år er dermed noe over nivået i fjor.

Som følge av høy befolkningsvekst kan det se ut til å bli noe høyere skatteinngang enn budsjettert. Det er imidlertid fortsatt stor usikkerhet knyttet til skatteinngangen for hele året. I Revidert nasjonalbudsjett 2012 er anslaget på inntekts- og formuesskatt til kommunesektoren i 2012 oppjustert med 2,3 mrd. kroner. Nye skatteanslaget for Ås kommune viser en forventet skatteøkning på mellom 4 til 6 mill. kr.

Rammetilskuddet økes også noe, da kommunene får økt kompensasjonen for utgiftsøkninger som følge av endringen i kontantstøtten. Økt skatteinngang kan imidlertid motvirke denne effekten, da kommunen kan få trekk i rammetilskudd ved økt skatteinngang.

Lån

Rentenivået har gått ned i 2012 blant annet som følge av fortsatt uro i verdensøkonomien. Renteutgiftene for 2012 anslås derfor å bli noe lavere enn budsjettert, Samtidig anslås kommunens renteinntekter også å bli lavere enn budsjettert slik at netto renter blir omtrent uendret. Renteinntektene endres raskere ved svingninger i rentenivået enn renteutgiftene da kommunens overskuddslikviditet i hovedsak er plassert i flytende bankinnskudd. Kommunens innlån har en større andel fastrenter.

Kapitalforvaltning

Status per 1. tertial viser en avkastning på Ås kommunes kapitalforvaltning på 2,7 % eller 4,6 mill. kr. Det er budsjettert med en avkastning på 9 mill. kroner eller ca. 5 % i

2012. Hittil i år er avkastningen som forventet, men det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til denne posten.

Behov for regulering av driftsbudsjettet for etatene

Lønnsoppgjøret 2012- budsjettmessige konsekvenser

I opprinnelig budsjett for Ås kommune er det budsjettert med en lønnsvekst på 3,75 % fra 2011 til 2012, I statsbudsjettet var det opprinnelig budsjettert med en lønnsvekst på 4 %, men i revidert budsjett har regjeringen nedjustert anslaget til 3.75%. Lønnsoppgjøret i kommunesektoren har gått til mekling med frist 23. mai. Rådmannen kommer tilbake til dette i 2. tertialrapport.

Sentraladministrasjonen:

Tilskudd til organisasjoner og lag

Posten må økes med 50 000 kr, da posten ikke ble justert ved utarbeidelse av opprinnelig budsjett.

Kurs/opplæring AMU

Posten må økes med 50 000 kr da tilsyn fra Arbeidstilsynet har avdekket manglende lovpålagt kurs i HMS for ledere i Ås kommune.

Tilbakeføring av mindreforbruk Follo kemnerkontor

Driftsregnskapet for Follo kemnerkontor for 2011 viser et mindreforbruk (overskudd) på 2 702 131 kr. Dette tilbakeføres deltakerkommunene i 2012. For Ås kommune utgjør dette 414 000 kr som kommer til fratrukk på faktura for 2012.

Refusjon fra Storebrand som følge av brudd på leveransen.

Ås kommune har tatt opp med Storebrand at de har brutt leveransegarantien for saksbehandlingstid. Etter en gjennomgang av mengden saker har kommunen fått refundert 438 000 kr. Dette er 336 000 kr mer enn forventet i opprinnelig budsjett 2012.

Lisenser Microsoft - skole

Lisens for Microsoft er tidligere ført som en anskaffelse i investering da det har vært mest økonomisk fordelaktig å kjøpe lisensen. Microsoft har gjort endringer i sin lisensiering innenfor oppvekst og kultur, der en har endret pris fra klienter til antall ansatte innenfor skole. Med gjeldende priser er det mer fordelaktig å leie lisenser. Det vil også være med på å forenkle arbeide administrasjonen av lisenser. Kostnadene må da føres i driftsbudsjettet.

Helse og sosial:

Refusjon ressurskrevende tjenester

Revisorgodkjent refusjonskrav for ressurskrevende tjenester er 4,1 mill. kr høyere enn regnskapsført refusjonskrav i 2011. Bakgrunnen for dette er at det gjøres en forhåndsberegning av refusjonsgrunnlaget ved regnskapsavslutningen. Deretter foretas endelig beregning av refusjonskravet etter at regnskapet er avsluttet, jf.

sak12/1008 Årsregnskap 2011. Merinntektene som gjelder 2011 inntektsføres derfor i 2012 og budsjettreguleres inn i 1. tertial 2012. I tillegg oppjusteres anslaget for refusjoner for 2012 med 4,1 mill. kr som følge av ny beregning. Videre økes anslaget med 600 000 kr som følge av flere brukere i 2012. Til sammen foreslår rådmannen å øke budsjetterte refusjoner med 8,8 mill. kr.

Follo legevakt – kjøp av tjenester fra Ahus 2011.

Faktura for kjøp av tjenester fra Follo legevakt kom for sent fra A-hus til at den kom med i regnskapet 2011. Det ble videre uteglemt å avsette denne kostnaden i 2011. Dette skyldes en svikt i rutineene som vil bli rettet opp til neste år slik at det ikke skjer igjen. Utgiften er bokført i regnskapet 2012. Budsjettet må som følge av dette styrkes med 1,8 mill. kr.

Vederlagsordningen for barnevern.

De 2 siste søknadene om oppreisning / vederlag for tidligere barnevernsbarn er behandlet og vedtatt i vederlagsutvalget. Det er ikke budsjettert på posten i 2012, mens de reelle utbetalingene er på 1 450 000 kr.

Ressurskrevende bruker

Ny ressurskrevende bruker i Hjemmetjenesten Sør krever ressurser tilsvarende sykepleier i 192 % stilling / 80 t pr uke. 1 500 000 kr (inkl. sosiale utgifter).

Lisenser

HS pro com (softvare). HELSENETT til helsestasjonene. 95 000 kr.
For kommunikasjon med sykehusene, epikriser etter innleggelser, fødselsmeldinger, blodprøvesvar og urinprøvesvar.

Økt legeressurs

Det foreslås å øke legeressursen fra 63 % stilling til 100 % stilling ved styrking av følgende legetjenester.

- Helsestasjon i Ås
- Helsestasjon i Nordby
- Helsestasjon for ungdom og studenter
- Skolehelsetjeneste ved barneskoler, ungdomsskoler og Ås vgs.

Dette er et viktig grep i endringen av den totale kommunale legetjenesten i Ås sett i sammenheng med samhandlingsreformen, befolkningsøkning og revidering av fastlegeforskriften. Man vil da forhandle avtalene med 5 fastleger, og avslutte tilpliktingen for så å utlyse en 100 % stilling som dekker hele legetjenesten i forebyggende enhet. Tjenesten er i dag overbelastet og klarer ikke å holde unna i takt med befolkningsøkningen og alle lovpålagte kontroller. Kostnaden i 2012 er anslått til 65 000 kr. Helårseffekten utgjør 260 000 kr.

Ruskontakt - Tilskudd(Kommunal andel)

Kommunen mottar tilskuddsmidler til ruskontakt. Kommunale midler på 100.000 til å videreføre ruskontrakt «falt ut» av budsjettet for 2012.

Gjennomføring av omorganisering av pleie og omsorg

Gjennomføring av omorganisering av pleie og omsorgstjenesten ble vedtatt i kommunestyret 14. desember 2011. På bakgrunn av budsjettsituasjonen ble omorganiseringen tvunget til å gjennomføres trinnvis. På bakgrunn av økte inntekter som følge av økte refusjoner, er det nå mulig å gjennomføre denne omorganiseringen.

Merkostnaden er for:

- enhetsleder – hjemmetjenester
- avdelingssykepleier - demensomsorgen.

Kostnaden er beregnet til 700 000 kr i 2012. Helårseffekt vil være 1 408 000 kr.

Pleie- og omsorg er nå tilført betydelig økte ressurser i 2011 og 2012. Dette som en oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten om økonomistyring innen helse og sosial, samt for å møte økte utfordringer som følge av samhandlingsreformen. Med nye ledere på plass blir det viktig at fokus rettes mot at driften tilpasses disponible rammer og effektiv organisering av tjenesten. På den måten vil man sikre at kommunen er godt forberedt til å møte veksten i tjenestebehovet.

Kommuneoverlege – økning fra 60 % til 100 %

Økning fra 60 % til 100 % kommuneoverlege. Ingen søkere på 60 % samt opprinnelig behovsvurdering på full stilling. Nå utlyst i 100 %. Dette utgjør 175 000 kr (inkl. sosiale utgifter) i 2012. Helårseffekten er 350 000 kr.

Leasing av bil

80 000 kr til leaset bil til nyopprettet innsatsteam og barnevern. Dette ble uteglemt i opprinnelig budsjett i 2012.

Økt sykepleierdekning.

Økt sykepleierdekning på korttidsavdelingen dag og kveld:

Tilbakemelding fra ansatte på avdelingen om at det er et stort arbeidspress. Det er dokumentert sykefravær som er utløst av stress. Det er behov for økt bemanning med 1,8 årsverk.

Totalt utgjør dette 470 000 kr i 2012.

Omprioritering til finansiering av nye behov

For å finansiere nye behov innen pleie og omsorg, må det foretas omprioriteringer. Helse og sosial gis derfor et innsparingskrav på 500 000 kr. Dette vil i hovedsak være innsparinger innen miljøarbeider tjenesten.

Oppvekst og kultur:*Minnestein Åsgård skole*

Det må påføres flere navn på minnesteinen ved Åsgård skole. Tilbud er innhentet og det trengs 65 000 kr til dette. Tas fra tilleggsbevilgningskontoen.

Kvalitetssikring av anbudsdokumenter Kulturhuset

Det ble kjøpt tjenester ved utarbeidelse av anbudsdokumenter for drift av Kulturhuset. Dette var ikke lagt inn i budsjettet for 2012. Budsjettet økes med 150 000 kr.

Teknikk og miljø:*Vakthold*

Kostnaden til vakthold ved kommunens bygninger ble ved budsjetteringen lagt på varer- og tjenester men hører hjemme i lønnsbudsjettet. 756 000 kr flyttes mellom kontogrupper.

Behov for regulering av investeringsbudsjettet

Rådmannen foreslår endringer i investeringsbudsjettet for å dekke nye behov. Alle tiltakene finansieres med omdisponering av ubrukte budsjettmidler fra andre prosjekter. Det fremmes derfor ikke forslag om økt låneopptak.

Medisinkabinett

Innenfor rammen av uspesifiserte investeringsprosjekter på 700 000 kr, finansieres anskaffelse av medisinkabinett.

Bjørnebekk

Bjørnebekk asylmottak har et stort behov for renovering av bygningsmassen. Det overføres 500 000 kr fra driftsbudsjettet til Bjørnebekk for å forsere renoveringen av bygningsmassen.

Follo Barne og ungdomskole:

Budsjettet ble lagt på feil funksjon. Må rettes opp.

Kulturhuset prosjekt 0212:

Prosjektet overskrider rammen. Merforbruk fra 2011 skal overføres og de siste oppgjørene har enda ikke kommet inn. Merforbruket foreslås dekket gjennom omdisponering.

Ombygging Moer sykehjem

Moer sykehjem prosjekt 0608 er avsluttet av plankomiteen med mindreforbruk. Det er foreslått at 200 000 kr overføres til garantifondet og at resten avsettes til bufferprosjektet. Rådmannen foreslår at avsetningen til garantifondet gjennomføres mens resten, 756 000 kr, benyttes til ombygging av Moer sykehjem. Midlene er finansiert ved bruk av bundet investeringsfond. I tillegg foreslår vi at det som er igjen etter utsmykningen av Moer, 223 000 kr, benyttes til dette formålet.

Gangvei Kjærnes:

Det ble merforbruk i 2011 som må overføres til 2012, i tillegg til at det er forbruk i 2012 som er uten finansiering. Merforbruket skyldes en misforståelse og finansieres gjennom omdisponering.

Prestebolig:

Det er ikke aktuelt å kjøpe prestebolig i denne omgang og midlene kan derfor omdisponeres.

Ombygging av Myrveien:

Prosjektet har overskredet rammen og er stanset opp. Foreløpig finansieres merforbruket gjennom omdisponering.

Vestbygda Avløp:

Det er lagt avløpsledninger samtidig med vedlikehold av vannledningene. Det ble avgjort ved gjennomgang av VAR-regnskapet at dette må anses som investering. Prosjektet ble derfor overført fra drift mot slutten av året. Finansiering av merforbruket fra 2011 skjer gjennom omdisponeringen.

Aksjeandel fjernvarme:

Det er ikke aktuelt å kjøpe aksjer og midlene kan derfor omdisponeres.

Konklusjon med begrunnelse:

Budsjettregulering foretas i henhold til tabell 1 og 2.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Rådmannens forslag til budsjettreguleringer innebærer at prognosen for netto driftsresultat økes fra 0,3 % til ca 1 %.

Vedlegg

Tabell 1 omfatter budsjettreguleringer innen drift som omfatter nye tiltak og reelle omprioriteringer.

Tabell 1. Budsjettreguleringer drift		Regnskap 2011	Oppr. budsjett	Revidert budsjett	Endring	Nytt rev. budsjett
Sentraladm.						
147010.1120.100	Tilskudd til organisasjoner/lag	216 000	204 000	204 000	12 000	216 000
119520.1170.120	Lisenser	557 895	600 000	610 000	300 000	910 000
115000.1502.100	Kurs/opplæring - AMU	79 561	55 000	55 000	50 000	105 000
10*.1504.XXX	Seniorpolitiske tiltak	2 580 203	1 708 000	1 708 000	500 000	2 208 000
10*.1505.180	2 nye lærlinger fra høsten 2012	1 138 156	1 332 000	1 332 000	80 000	1 412 000
135000.1600.120	Tilbakeføring overskudd Follo kemnerkontor	3 851 953	4 439 000	4 439 000	-415 000	4 024 000
149000.1701.100	Tillleggsbevilgning - Minnestein Åsgård skole	0	2 091 000	2 091 000	-65 000	2 026 000
177010.1703.120	Refusjon fra Storebrand	0	0	0	-336 000	-336 000
Oppvekst og kultur						0
112020.2080.385	Minnestein Åsgård Skole	39 400	40 000	40 000	65 000	105 000
10*.2082.386	Anbud kulturhuset	0	0	974 000	115 000	1 089 000
127090.2082.386	Anbud kulturhuset	0	0	0	35 000	35 000
Helse og sosial						
137500.3010.241	Follo legevakt	828 886	2 651 000	2 651 000	1 829 000	4 480 000
137500.3010.241	Legevakt drift	828 886	2 651 000	2 651 000	50 000	4 530 000
10*.3010.241	Økning kommuneoverlege fra 0,6 til 1,0 årsverk	583 568	763 000	763 000	175 000	938 000
147090.3090.244	Utbetaling vederlagsordningen for barnevernsbarn	3 412 670	0	0	1 450 000	1 450 000
119520.3110.232	Lisenser	0	0	0	95 000	95 000
1*.3110.232	Ruskontrakt Helsestasjon for ungdom	0	0	0	100 000	100 000
10*.3110.232	Økning lege helsestasjon fra 0,6 til 1,0 årsverk	7 780 759	7 459 000	7 709 000	65 000	7 774 000
147040.3220.281	Bidra sosial omsorg/barnevern	7 310 475	4 688 000	4 688 000	300 000	4 988 000
147050.3220.281	Bidrag flyktninger - sosialhjelp	1 996 365	492 000	492 000	1 200 000	1 692 000
170000.3342.253/254	Refusjon fra staten - ressurs krev.brukere	-16 628 600	-13 250 000	-13 250 000	-8 800 000	-22 050 000
162090.3400.253	Salg av plasser ved Moer sykehjem	-116 550	-4 300 000	-4 300 000	1 450 000	-2 850 000
10*.3411.253	1,8 årsverk Moer sykehjem	14 494 373	13 370 000	13 370 000	470 000	13 840 000
10*.3480.254	Lønnsmidler nytt tiltak	13 704 467	14 951 000	14 951 000	1 500 000	16 451 000
10*.3480.254	Omorganisering PLO, utløser 2,0 årsverk	13 704 467	14 951 000	14 951 000	700 000	17 151 000
102000.3512.254	Vikarer rustjenesten	0	0	0	70 000	70 000
102020.3512.254	Ferievikarer rustjenesten	0	0	0	72 000	72 000
137090.3512.243	Kjøp av private, rustjenesten	33 250	25 000	25 000	350 000	375 000
1*.35*.254	Omprioriteringer innen etatens rammer	40 235 744	53 604 000	53 092 000	-500 000	52 592 000
11*.3512.243	Driftsmidler rustjenesten	79 063	92000	122 000	50 000	172 000
Teknikk og miljø						0

		Regnskap 2011	Oppr. budsjett	Revidert budsjett	Endring	Nytt rev. budsjett
Fellesinntekter - utgifter						0
187000,8000,800	Skatt på inntekt og formue		-380 000 000	-380 000 000	-4 000 000	-384 000 000
181010.8000.840	Vertskommunetilskudd		-11 600 000	-11 600 000	-2 796 000	-14 396 000
194000,8000,840	Bruk av dispfond		-4 251 000	-4 251 000	4 251 000	0
154000.9400.880	Avsetning til disposisjonsfond		0		1 578 000	1 578 000

Tabell 2 omfatter budsjett-tekniske justeringer. Det vil si endringer mellom ansvar og funksjoner og andre justeringer som ikke innebærer reelle omprioriteringer.

Tabell 2. Budsjett - tekniske justeringer drift		Regnskap 2011	Oppr. budsjett	Revidert budsjett	Endring	Nytt rev. budsjett
10*.1140.120	0,2 årsverk fra Kriesesenter	1 595 231	3 494 000	3 608 000	96 000	3 704 000
110000.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	48 000	0	-48 000	0
110000.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	52 546	0	0	48 000	48 000
110010.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	8 000	0	-8 000	0
110010.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	7 390	0	0	8 000	8 000
112020.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	3 000	0	-3 000	0
112020.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	6 215	0	0	3 000	3 000
113000.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	60 000	0	-60 000	0
113000.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	55 352	0	0	60 000	60 000
115000.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	20 000	0	-20 000	0
115000.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	33 506	0	20 000	20 000	40 000
116000.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	263	5 000	0	-5 000	0
116000.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	4 679	0	0	5 000	5 000
117040.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	3 000	0	-3 000	0
117040.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	1 574	0	0	3 000	3 000
119530.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	34 000	0	-34 000	0
119530.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	32 857	0	0	34 000	34 000
120000.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	4 000	0	-4 000	0
120000.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	9 210	0	30 000	4 000	34 000
142900.1140.100	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	28 000	0	-28 000	0
142900.1140.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	35 429	0	0	28 000	28 000
10*.1300.120	Flytting mellom ansvar -Controller	1 056 668	1 458 000	0	-400 000	1 058 000
10*.1410.301	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	476 636	631 000	631 000	-50 000	581 000
11*.1410.120	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	269 494	145 000	145 000	50 000	195 000
10*.1600.120	Flytting mellom ansvar -Controller	7 479 729	7 353 000	7 468 000	400 000	7 868 000
10*.1600.120	0,8 årsverk til tjenesteyting Kriesesenter	7 479 729	7 353 000	7 868 000	400 000	8 268 000
10*.1600.120	GAT-systemansvarlig - flytting mellom ansvar	7 479 729	7 353 000	8 268 000	110 000	8 378 000
165000.1600.120	Tjenesteyting Kriesesenter 2012	0	0	0	-496 000	-496 000
127090.2060.202	Flytting mellom ansvar og funksjon ESTU	30 039	1 260 000	955 000	-100 000	855 000
10*.2143.202	Flytting mellom ansvar -kjøp fra andre ULOBA	4 155 400	3 619 000	3 645 000	-162 000	3 483 000
149000.3010.241	Flytting mellom ansvar og funksjon ESTU	103 332	766 000	651 000	-250 000	401 000
149000.3010.241	Omdisponering til leasingbil rustjenesten og barnevern	103 332	766 000	651 000	-80 000	321 000
149000.3010.241	Flytting mellom ansvar -GAT systemansvarlig	103 332	766 000	651 000	-110 000	211 000

		Regnskap 2011	Oppr. budsjett	Revidert budsjett	Endring	Nytt rev. budsjett
149000.3010.241	Lovkrav om utvidelse av fysiohjemmel	103 332	766 000	651 000	-100 000	111 000
130000.3030.253	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	7 941 000	7 941 000	-7 941 000	0
130000.3030.254	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	7 942 000	7 942 000	-7 942 000	0
130000.3030.255	Budsjett-tekniske justering -endret funksjon	0	0	0	15 883 000	15 883 000
137090.3401.254	Flytting mellom ansvar -kjøp fra andre ULOBA	1 739 695	2 185 000	2 185 000	162 000	2 347 000
10*.3530.234	Flytting mellom ansvar og funksjon ESTU	1 706 675	1 964 000	1 964 000	100 000	2 064 000
10*.3530.234	Flytting mellom ansvar og funksjon ESTU	1 706 675	1 964 000	1 964 000	250 000	2 314 000
121000.3640.243	Omdisponering -leasingbil rustjenesten	0	0	0	40 000	40 000
121000.3640.251	Omdisponering -leasingbil barnevern	0	0	0	40 000	40 000
10*.3810.241	Lovkrav om utvidelse av fysiohjemmel	5 387 829	5 698 000	5 698 000	100 000	5 798 000
118530.7100.130	Budsjett-teknisk justering -endret kontogruppe	0	756 000	756 000	-756 000	0
10*.7100.130	Budsjett-teknisk justering -endret kontogruppe	2 089 126	1 535 000	1 535 000	756 000	2 291 000
127000.4000.285	Omdisponering fra drift til investering	0	100 000	100 000	-100 000	0
10*.4000.285	Omdisponering fra drift til investering	4 500 554	5 064 000	5 064 000	-200 000	4 864 000
123000.4000.285	Omdisponering fra drift til investering	12 370	115 000	115 000	-100 000	15 000
135010.4000.285	Omdisponering fra drift til investering	233 000	380 000	380 000	-100 000	280 000
157000.4000.285	Overføring til investering	1 001 436		0	500 000	500 000

Tabell 3 omfatter budsjettreguleringer i investeringsbudsjettet.

Tabell 3. Budsjettreguleringer investering		Regnskap 2012	Rev. Budsjett	Endring	Nytt rev. Budsjett	Total ramme
Medisinskap Moer						
020000.3000.253.0315	Dekkes av mindre investeringsprosjekter		0	625 000	625 000	625 000
023040.1702.120.0103			700 000	-625 000	75 000	75 000
					0	
Kulturhuset prosjektering brannsikring						
					0	
023040.7000.386.0212	Merforbruk fra 2011 (ikke overført enda)		-307 000	307 000	0	41 184 000
023040.7000.386.0212	Forbruk 2012	105 570		106 000	106 000	
Follo Barne og ungdomsskole						
					0	
023000.2050.222.0233	Endring funksjon og ansvar	0	460 000	-460 000	0	460 000
023000.2060.214.0233	Endring funksjon og ansvar	458 900	0	460 000	460 000	
Moer sykehjem						
023040.7000.261.0608	Saken er avsluttet av plankomiteen	22 500	979 000	-956 000	23 000	246 000 000
023040.7000.***.0610	Overføring til garantifond		514 000	200 000	714 000	
020060.2050.253.0310	Rest av utsmykking	0	223 000	-223 000	0	2 460 000
023040.7000.261.0608	Ombygging Moer		0	1 350 000		
Gangvei Kjærnesveien						

		Regnskap 2012	Rev. Budsjett	Endring	Nytt rev. Budsjett	Total ramme
023040.6800.333.0670	Merforbruk fra 2011		-2 477 000	2 477 000	0	4 648 000
023040.6830.333.0670	Forbruk 2012	406 172	0	406 000	406 000	
077000.6830.333.0670	Refusjon 2012	-136 934	0	-137 000	-137 000	
	Presteboligkjøp					
023040.7000.390.0676	Ikke aktuell lengre	0	4 000 000	-4 000 000	0	4 000 000
	Bjørnebekk bevegelseshemmede					
023000.7200.265.0724		82306,24	0	100 000	100 000	
023000.7200.265.0724	Merforbruk fra 2011		-117 000	117 000	0	
09*.7200.265.0724	Overføring fra drift			-217 000		
	Bjørnebekk					
023000.7200.265.0701	Rehabilitering	0	0	283 000		7 585 000
09*.7200.265.0701	Overføring fra drift			-283 000		
	Ombygging Myrveien					
023040.68/69.3*.0742		447973,68	265 000	200 000	465 000	2 500 000
	Vestbygda avløp					
023040.6970.353.0806	Merforbruk fra 2011		-4 734 000	4 734 000	0	
	Aksjeandel fjernvarme				0	
052900.1702.315.0106	Ikke aktuelt å kjøpe aksjer	0	6 000 000	-6 000 000	0	6 000 000
	Avsetning til ubundet investeringsfond			1 536 000		

F-sak 41/12
ÅS DEMENSSENTER
- GODKJENNING AV ROMPROGRAM OG KALKYLE

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Marit Roxrud Leinhardt/Ole Harald Aarseth Arkivnr: 614 &40 Saksnr.: 11/2929

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	24/11	09.11.2011
Ås Eldreråd	11/12	07.05.2012
Hovedutvalg for helse og sosial	9/12	10.05.2012
Plankomiteén	14/12	23.05.2012
Formannskapet	41/12	06.06.2012
Kommunestyret	/	

Innstilling til kommunestyret

(sammenstilling av plankomiteens og hovedutvalgets innstillinger):

1. Utbygging og etablering av Ås demenssenter, med til sammen 15 sykehjemsplasser (12 skjermede – og 3 forsterkede plasser), og 12 dagsenterplasser for personer med demens vedtas.
2. Denne byggingen frigjør en 6 roms avdeling ved Moer sykehjem, som videreutvikles spesifikt ifht samhandlingsreformen.
3. Ås kommune søker husbanktilskudd for bygging av 15 sykehjemsplasser og 12 dagsenterplasser, estimert 13,7 millioner i tilskudd.
4. Ås kommune søker driftstilskudd for nye demens-dagsenterplasser, på totalt 780.000,- pr år for 12 plasser.
5. Foreliggende romprogram vedtas med sine redegjorte 2.499 m².
6. Foreliggende kostnadskalkyle fremlagt med tillegg av reserver, marginer og generelle kostnader, vedtas med kostnadsramme kr 63.000 000.

Plankomiteens tilleggspunkt tas til orientering:

7. Plankomiteen ber om, på tidspunkt etter at kommunestyrets stadfestede vedtak foreligger, at administrasjonen innhenter tilbud på arkitekt (ARK) med prosjekteringsgruppe (GRU), med mandat, i første omgang å utarbeide skisseprosjekt med kostnadskalkyle for:
  - a) Skisseprosjekt i følge vedtatt romprogram med sine 2.499 m².
  - b) Videre, som alternativ 2, utarbeide skisseprosjekt med fullt utgravd kjeller på ca. 1.482 m² med innpasset vedtatt romprogram samt i tillegg parkeringsareal. 1. etg. med ca. 1.482 m² i følge vedtatt romprogram og full 2. etg. på ca. 1.482 m² i følge romprogram, hvor videre forslag til innredning av arealer ut over romprogram, ca. 924 m², skjer i samråd med ARK/Brukergruppe for utnyttelse av helsesrelatert aktivitet, som kontorer og lignende, aktiviteter som i minst mulig grad virker forstyrrende på institusjonens beboere og brukere.

Skisseprosjektene med kostnadsoverslag, fremlegges for plankomiteen for valg og eller eventuell vurdering av nødvendig videre politisk behandling/vedtak.

Ordfører i Ås, 30.05.2012

Johan Alnes

UTVALGENES VEDTAK/INNSTILLINGER

Plankomiteens enstemmige vedtak 23.05.2012:

Pkt. 1-4 tas til etterretning.

Pkt. 5. Foreliggende romprogram vedtas med sine redegjorte 2.499 m².

Pkt. 6. Foreliggende kostnadskalkyle fremlagt med tillegg av reserver, marginer og generelle kostnader, vedtas med kostnadsramme kr 63.000 000.

Pkt. 7. Plankomiteen ber om, på tidspunkt etter at kommunestyrets stadfestede vedtak foreligger, at administrasjonen innhenter tilbud på arkitekt (ARK) med prosjekteringsgruppe (GRU), med mandat, i første omgang å utarbeide skisseprosjekt med kostnadskalkyle for:

- c) Skisseprosjekt i følge vedtatt romprogram med sine 2.499 m².
- d) Videre, som alternativ 2, utarbeide skisseprosjekt med fullt utgravd kjeller på ca. 1.482 m² med innpasset vedtatt romprogram samt i tillegg parkeringsareal. 1. etg. med ca. 1.482 m² i følge vedtatt romprogram og full 2. etg. på ca. 1.482 m² i følge romprogram, hvor videre forslag til innredning av arealer ut over romprogram, ca. 924 m², skjer i samråd med ARK/Brukergruppe for utnyttelse av helsereelatert aktivitet, som kontorer og lignende, aktiviteter som i minst mulig grad virker forstyrrende på institusjonens beboere og brukere.

Skisseprosjektene med kostnadsoverslag, fremlegges for plankomiteen for valg og eller eventuell vurdering av nødvendig videre politisk behandling/vedtak.

Hovedutvalg for helse og sosials innstilling 10.05.2012:

1. Utbygging og etablering av Ås demenssenter, med til sammen 15 sykehjemsplasser (12 skjermede – og 3 forsterkede plasser), og 12 dagsenterplasser for personer med demens vedtas.
2. Denne byggingen frigjør en 6 roms avdeling ved Moer sykehjem, som videreutvikles spesifikt ifht samhandlingsreformen.
3. Ås kommune søker husbanktilskudd for bygging av 15 sykehjemsplasser og 12 dagsenterplasser, estimert 13,7 millioner i tilskudd.
4. Ås kommune søker driftstilskudd for nye demens-dagsenterplasser, på totalt 780.000,- pr år for 12 plasser.

Punktene 5 og 6 tas til orientering:

5. Foreliggende romprogram vedtas.
6. Foreliggende kostnadskalkyle fremlagt med tillegg av reserver, marginer og generelle kostnader vedtas.

Ås eldreråds innstilling 07.05.2012: (tilsvarer rådmannens innstilling)

1. Utbygging og etablering av Ås demenssenter, med til sammen 15 sykehjemsplasser (12 skjermede – og 3 forsterkede plasser), og 12 dagsenterplasser for personer med demens vedtas.

2. Denne byggingen frigjør en 6 roms avdeling ved Moer sykehjem, som videreutvikles spesifikt ifht samhandlingsreformen.
3. Ås kommune søker husbanktilskudd for bygging av 15 sykehjemsplasser og 12 dagsenterplasser, estimert 13,7 millioner i tilskudd.
4. Ås kommune søker driftstilskudd for nye demens-dagsenterplasser, på totalt 780.000,- pr år for 12 plasser.
5. Foreliggende romprogram vedtas.
6. Foreliggende kostnadskalkyle fremlagt med tillegg av reserver, marginer og generelle kostnader vedtas.

UTVALGENES BEHANDLINGER

Plankomiteens behandling av rådmannens innstilling 23.05.2012:

Pkt. 1-4 tas til etterretning.

Pkt. 5 og 6 ble enstemmig vedtatt med følgende tilføyelser:

5 a) *med sine redegjorte 2.499 m2.*

6 b) *med vedtatt ramme kr. 63.000.000.*

I tillegg fremmet plankomiteen samlet følgende tilleggspunkt 7 til vedtak som følger:

7. Plankomiteen ber om, på tidspunkt etter kommunestyrets stadfestede vedtak foreligger, at administrasjonen innhenter tilbud på arkitekt (ARK) med prosjekteringsgruppe (GRU), med mandat, i første omgang å utarbeide skisseprosjekt med kostnadskalkyle for:

- a) Skisseprosjekt i følge vedtatt romprogram med sine 2.499 m2.
- b) Videre, som alternativ 2, utarbeide skisseprosjekt med fullt utgravd kjeller på ca. 1.482 m2 med innpasset vedtatt romprogram samt i tillegg parkeringsareal. 1. etg. med ca. 1.482 m2 i følge vedtatt romprogram og full 2. etg. på ca. 1.482 m2 i følge romprogram, hvor videre forslag til innredning av arealer ut over romprogram, ca. 924 m2, skjer i samråd med ARK/Brukergruppe for utnyttelse av helserelatert aktivitet, som kontorer og lignende, aktiviteter som i minst mulig grad virker forstyrrende på institusjonens beboere og brukere.
- c) Skisseprosjektene med kostnadsoverslag, fremlegges for plankomiteen for valg og eller eventuell vurdering av nødvendig videre politisk behandling/vedtak.

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 10.05.2012:

Votering:

Pkt. 1-4 i rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Pkt. 5-6 i rådmannens innstilling ble enstemmig tatt til orientering.

Ås eldreråds behandling 07.05.2012:

Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

RÅDMANNENS INNSTILLING

Rådmannens innstilling 25.04.2012:

1. Utbygging og etablering av Ås demenssenter, med til sammen 15 sykehjemsplasser (12 skjermede – og 3 forsterkede plasser), og 12 dagsenterplasser for personer med demens vedtas.
  2. Denne byggingen frigjør en 6 roms avdeling ved Moer sykehjem, som videreutvikles spesifikt ifht samhandlingsreformen.
  3. Ås kommune søker husbanktilskudd for bygging av 15 sykehjemsplasser og 12 dagsenterplasser, estimert 13,7 millioner i tilskudd.
  4. Ås kommune søker driftstilskudd for nye demens-dagsenterplasser, på totalt 780.000,- pr år for 12 plasser.
  5. Foreliggende romprogram vedtas.
  6. Foreliggende kostnadskalkyle fremlagt med tillegg av reserver, marginer og generelle kostnader vedtas.
-

Tidligere politisk behandling:

- Kommunestyrets vedtak i møte 15.12.2010 ad "HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN FOR 2011 – 2014 hvor avsetningen for prosjektet utgjør 10 mill kr. for år 2011 og 23 mill kr. for 2012, samlet = 33 mill kr.
- Kommunestyrets vedtak i møte 14.10.2011 ad "HANDLINGSPROGRAM OG ØKONOMIPLAN FOR 2012 – 2015 hvor avsetningen for prosjektet utgjør ytterligere 30 mill kr.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

1. Helse- og sosialutvalget.
2. Plankomiteen.
3. Formannskapet.
4. Kommunestyret.

Vedlegg som følger saken trykt:

1. Romprogram utarbeidet i samråd med brukerne.
2. Kostnadskalkyle utredet ved hjelp av HolteProsjekt Budsjett.
3. Kart over området som kan/skal bebygges.
4. Kart med eksempel på bygg av denne størrelse knyttet til de to eksisterende bygg med korridorer.

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Ingen

Utskrift av saken sendes til:

Leder for demensomsorgen Lise Ek
 Teknisk sjef
 Økonomisjef
 Eiendomsavdelingen
 Referatsak HHS og plankomiteen

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**

Saken omhandler utbygging av demenssenter, med innhold, funksjoner og begrunnelser for økt areal.

Hva er demens:

Demens er en fellesbetegnelse på en tilstand som er forårsaket av ulike organiske sykdommer, og kjennetegnes ved kognitiv svikt i form av hukommelsesproblemer. Det viktigste symptomet eller kjennetegnet på demens er nedsatt hukommelse. Demens medfører også til svekket tanke-, kommunikasjons- og orienteringsevne. Personer som rammes av demens får vansker med å utløse innlærte ferdigheter eller mestre hverdagssysler. En del utvikler personlighetsforandringer med manglende innsikt og dårlig dømmekraft, hemningsløshet, aggressivitet, og mangel på empati. Andre symptomer kan være angst, depresjon, mistenksomhet, vrangforestillinger og tvangsmessig adferd.

Demens er en progredierende sykdom. Den som rammes vil fungere dårligere og dårligere, og tilslutt å bli helt avhengig av hjelp. Personer med demens har ofte et svært sammensatt sykdomsbilde med funksjonssvikt på flere områder.

Dette innebærer store utfordringer for omsorgstjenesten i kommunen med å planlegge, dimensjonere og tilrettelegge for en helhetlig og sammenhengende omsorgskjede.

I dag finnes det om lag 66 000 personer med demens i Norge. Forekomsten er stigende med økende alder. I aldersgruppen 69 år er forekomsten 0,9 %, stigende til 17,6 % i aldersgruppen 80 – 84 år, og fra 90 år og oppover har 40 % utviklet en demenssykdom. Fra rundt 2020 må vi regne med en kraftig vekst i antall innbyggere over 80 år, mens gruppen 90 år og eldre vil vokse kraftig allerede de nærmeste årene. Utviklingen tilsier at antall personer med demens vil være fordoblet til om lag 135 000 innen 2040.

Omsorgstilbud til personer med demens:

Temaplan for helse og omsorg 2009 – 2015 (kommunestyret 25.11.2009) er utarbeidet på bakgrunn av Demensplanen 2015 (delplan til Omsorgsplan 2015, en oppfølging av St.meld. 25) og som i stor grad påvirker kommunene og deres tjenestetilbud:

- Alt som bygges med midler fra nytt investeringstilskudd, skal bygges på en ny måte under overskriften "smått er godt". 80 % av alle beboere i sykehjem har en demenslidelse, og det nye investeringstilskuddet skal sikre at framtidens sykehjem og omsorgsboliger er bygd for personer med demens.
- Dagaktivitetstilbud: Det er bare 4 % av hjemmeboende med demens som i dag har et dagtilbud. I 2015 er det et mål at alle kommuner skal kunne tilby et tilrettelagt tilbud for personer med demens. Kunnskap og kompetanse om

demens både blant ansatte, pårørende og i samfunnet som helhet skal økes. Regjeringen har som mål å lovfeste plikten for kommunene til å tilby dagaktivitetstilbud når tilbudet er bygget videre ut. Regjeringen har foreslått å etablere et øremerket tilskudd til opprettelse av 2300 plasser, som vil gi inntil 5000 personer et tilbud deler av uken i 2012. Jmfr. Revidert demensplan 2015

Ås kommune har i dag 24 plasser til personer med demens, fordelt på 2 hus med 12 plasser i hver, og 6 beboere i hver gruppe. I tillegg er en 6-plass enhet på Moer sykehjem tilrettelagt som en forsterket skjermet enhet med tilbud til 3 pasienter som krever en til en bemanning. I forbindelse med byggingen av Moer sykehjem ble det planlagt en dagavdeling for personer med demens som først ble tatt i bruk i januar 2011. Erfaringen har vist at det er et stort behov for dagtilbud. Jo tidligere tilbudet iverksettes, jo lengre kan innleggelse i sykehjem utsettes.

Kompetanse – Jfr. Demensplan 2015:

Ett av målene i Demensplanen 2015 er økt kunnskap og kompetanse om demenslidelsene. Kommunen har i dag høy faglig kompetanse innen demens, og flere ansatte har tatt videreutdanning og/eller er under videreutdanning. Behovet for faglig kompetanse er stort. Det er ikke bare viktig at kommunen stimulerer og legger til rette for kompetanseutvikling, men også fokuserer på hvordan kompetansen kan utnyttes på best mulig måte.

En utfordrende oppgave for kommunen fremover vil være å rekruttere og beholde kvalifisert personale.

Ved å samle alle tilbudene i demensomsorgen i Ås demenssenter vil man:

- skape et attraktivt fagmiljø
- kunne utnytte ressursene på tvers av enhetene i demenssenteret.
- kunne differensiere ulike grupper i henhold til funksjonsnivå

Bygging:

Temaplanen anbefaler å utrede muligheten til å bygge ut Bokollektivet for personer med demens med en korttidsavdeling og avdeling for forsterket skjerming.

I forbindelse med Handlings- og økonomiplanen for 2011 – 2014 ble det kommunestyrets vedtak 15.12.2010 avsatt kr 10 mill i 2011 og kr. 23 mil i 2012, totalt kr. 33 mill til planlegging og etablering av nytt bokollektiv med 12 plasser for personer med demens.

Planarbeidet ble iverksatt ved etableringen av en prosjektgruppe med brukerrepresentanter fra demensomsorgen. I lys av en omorganisering i Enhet for pleie og omsorg, er det ønskelig at området med bokollektivene omtales som Demenssenter. Dette fordi man ønsker å samle tjenestene til denne brukerguppen med tanke på best mulig utnyttelse av resurser og kompetanse. I dag er tjenestene til denne gruppen spredt på 3 forskjellige steder. Derfor ønsker gruppen å fremme følgende forslag til bygging av Ås demenssenter:

- Det bygges 12 nye skjermede plasser fordelt med 6 beboere på hver enhet som på eksisterende bygg – jfr vedtak
- Det bygges en forsterket skjermet enhet med plass til 3 pasienter og 1:1 bemanning.

- Det bygges 2 like dagavdelinger for personer med demens med plass til 6 pasienter i hver enhet, til sammen 12 plasser. Dette innebærer at dagens dagavdeling flytter opp til Ås demenssenter, samt en økning med 6 plasser.
- Det bygges kjeller for å utnytte tomten samt gjøre plass til personalgarderober, uniformslager, annet lager, søppelrom, skittentøyrom, mottaksområde for mat og varer / utstyr, parkering,
- Det bygges en full 3dje etasje (kjeller + 2 etasjer) som innredes delvis til kontorer, samtalerom og møterom, og delvis evt stå tomt (råbygg) inntil behovet er avklart. Dette for å bygge mest ressursmessig med en gang.

Romprogram:

- Samlet behov for 15 langtidsplasser i nybygget.
- Aktivitetssenter 2 på Moer sykehjem, dagavdeling for personer med demens, og som i dag gir dagtilbud til 6 personer med demens, erstattes/flyttes og etableres i tiltenkt nybygg og utvides samtidig med kapasitet for 6 nye plasser. (Det gamle utvides med somatisk dagsenter)
- Det anpasses i tilknytning til Aktivitetsrommet spiserom med plass til ca. 10 personer, 6 beboere + 2 ansatte + eventuelt besøkende samt kjøkken.
- Videre etableres kontor med 2 arbeidsplasser tiltrengt Aktivitetssenteret.
- Miljørom/søppelrom må beskrives etablert med kjøling for å unngå lukt og smittefare.
- I pakt med innarbeidet rutine, forutsettes oppvarmingen av bygget etablert med gulvbåren varme tilknyttet grunnvannboret varmepumpesystem med mulighet for kjøling i sommerhalvåret.
- Nybygget, som i følge utarbeide romprogram, utgjør BTA kjellerplan = 560 m², 1. etg. plan = 1.481 m² og 2. etg. plan = 458 m², samlet BTA = 2.499 m². Det er beskrevet heis som betjener samtlige etasjer.
- Brukerne har på anmodning forsøkt å fordele mer av arealet beskrevet under 1. etg. plan på øvrige 2 plan, men har konkludert med at det er ønskelig at beboerrommene og alle beboerrelaterte aktiviteter ligger på bakkeplan. Dette er i tråd med revidert demens plan 2015, 2.2, hvor man prioriterer små enheter både bygningsmessig og organisatorisk. "Små bofelleskap og avdelinger med tilgang til gode uteareal er bedre enn tradisjonelle sykehjem i flere etasjer med lange korridorer og store avdelinger".

Vurdering av saken:

Demensomsorgen i Ås kommune fremstår i dag som en tjeneste som kommunen kan være stolt av. Mye av grunnlaget ligger i de bygningsmessige lokalene i Tunveien 5 og 7. Utformingen og nærheten til hverandre har vært et viktig element i utviklingen av en demensomsorg. Det er derfor viktig at videre utbygging sees i sammenheng med nåværende bygningsmasse. I tillegg til at man vurderer som en stor fordel å etablere alle tjenestene i et demenssenter, ser en for seg at det nye bygget er forbundet til Tunveien 5 og 7 på en slik måte at man kan bevege seg innendørs mellom byggene. Dette kan muligens bli en utfordring, men vil uten tvil være ressurseffektivt driftsmessig.

Ved å bygge en forsterket skjermet enhet i relasjon til det nye bokollektivet, vil nåværende forsterket enhet på Moer sykehjem fristilles. Enheten fungerer pr dags dato dårlig ved Moer sykehjem, bygningsmessigsett, og 3 plasser/rom står til en hver

tid ubenyttet. Dette fordi Ås kommune ikke har behov for mer enn 3 slike plasser, samt at avdelingen ikke kan benyttes med "fult belegg" (6 pasienter) da det fysisk ikke er plass til dette. Hovedårsaken er at 6 pasienter med denne lidelsesgraden genererer 6 ansatte (1:1-bemanning). Avdelingen er ikke bygget for å romme 12 personer (6 pasienter og 6 ansatte), og hvor pasientene trenger mye plass til å vandre, og må periodevis skjermes for/fra hverandre pga voldelig – eller ukritisk adferd, dette som følge av demens sykdommen. Andre pasientgrupper kan ikke blandes med denne gruppen. Å ha 3 ubenyttede rom er selvfølgelig dårlig ressursutnyttelse, og annen bruk må derfor vurderes.

I lys av Samhandlingsreformen trenger kommunen alle tilgjengelige plasser. Som eksempel kan denne 6 roms-enheten være godt egnet til å bygge opp en mottaks -/ vurderingsavdeling (ut-av-sykehus-avdeling). Om kommunen velger dette alternativet vil avdelingen kunne belegges med inntil 12 pasienter. (2 pr rom), og plassen vil da utnyttes maksimalt. Et annet alternativ er et akuttmedisinsk tilbud eller lignende som krever spesiell kompetanse, eller en ren rehabiliteringsavdeling. Dette må utredes videre.

Lokalene ved nåværende dagavdeling (Aktivitetssenter 2) for personer med demens kan ved fristilling disponeres av den ordinære dagavdelingen (Aktivitetssenter 1) og utvide tilbudet med flere plasser. Det er det også et stort behov for og "ventelister" til tilbudet.

Slik framkommet i overnevnte redegjørelse under fakta til saken har man valgt å etablere prosjektet under benevnelsen "ÅS DEMENSSENTER," som samlet skal gi tjenester til personer med demens med fast institusjonsplass, samt til hjemmeboende personer med demens og deres pårørende. Utfordringen for kommende kontraherte Arkitekt blir, slik brukerne ønsker, å forbinde nybygget med Tunveien 5 og Tunveien 7 på en slik måte at byggene samlet vil fungere som ett hele, ved at man kan bevege seg innendørs mellom byggene. Dette vil være ressurseffektivt driftsmessig.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Kommunenes netto kostnad for den foreslåtte størrelse er 36 mill kr.

Byggekostnad: 63 mill kr – Momskompensasjon: 12,6 mill kr - Husbanktilskudd fra staten 13,7 = 36 mill

Disse inntekter og utgifter er innarbeidet i nåværende handlingsprogram, med unntak av "økte" Husbanktilskudd for 15 plasser i stede for 12 plasser.

Romprogrammet, slik nå utredet, utgjør samlet BTA = 2.499 m² og er kalkulert til 63 mill kr. (total kostnad etter tilskudd og momskomp blir ca 36 mill).

Romprogrammet 1. etg, utgjør BTA = 1.482 m². Det er derfor nærliggende å anta, siden kjelleretasjen utgjør BTA = 560 m², at kommende kontraherte arkitekt, vil anbefale at en etablerer kjeller under hele 1. etg. plan for å unngå setninger i området mellom kjeller og plate på mark. Erfaringer viser at det også var slik ved byggingen av Dr. Sørdrings vei 8 og Tunveien 3, (kjellerplanet til Tunveien 5).

En valgte da av samme grunn å etablere kjeller under hele 1. etg. planene. Ledige kjellerarealer etter byggingen av disse, er i ettertid fullt utnyttet til bl a. til fjernarkiv samt hjelpemiddellager.

Med 1. etg på 1481 m² og 2 etg på 458 m², vil det være fordelaktig å bygge ut 2 etg i flukt med 1. etg. Da vil man få et penere bygg, samt at kvadratmeterprisen totalt sett vil bli billigere. De ca. 1000 m² kan evt stå som råbygg inntil det er behov for de eller de kan innredes for eksempel til kontorer, som det er en stor mangel på. Dette bør utredes videre etter hvert som prosjektet skrider frem og i samarbeid med arkitekt.

Jfr HUSBANKEN og rundskriv "HB 8.B.18 av 02.2012 – Retningslinjer for investeringstilskudd fra Husbanken til sykehjemsplasser," vil kommunen, for (12 + 3) = 15 sykehjemsplasser, etter søknad kunne påregne å få tildelt (916.000 x 15) kr. = kr. 13 740 000 i investeringstilskudd.

Investeringstilskuddet kommer normalt til utbetaling etter at bygget står ferdig oppført og det foreligger avsluttende byggregnskap.

Hva gjelder investeringstilskudd = kr. 916.000 pr. sykehjemsplass, er beløpsstørrelsen også inkludert for andel byggekostnader fellesarealer.

I tillegg kan kommunens helse- og sosialetat fremme søknad om "tildeling av tilskudd til etablering av dagaktivitetstilbud til personer med demens (Statb. 2012 Kap. 761.62). Som beskrevet i rundskrivet fra helsedirektoratet gis er årlig tilskudd, tilsvarende kr.65.000 pr. plass – dagtilbud hjemmeboende. I romprogrammet er beskrevet DAGAVDELING FOR PERSONER MED DEMENS 2 X 6 PLASSER. Romprogrammet beskriver dermed 12 dagavdelingsplasser for hjemmeboende med demens. Årlig tilskudd (ut fra 12 måneders årlig drift), vil således kunne utgjøre (65.000 x 12) kr. = kr. 780.000.

Alternativer:

Alternativt kan kommunen som opprinnelig planlagt og vedtatt bygge KUN et bokollektiv, tilsvarende bygg 1 og 2 som står der i dag, med 12 pasientrom og ingen andre funksjoner. Dette anbefaler ikke rådmannen da:

- Dette utnytter ikke kommunens tomt på Moer maksimalt.
- Kommunen mister gevinsten med et større fagmiljø, som er vesentlig i forhold til å rekruttere og beholde kompetanse. Rådmannen tror at et eget demens senter med de ulike tjenestene samlet og tilrettelagt for personer med demens vil være en positiv faktor som kan gjøre kommunen attraktiv for søkere. Mangel på tilstrekkelig kvalifisert personale vil være kommunens aller største utfordring i årene som kommer.
- Utnyttelsen av ressursene og kompetansen på tvers blir ikke maksimal. Kunnskap hos personalet, gir et kvalitativt bedre tilbud til pasientene. Kommunen har erfart at når flere ansatte har videreutdanning i demens kan man bedre forebygge f.eks. vold og trusler, redusere uønsket forbruk av medisiner og i noen tilfeller også forhindre bruk av X-vakter til forsterket bemanning og kostnader. Forsterket skjermet enhet har i dag mest kompetanse på utfordrende adferd. Nærhet mellom enhetene gjør at man i hverdagen lett kan bistå og råde hverandre, utveksle erfaringer og kunnskap.
- Det vil ikke frigjøres 6 rom ved Moer sykehjem til alternativt bruk. Det vil si at man fortsatt står med 3 ubrukte / ubebodde rom, og ikke utnytter kapasiteten til kommunen på best mulig måte. Det vil også føre til ytterligere utfordringer/kostnader for Ås kommune jfr samhandlingsreformen og ansvaret for utskrivningsklare pasienter fra første dag.

- Det blir ingen forbedringer i personalets garderobeforhold, som i dag er kritikkverdige.
- Det blir ingen bedring i vareleveranser til byggene, som i dag forstyrrer pasientene slik at det fører til angst, uro og utagering.
- Parkeringsforholdene ved Moer blir ytterligere forverret / innskrenket.
- Kontorkapasiteten som i dag allerede er "sprengt" og utilfredsstillende blir ytterligere forverret.
- For pårørende og pasienter kan et senter med nærhet til de ulike tjenestene være positivt. Skal man for eksempel fra dagavdeling til skjermet er man kjent på stedet og også i noen grad med personalet. Fordommer mot "sanne steder" er fortsatt levende hos noen.

Konklusjon med begrunnelse:

Ved etablering av nybygg i kommunen, og her i og for helse og sosialetaten, er det avgjørende at kommunen drar nytte av tidligere erfaringer og tenker langsiktig i forhold til driftsøkonomiske løsninger, og den demografiske utviklingen.

Rådmannen oppfatter at dette bygget er det siste som lar seg bygge på kommunens tomt på Moer, blant annet på grunn av de vernede tun-trærne. Det vil derfor være økonomisk hensiktsmessig å utnytte tomten så mye som mulig.

Kommunen vil få mange flere eldre i årene som kommer, og gode driftsøkonomiske løsninger må være av høy prioritet for en kommune med anstrengt økonomi.

Rådmannen ser med stor bekymring på at Ås kommune har den laveste dekningsgraden av sykehjemsplasser i Follo, og den eneste Follokommunen som ikke har noen vedtatt plan for utbygging av plasser for å møte den demografiske utviklingen (eldrebølgen) på kort – og lang sikt.

Alle innbyggere som søker om sykehjemsplass og som vurderes å ha behov for 24 timers tilsyn, pleie og omsorg, har krav på en plass. Kommunen har ikke anledning til å ha ventelister.

Ved å bygge Ås demenssenter slik det er beskrevet i saken, vil det i tillegg til etablering av nye sykehjemsplasser frigjøre og forbedre bruken av 6 eksisterende plasser ved Moer sykehjem. Dette anses som meget hensiktsmessig med tanke på samhandlingsreformen, og ikke minst utnyttelse av alle 6 plassene / rommene.

Statsbudsjettet for 2012 har tilskuddsordninger både for bygging av sykehjemsplasser og drift av nye dagsenterplasser for personer med demens. Prosjektet, slik det er foreslått, nyttegjør seg maksimalt av disse ordningene.

Ved å forsøke å bygge det nye bygget på en slik måte at man kan knytte det sammen (hekte det på) med de to eksisterende bokollektivene / skjermede enhetene vil kommunen kunne etablere en enda mer økonomisk hensiktsmessig drift. Ved å knytte byggene sammen, og samle all aktivitet rettet mot personer med demens og deres pårørende, oppfatter også rådmannen at det vil fremstå som et senter og støtte forslag til navn: Ås demenssenter.

Å samle tilbudet, og kompetansen på dette området håper og tror også rådmannen at kan være fordelaktig i fremtiden med tanke på å rekruttere og beholde personell med den rette kompetansen.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart

<u>Vedlegg 1</u>				Ant. Rom	Ant. Kvm	Total kvm
ROMKRAV med dagslys= D uten dagslys= U	FUNKSJON	SPESEIELLE KRAV	INNREDNING			
FORSTERKET SKJERMET ENHET (forkortet FSE)						
<p>Generelle kommentarer for FSE: Enheten er et tilbud til personer med demens som har en utfordrende og ukritisk adferd som et fremtredene symptom på sin sykdom. Enheten må ligge på bakke plan, med utgang til egen hage, mest mulig skjermet for støy og innsyn. Vi ønsker at lintøy rom, skyllerom, eget rom for priv.pas tøy, lager og kontor ligger nært til enheten, men utenfor og i felles område for både FSE, skjermet enhet og dagavdeling. Generelt er det en fordel at det er minst mulig låste dører inne i enheten som ikke er tilgjengelig for pasientene da møte med låste dører skaper frustrasjon. Beboerne trenger plass å vandre på. Se også spesielle krav vedrørende plasseringen av vaktrom.</p>						
Beboerrom D	Opphold, sove og stell	Ekstra god lydisolering. Sikring av vinduer, minst mulig innsyn. Ikke takskinne for heis. Dør 100 cm bred med 30 cm sidedør. Alt utstyr og inventar må være montert til å tåle røff behandling.	Utstyr i rommene vil i enkelte tilfeller være på et minimum, men fordi brukergruppen kan endres bør rommene ha samme størrelse som langtidsrommene. Utstyr som ikke kan knuses. Låsbart klesskap.	3	20,0	60,0
Baderom U	Personlig stell og pleie	Muligheter til å stenge av vannet på bad. Ikke takskinne og heis. NB, større bad enn idag, evt plassering av toalett og dusj mer hensiktsmessig slik at personalet ikke blir presset opp i et hjørne uten retrett mulighet når man er 2 i stell. Størrelse på baderommene som dagens bokollektiv ville være fint.	Utstyr som ikke kan knuses, vask, toalett osv.	3	7,0	21,0

F-sak 41/12

Skjermingsrom D, Med WC. U	Til skjerming, begrensning av stimuli	Spesialrom. 2 stk inngang / utgang (Rømningsdør) En av dørene må ha vindu, evt vindu på veggen slik at man kan følge med fra utsiden. Det må være vindu i rommet med dagslys. Plass til 1, samt 1-2 hjelpere	Myke møbler. Rommet D må være tilk. WC rom	1	25,0	25,0
Oppholdsstue D	Samvær, måltider, samtale, lytte til musikk etc.	Rikelig plass til 3 brukere og 3 pleiere. Ikke vindusglass helt ned til gulvet.	Spisebord og stoler. Sofa, salongbord, 2 lenestoler, 1 mindre sittegrupper med plass til to og Tv.	1	45,0	45,0
Kjøkken D	Tilbereding av måltider.	Fullverdig utstyrt kjøkken. Utstyr til 9 personer (3 beboere, 3 ansatte, 3 pårørende) Ikke nødvendig med spise mulighet på kjøkkenet. Bruker stue og rommene. Må kunne avlås!	Oppvaskmaskin, komfyr, mikrobølgeovn, regenererings skap, kjøll og frysenskap. Håndvask. Låsbar knivskuff. Kjøkkenbenk med god arbeids plass. Mangler i dag.	1	15,0	15,0
Vaktrom D	Ajourhold av Geric og annen dokumentasjon. Rapporter	NB! Adkomst fysisk adskilt fra avdelingen, inngang fra korridor og dør inne i vaktrom ut til beboer enheten. Dette for ansattes sikkerhet og retrett mulighet, samt for å gjennomføre vaktskifte uten å uroe pasientene. Plass til 3 ansatte på den enkelte vakt+ en som rapporterer.10kvm?	Arbeidsplass 2 stk. tilknyttet IKT og to besøksstoler. Medisintralle og skap til utstyr. Skap til ansattes vesker. Posthyller.	1	14,0	14,0
Skyllerom		Se fellesrom, 1.etg. i tilknytning til enheten				
Diverse lagerrom		Se felles rom, 1.etg i tilknytning til enheten				

NY SKJERMET ENHET 6 BEBOERE X 2

Generelle kommentarer vedrørende skjermet enhet. To like enheter med plass til 6 beboere hver. Personer med demens trenger, som følge av sin sykdom, trygghet, ro og oversikt. Dagens bokollektiv /skjermet enhet med beboerrom i en halv sirkel rundt åpne oppholdsrom gir trygghet og gjenkjenning fordi beboerne ser og blir sett av personalet straks de kommer ut av rommet. Størrelsen på rommene kan være litt mindre enn dagens rom. Man kan trekke fra arealet i "forgangen". Enhetene må ligge på bakkeplan og ha direkte utgang til snehage. Demens rammede har nedsatt evne til å sortere inntrykk og kan ha problemer med å tolke inntrykkene. Toleranse terskelen er ofte lav slik at mange lett kan oppleve stress og forvirring. Derfor er det viktig å redusere inntrykk og begrense støy. Jfr høyt under taket og negativ akustikk i dagens bokollektiv / skjermet enhet.

Beboerrom D	Opphold, sove, stell	Rommene kan være som dagens rom arealmessig, men minus "forgangens" areale	Seng, bord, stoler, garderobeskap låsbart, garderobehylle.	12	24,0	288,0
Bad U	Personlig stell	Plass til dusj, toalett og vask. Avstengningsmulighet for vann. Plassering av vask og toalett slik at det er plass til en hjelper på hver side av beboer. Areale som i dag.	Kontrast farger på setering og lokk til wc letter gjenkjenningen.	12	7,0	84,0
Stue D	Samvær/måltider	Peis i stuene, gir ro og velvære. Stuen må ha areale nok til ulike sitte grupper og spise plasser, samt rikelig plass å vandre på.	Runde spisebord med solide stoler. Salong, ulike sittegrupper. Inkontinens trekk.	2	116,0	232,0
Kjøkken D	Tilberedning av måltider	Plass for regenererings-ovn. Areale nok til spiseplass for to personer. Dagens størrelse dekker behovet.	Vanlig kjøkkenutstyr. Låsbar knivskuff. NB oppvaskmaskin som ikke støyer!!	2	15,0	30,0
Vaktrom D	Møteplass for rapportering mellom vaktskiftene. Felles for begge enhetene	Viktig med plassering mellom enhetene slik at mang slik at vaktskiftene foregår mest mulig uforstyrret for beboerne.	Skrivebord, stoler, Arkiv skuffer til journaler med mer. Bokhyller. Veskeskap og posthyller for ansatte.	1	12,0	12,0

F-sak 41/12

Kontor D	Arbeids plass for avdelings sykepleier	Avd.sykepleier skal være en nærværenede leder og ha kontor nært i enheten, men helst tilbaketrukket fra beboer rom. Opplegg for telefon og data.	Skrivebord, kontorstol, låsbar arkiverings mulighet, bokhyller	1	12,0	12,0
Rengjørings rom		I fellesareale. lintøy rom, rom for medisinske forbruks varer, medisinrom, avfallsrom, rom til oppbevaring av forflytnings utstyr				
DAGAVDELING FOR PERSONER MED DEMENS 2 X 6 PLASSER						
2 Selvstendige enheter. To ansatte skal gi tilbud til 6 brukere i hver enhet. Egen inngang og garderobe i hver enhet med direkte tilgang til hver sine aktivitetsrom.						
Inngang med garderobe D	Mottak av brukere/ henge opp tøy, plassere hjelpemidler. Plass til 6 x 2 brukere	Inngangen må legges slik at det er enkelt for brukerne å komme inn fra bussen.	Garderobeinnredning for oppheng av klær. Mulighet for bytte/oppbevare sko	2	12,0	24,0
Oppholds-akt rom. D	Ulike aktiviteter	Rommene må være store, evt delt av i seksjoner og gi rom for ulike aktiviteter, grupper. Rommet må ha utgang rett ut i sansehagen. Hvert rom plass til 10 personer.	Stort, rundt bord, mindre hyller. Skap, arbeidsbenk med håndvask. Opplegg for Tv, it og telefon. Salong og sittegruppe.	2	50,0	100,0
Kjøkken D	Tilberedning av måltider	Areale til regenererings-ovn, kjøleskap, komfyr, oppvaskmaskin (nb,stillegående) etc.	Vanlig kjøkkenutstyr. Låsbar knivskuff.	2	15,0	30,0
Spiserom D	Spise frokost og middag.	Må ligge i tilknytning til kjøkkenet.	Bord/stoler for 10 personer	2	18,0	36,0
WC U		God plass til bruker, evt rullator og hjelper. WC felles for menn, kvinner og HC	Toalett, vask. Støttehåndtak, toalett.	2	4,7	9,4

F-sak 41/12

Bad U	Mulighet for dusj for brukere	Areale nok til dusj og HCWC. Plass til hjelper.	Dusj/WC. Vask. Gardrobehylle for tøy. Hylle for håndklær etc.	2	8,8	17,6
Dagavdelingen må ha sanserom, erindringsrom og kunnskapsrom som kan ligge i felles areale og benyttes av alle enhetene. Se egen oversikt.						
Dagavdelingen og demens koordinator skal ha felles kontor i 2. etg. Se egen oversikt.						
1. ETG FELLES ROM FOR FSE/SKJERMET ENHET OG DAGAVDELING						
Fellesrom for: skjermet enhet 6 x 2 plasser. FSE: 3 plasser. Dagavdeling: 6 x 2 plasser						
Skyllerom U		Skille mellom ren og uren sone. Tilgang til skap med rent utstyr også fra korridor	Dekontaminator. Vaskemaskin. Tørketrommel. Tørkestativ.	1	15,0	15,0
Lintøyrom U	Lager for lintøy	Areale nok til traller med lintøy for skjermet, FSE og dagavd.	Traller, hyller for rene tekstiler	1	12,0	12,0
Medisinske forbruksvarer U	Lager for bleier og diverse medisinsk utstyr for ovennevnte tre enheter.	Praktisk, funksjonelt og oversiktlig innredet så utstyret er lett tilgjengelig.	Hylle innredning	1	18,0	18,0
Miljørom U	Midlertidig oppbevaring av avfall		Bør være med kjøling	1	8,0	8,0
Renholdsutstyr U	Nærlager for renholders utstyr.	utslags vask	Hylle reol	1	4,0	4,0
Personal WC U		WC og servant		3	2,5	7,5
Skjermingsrom D	Stille rom med begrenset stimuli.	Lydisolert, uknuselig glass i vindu.	Sofa til å hvile på, bord og stoler.	1	15,0	15,0
Røykerom D	Eget røykerom for beboere.	Avsug / ventilasjon.	Bord, stoler	1	6,0	6,0
Foaje / Entre				1	45,0	45,0

2. ETG						
Kontor 2. etasje, Pauserom med kjøkken, møterom for felles personalmøter, pårørende møter, overnattings rom for ekstravakter med mer.						
Enhetsleders kontor D	Administrasjon	Plass til møte for 2 - 3 personer. Beliggenhet uten sol på den varmeste tiden av døgnet.	Arbeidsplass tilknyttet IKT	1	12,0	12,0
Kontor Demenskoordinator/demensteam og dagavdeling. D	Kombinert møterom og arbeidsplass for 3 personer.	Areal til 3 arbeidsplasser. IKT	Tre arbeidsplasser og bord og stoler til møter.	1	12,0	12,0
Kontor sekretær D		Areal til 1 arbeids plass	Arbeidsplass tilknyttet IKT	1	10,0	10,0
Kontor leder FSE D		Arbeidsplass og plass til møte for 2 - 3 personer.		1	12,0	12,0
Sanserom U	Sansestimulering	Adskilt og godt lydisolert	Divan, evt seng. Sofa. Musikk anlegg	1	21,0	21,0
Erindringsrom D	"Huskerom" Frembringe minner	Areale nok til 3-4 personer og div utstyr.	Gamle møbler og andre ting som i dag er historie, men som stimulerer hukommelsen og fremkaller minner.	1	15,0	15,0
Kunnskapsrom D	Høytlesning, samtaler, kortspill, musikk med mer.	Tilkoblet IKT	Sittegruppe, arbeidsbord med PC, hyller til bøker, lydbøker, aviser med mer.	1	15,0	15,0
Samtalerom D	For samtaler med pårørende, lege, beboer		Bord og stoler.	1	6,0	6,0
Forflytningsutstyr oppbevaring U.	Oppbevaring	Plass til manuelle heiser og øvrig forflytnings utstyr.	Kun gulvplass og noen knagger og hyller. Husk strøm til lading.	1	15,0	15,0
Medisinrom D	Felleslager, medisiner for samtlige enheter for medisiner	Dagslys og luftemulighet.	Hyller. Låsbare skap.	1	10,0	10,0

F-sak 41/12

All rom D	Til trim, dans, musikk, andakt, feiringer. Beboere som trenger ro er skjermet for støy fra nevnte aktiviteter.	Rom med en viss størrelse, inklusive te- kjøkken.	Bord og stoler.	1	40,0	40,0
Velvære rom D	Mulighet for kar bad/spa behandling. Fotpleie. Tannhelse med mer.	Badekar. WC. Servant		1	20,0	20,0
Stort møterom D	Felles personalmøter, pårørende møter med mer.	Plass til 40, Audiovisuelt utstyr. Eget kjøkken evt i flukt med pauserommet slik at kjøkkenet er lett tilgjengelig for begge rom.	Bord, stoler med mer.	1	50,0	50,0
Pauserom m te-kjøkken D		Kjøkken funksjon. Plass til 8 - 10 ansatte	Bord, stoler. Div kjøkkenutstyr	1	20,0	20,0
Overnattings rom	Overnatting for pårørende, ekstravakter.	Rom med dusj og WC		3	15,0	45,0
Kjøkken		Til møterom og pauserom		1	10,0	10,0
Renholdsutstyr U	Nærlager for renholders utstyr.	utslags vask	Hylle reol	1	4,0	4,0
WC U		WC og servant		2	2,5	5,0
Foaje / Entre				1	20,0	20,0
Lagerrom				2	6,0	12,0
Kopirom				1	6,0	6,0
Arkivrom				1	6,0	6,0

KJELLER						
Kjelleren skal bla. ha felles garderobe både for ansatte i nytt bygg, Tunveien 7 og 5.						
Garderobes menn U	Skifte fra privat tøy til arbeidstøy, WC og dusjer	Rikelig plass til garderobeskap til 20 -30 personer.	Låsbare skap, 1 WC og 1 dusj	1	30,0	30,0
Garderobe kvinner U	Skifte fra privat tøy til arbeidstøy, WC og dusjer	Plass til ca 80 personer	Låsbare skap, 1 WC og 1 dusj	1	80,0	80,0
Arbeidstøy lager U	Oppbevaring av rent arbeidstøy	Ligge sentral i forhold til alle garderobes	Stativer til å henge arbeidstøy på	1	10,0	10,0
Grov lager U	Oppbevaring av hagemøbler, inventar som ikke er i bruk osv.	Malt slik at det er støvbundet	Evt oppdelt i mindre lager	1	40,0	40,0
Lager U til pasient eiendeler. Hus 1, 2 og 3	Til oppbevaring av pasienteiendeler	Oppdelt i mindre låsbare boder	27 boder	27	2,0	54,0
Avfallsrom U	Til oppbevaring av søppel	Kjølig med direkte utkjøring av container. Lett å rengjøre.	3 container (restavfall, glass og papir) Plass til risikoavfall	1	20,0	20,0
Skittentøyrom U felles for Hus 1 – 2 – 3	Til oppbevaring av skittentøy	Kjøling, lett å rengjøre, spyle		1	10,0	10,0
Datarom				1	4,0	4,0
Teknisk rom U.	Fyrrom/ventilasj			1	100,0	100,0
Teknisk rom U.				1	2,0	2,0
Tavlerom				1	3,0	3,0
Heis U.	Betjene samtlige etasjer.			3	5,0	15,0

F-sak 41/12

Varemottak				1	20,0	20,0
Mellomlager				1	20,0	20,0
Sentral D/U	Oppbevaring, vask av renholds traller. Vasking av mopper, kluter.	Sentralt i bygget og i nærheten av heis. Bred dør uten terskel. Sluk i gulvet og spyle slange.	Plass til oppstilling av vogner. 50cm til hver vogn. Benk. Vaskekum, vaskemaskin, kjøleskap, oppheng for mopper.	1	25,0	25,0
Lager U.	Opp.bev.av renh.artikler.		Hyller	1	5,0	5,0
Lager U.	Opp.bev.maskiner	Ladeplass	Div. maskiner	1	10,0	10,0
			Netto areal			1 999,5
Yttervegger, Korridorer og lignende		(Etter samtale med ARK, foreslås samlet nettoareal multiplisert med faktor 1,25). Må også ta høyde for tiltenkt forbindelse/korridor fra Tunvvn. 5 og 7.				499,9

Brutto areal	2 499
---------------------	--------------

Prosjektnavn
Moer - Demenssenter
Budsjettnavn
MOER DEMENSSENTER, ÅS KOMMUNE
Byggherre
Ås kommune
Dokument
Budsjettdokument
Tittel
Investering
Dato
Revisjon nr.
Init
03.10.2011
0
Bolig for aldersrente der prisdatabasen er basert på boligtype "Sykehjem - bofellesskap"

Om budsjettdokument	Innholdsfortegnelse	2
Generelt	Prosjektdokumentet gir en standard presentasjon av prosjektbudsjett med tilhørende forutsetninger. Et komplett dokument inneholder en spesifisering av forventede kostnader i byggets planlagte eller definerte brukstid, vedtatte rammer og styringsmål. Det er vanlig at prosjektets forutsetninger endrer seg gjennom de ulike faser. Dette betinger at dokumentet revideres i takt med endring av forutsetningene for prosjektet, slik at dokumentet inneholder en sjouffert oversikt over prosjektets nøkkeldata. På denne måten kan budsjettdokumentet anvendes aktivt til styring og kvalitetsikring. Budsjettdokumentet er delt i: Del 1: som omfatter budsjettsammendrag med de viktigste forutsetninger. Del 2: som omfatter ytterligere budsjettspesifikasjon på tosifret nivå med tilhørende forutsetninger.	
Formålet med budsjettdokumentet	<ul style="list-style-type: none"> - Beslutningsunderlag i prosjektets tidlige faser - Premissdokument for planleggere - Dokumentasjon for kvalitetsikring 	
Budsjettdokument, Investering	<ul style="list-style-type: none"> Om budsjettdokument, Innholdsfortegnelse Hovedforutsetninger, Program Investeringsbudsjett, Sammendrag Årskostnadsbudsjett, Sammendrag 	<ul style="list-style-type: none"> 2 3 4 5

F-sak 41/12

Hovedforutsetninger	Program	3
Generelt	Et programprosjekt gir viktige planleggingspremisser og bør derfor vedtas som et eget dokument før tegnings- og konstruksjonsarbeidet begynner. Programprosjektet bør ikke endres uten tilsvarende kontroll og evt. justering av budsjettet. Viktige kostnadsparametre er prosjektets bruttoareal BTA og yttervegsareal pr. m2 BTA (YOM). Det gjelder også gjennomføringsmodellen, som er nærmere spesifisert på side 7, del 2.	
Delprosjekt	Sykehjem - bofellesskap	Sum
Bygg-geometri		
Bruttoareal m2 BTA	2 500	2 500
Bebyggd areal BYA m2	585	585
Bruttovolum BTV m3	3 729	3 729
Bruttoareal kjeller m2 BTK		
Yttervegsareal m2	1 090	1 090
Innervegsareal m2	1 391	1 391
Etasjeantall	2	
Forutsetninger		
Kort prosjektbeskrivelse	Bygg for aldersdemente.	
Bygningsform	Ikke fastlagt. Holte Prosjekt forutsetter U-form i sin database	

Investeringsbudsjett	Sammendrag	4
Generelt	Investeringsbudsjettet er basert på NS 3453 dog slik at reserver og marginer er delt på postene 0.1 og 0.2. Alle poster i sammendraget er spesifisert i budsjettokumentets del 2. På side 20 finner du et budsjettsammendrag med angivelse av kr/m2 BTA. Behovet for avsetninger til reserver og marginer vil endre seg i takt med prosjektet og bør justeres etterhvert som prosjektet detaljeres og usikkerheten reduseres. Viktige usikkerhetsfaktorer fremgår av spesifikasjonen på side 19. Styringsmålet er et nøkkeltall for styring av kostnadene.	
Delprosjekt	Sykehjem - bofellesskap	Sum
Bruttoareal m2 BTA	2 500	2 500
1 Felleskostnader	2 380 000	2 380 000
2 Bygning	19 577 500	19 577 500
3 VVS	7 525 000	7 525 000
4 Elkraft	2 722 500	2 722 500
5 Tele og automatisering	1 250 000	1 250 000
6 Andre inst.	1 660 000	1 660 000
Huskostnad (1-6)	35 115 000	35 115 000
7 Utendørs	2 350 000	2 350 000
Entreprenørkostnad (1-7)	37 465 000	37 465 000
8 Generelle kostnader	5 425 000	5 425 000
Byggkostnad (1-8)	42 890 000	42 890 000
9 Spesielle kostnader	10 722 700	10 722 700
Grunnkalkyle (1-9)	53 612 700	53 612 700
0.1 Forventede tillegg	2 616 923	2 616 923
Forventet prosjektkostnad	56 300 000	56 300 000
0.2 Sikkerhetsmargin	5 569 434	5 569 434
0.3 Avsetning første driftsår		
Rammekostnad	61 800 000	61 800 000
Prisenivå	01.05.2010	
Styringsmål	kr 56 300 000	
Kalkylespesifikasjon	Spesifikasjon av de enkelte poster fremgår av sidene 10 - 19 del 2	
Kalkylemetode	Veiet arealprismetode basert på nøkkeltall gitt i kr/m2 BTA	
Justering av nøkkeltall	Nøkkeltallene er justert med følgende faktorer:	
Lokale forhold	1,00	
Størrelsesfaktor	0,94	
Markedsfaktor	1,05	
Totalfaktor	0,99	
Kommentarer		
Markedsfaktor	Det er lagt inn 5% prisstigning fra databasenivå 01.05.2010 til 01.10.2011.	

Årskostnadsbudsjett   Sammendrag   5

Generelt

Årskostnadene er beregnede kostnader for bygget fordelt med like beløp (annulleter) pr. år i byggets levetid. Årskostnadene kan betraktes som et minimumskrav til avkastning på eiendommen basert på en risikofri realrente. De beregnede årskostnader kan nyttes for å beregne lønnsomheten av prosjektet og for å foreta valg mellom ulike løsninger i planleggingsprosessen. Se nærmere om dette i HolteProsjekt FDV-nøkkelen.

Konto	Årskostnader	Sum kr. pr. år
1 Kapital		
2 Forvaltning		
121 Skatter og avgifter	136 250	
122 Forsikringer	14 375	
123 Administrasjon	81 875	
		232 500
3 Drift		
131 Løpende drift	221 360	
132 Renhold	501 101	
133 Energi	410 530	
		1 132 991
4 Vedlikehold		
141 Planlagt vedlikehold	240 133	
142 Utskiftinger	351 806	
		591 939
5 Utvikling		
Sum		1 957 430

Prosjektnavn

Moer - Demenssenter

Budsjettnavn

MOER DEMENSSENTER, ÅS KOMMUNE

Byggherre

Ås kommune

Dokument

Budsjettdokument

Tittel

Investering

Dato   Revisjon nr.   Init
03.10.2011   0

Bolig for aldersene der prisdatabase er basert på boligtype "Sykehjem - bofellesskap"

7

Generelt Prosjektdokumentet gir en standard presentasjon av prosjektbudsjett med tilhørende forutsetninger. Et komplett dokument inneholder en spesifisering av forventede kostnader i byggets planlagte eller definerte brukstid, vedtatte rammer og styringsmål. Det er vanlig at prosjektets forutsetninger endrer seg gjennom de ulike faser. Dette betinger at dokumentet revideres i takt med endring av forutsetningene for prosjektet, slik at dokumentet inneholder en ajourført oversikt over prosjektets nøkkeldata. På denne måten kan budsjettdokumentet anvendes aktivt til styring og kvalitetssikring. Budsjettdokumentet er delt i:
Del 1: som omfatter budsjettsammendrag med de viktigste forutsetninger.
Del 2: som omfatter ytterligere budsjettspesifikasjon på tosfret nivå med tilhørende forutsetninger.

Formålet med budsjettdokumentet

- Beslutningsunderlag i prosjektets tidlige faser
- Premissdokument for planleggere
- Dokumentasjon for kvalitetssikring

Budsjettdokument, Investering

	7
Hovedforutsetninger, Gjennomføringsmodell	8
Hovedforutsetninger, Prosjektgrunnlag	9
Hovedforutsetninger, Tomt og driftsforhold	10
Investeringsbudsjett, 1 Felleskostnader	11
Investeringsbudsjett, 2 Bygning	12
Investeringsbudsjett, 3 VVS	13
Investeringsbudsjett, 4 Elkraft	14
Investeringsbudsjett, 5 Teta og automasjon	15
Investeringsbudsjett, 6 Andre installasjoner	16
Investeringsbudsjett, 7 Utendørsanlegg	17
Investeringsbudsjett, 8 Generelle kostnader	18
Investeringsbudsjett, 9 Spesielle kostnader	19
Investeringsbudsjett, 0 Reserver og marginer	20
Investeringsbudsjett, Sammendrag med angivelse av k/r/m	21
Om kalkylemetoder	22

Hovedforutsetninger**Gjennomføringsmodell**

8

Generelt Valg av gjennomføringsmodell kan være av stor betydning for prosjektet. Prosjektorganisasjonsmodell og utvalgsriterier for engasjement av prosjektmedarbeidere og deltagelse fra brukersiden er derfor viktig. Entreprenørmodell bør velges før detaljprosjekteringen starter, d.v.s. i forprosjekt- eller hovedprosjektfasen. Kvalitetssikringsprosedyrer er viktig helt fra prosjektets start. Det kan gi bedre sikkerhet for både overholdelse av kostnader, tidsplan og krav til byggets kvalitet.

Forutsetninger

F-sak 41/12

Hovedforutsetninger   **Prosjektgrunnlag**   **9**

Generelt   Det vil alltid foreligge en rekke dokumenter som setter rammer for prosjektet. Disse er et viktig grunnlag for prosjektbudsjettet, og det er viktig at det til enhver tid er samsvar mellom budsjettet med forutsetninger og disse dokumenter. Dette bør ligge i kvalitets sikringsprosedyrene.

	Dato	Kommentar
Kalkyleunderlag		
Funksjonskrav	26.09.2010	
Romprogram	26.09.2011	
Offentlige dokumenter		
Reguleringsplaner	03.10.2011	
Tilknytning vei, vann, kloakk	03.10.2011	
Rapporter		

Hovedforutsetninger   **Tomt og driftsforhold**   **10**

Generelt   Her er det angitt hvilke forhold ved tomten som har betydning for prosjektet og følgelig for budsjettet. Det er spesielt viktig å ha oversikt over grensesnittet mellom offentlige og private investeringer bl.a. i vei- og ledningsanlegg.

Prosjektets adresse	
Tomt	
- Bruttoareal	2 000
Tomteforhold	
- Topografi	Flatt terreng med svak hellning
- Grunnforhold	Leire, normal fasthet
- Fundamentering	Direkte fundamentering, med kompensering
- Naboforhold	Egne bygg. Jernbanen.
- Reguleringsplan	Ja, generelt for Moertunet
- Klimaforhold	Innland øst.
Byggeplass	
- Riving	Nei, nybygg
- Hensyn til pågående drift	Ja, ved tilknytning mot 2 stk. eksisterende bygg
- Hensyn til naboer	Ja, drift i kommunale nabobygg bl.a. med tanke på adkomst
- Riggforhold	På egen tomt
- Arbeids- og miljøforhold	Følger vanlige SHA-regler og normer. Byggherreforsriften må følges.
- Tilgang vei, vann og kloakk	Ja, i umiddelbar nærhet

F-sak 41/12

Investeringsbudsjett		1 Felleskostnader		11
Generelt				
Felleskostnader omfatter kostnader som ikke kan fordeles på konto 2 - 9. Konto 11 omfatter rigging, dvs. alle kostnader til alle driftsmidler på byggeplass, såsom provisorier for tekniske anlegg, brakker, anleggsmaskiner, stillaser etc. Konto 12 omfatter kostnader til drift av byggeplass, bl.a. renhold, rydding, avfallshåndtering, kvalitetskontroll, forsikringer og garantier. Konto 13 omfatter kostnader forbundet med å administrere sideentrepriser, overtagelse av risiko og ansvar etc. Konto 18 beregnes ofte som påslag på tekniske anlegg.				
Sykehjem - bofellesskap				
1 Felleskostnader	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.	
11 Rigging osv.	Alle kostnader til etablering av alle faste driftsmid. på stedet: Veier, plasser, provis. for tekniske anlegg, brakker, lagre, kraner og transportmidler, oppsett av stillaser, rigging av produksjonsmidler, sluttrensjøring og etablering av målreferanser.	88	220 000	
12 Drift av byggeplass	Utgifter til forsikringer, kapitalkost., sikkerhetsstillelse, vedlikehold rigg, drift kontor, lagre, transportanl., prod. anlegg, vinterarb., vakthold, renhold, rydding, avfallsdeponering, prøvetaking, utførelses- og kvalitetskont. og utsetning alle mål.	743	1 857 500	
13 Entrepriise- administrasjon	Ikke medtatt.			
14 Andre felleskostnader	Kostnader FDV-dokumentasjon.	17	42 500	
15 Ledig	Ikke medtatt.			
16 Ledig	Ikke medtatt.			
17 Ledig	Ikke medtatt.			
18 Hjelpearb. for tekn. inst	Hjelpearbeider for tekniske installasjoner på spesialiserte arbeider som f.eks. hovedgrafter, innvendige grafter, sjaktvegger og andre føringsveier samt innstøping/ innpussing av alle tekniske gjennomføringer.	104	260 000	
19 Diverse	Ikke medtatt.			
Sum		952	2 380 000	

Moer - Demenssenter
MOER DEMENSSENTER, ÅS KOMMUNE

Rev. 0 03.10.2011

11 - 1

Investeringsbudsjett		2 Bygning		12
Generelt				
Konto 21 omfatter arbeider med byggegrube, fundamentering og gjenfylling. Det er viktig at de geotekniske forhold ikke undervurderes. Konto 22 omfatter bærende konstruksjoner og brannisolasjon. Konto 23 omfatter yttervegger som er en vesentlig kostandsbærer. Byggets geometri og materialvalg er avgjørende. Konto 24 omfatter innervegger og innvendig kledning av yttervegger. Konto 25 omfatter dekkekonstruksjoner, gulvbelegg og himlinger etc. Konto 26 omfatter yttertak. Pass på avløp og isdannelse. Vær varsom ved bruk av store glasstak. Konto 27 omfatter fast inventar. Det kan være viktig å spesifisere kontoen gjennom egne lister for å få en avgrensning mot sanitær og elektroteknisk anlegg. Konto 28 er selvforklarende. Konto 29 er i HolteProsjekt Budsjett brukt til byggtapets- og malerarbeider.				
Sykehjem - bofellesskap				
2 Bygning	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.	
21 Grunn og fundament	Søyler satt på prefabrikerte søylefundamenter fundamentert på sandpute i frostfri dybde. Kjellervegger fundamentert på vanlige sålofundamenter til frostfri dybde.	454	1 135 000	
22 Bæresystemer	Hovedbæresystem av prefabrikerte betong-elementer: Søyler og dragere	517	1 292 500	
23 Yttervegger	Yttervegger i 1. og 2. etasje av isolerte bindingsverksvegger med utvendig forblending av tegl. Kjellervegger av prefabrikerte, kuldebrosolerte betongelement.	2 092	5 230 000	
24 Innervegger	Innervegger med doble forskjøvede stenderø, isolert med doble forskjøvede mineralullplater, og kledd med to 13 mm gipsplater, sparklet og malt.	1 418	3 545 000	
25 Dekker	Dekke over tilf.rom av betong. Huld. Linoleum i korridor, bo-rom og kontor. Hølselset vinyl i spes. våtrom og kjøk. Keram. fliser i wc og lobby. Himl. i fellesrom og korridor.	2 082	5 205 000	
26 Yttertak	Taket bygges med et isolert kaldloft med prefabrikerte takstoler. Taket tekkes med betongtakstein. Alle beslag og renner i plastisert stål.	543	1 357 500	
27 Fast inventar	Avd. kjøkken. Innred. i dusj, wc, skyllerom, båttekott, garderobes og tilf. rom. Te-kjøk. AV-utstyr. Innred. i bo-rom. Prefab. baderom.	571	1 427 500	
28 Trapper, balkonger, m.m.	Prefab. betongtrapp m/linoleum.	154	385 000	
29 Andre bygn.m. deler	Overbygg gang mot eksist. aldersdemento.			
Sum		7 831	19 577 500	

Moer - Demenssenter
MOER DEMENSSENTER, ÅS KOMMUNE

Rev. 0 03.10.2011

12 - 1

F-sak 41/12

Investeringsbudsjett		3 VVS	13	
Generelt				
Konto 31 omfatter vann- og avløpsledninger og utstyr. Konto 32 omfatter ledningsnett for varmelegg, utstyr, kjeler og varmevekslere etc. Konto 33 omfatter sprinkleranlegg. Konto 34 omfatter gass- og trykkluftanlegg. Dette er spesialanlegg som må kalkuleres særskilt i hvert enkelt tilfelle. Konto 35 omfatter klimakjøleanlegg og kjøle- og fryseromsanlegg. Konto 36 omfatter luftkanalanlegg, kjølehimling, ventilasjonsaggregater, fancoil etc. Konto 37 omfatter røranlegg med pumper, ventiler, tanker etc. for distribusjon av kjølt vann fra kjølemaskin til forbrukersteder.				
Sykehjem - bofellesskap				
3 VVS	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.	
31 Sanitær	Normal standard på utstyr. Åpen forlegning av rør. 70 stk. utstyr.	955	2 387 500	
32 Varme	Vannbåren varme brukt for normal standard, ved evt. endring av denne oppvarming husk konto 45.	510	1 275 000	
33 Brannstokking	Etter FG-regler. Himlingstilpasning i fellesrom. Forøvrig åpen forlegning av rør. 9 m ² /hode	242	605 000	
34 Gass og trykkluft	Ikke medtatt.			
35 Prosesskjøling	Ikke medtatt.			
36 Luftbehandling	Balansert ventilasjon med varmegjenvinning. 15 m ³ /h m ² .	943	2 357 500	
37 Komfortkjøling	Grunnvansboret varmpumpe etter TEK-10 for å ta 60% av effektbehovet. Dette er en "typisk pris", riktignok med basis i erfaringstall fra gjennomførte prosjekter.	360	900 000	
38 Vannbehandling	Ikke medtatt.			
39 Andre VVS installasjoner	Ikke medtatt.			
Sum		3 010	7 525 000	

Moer - Demenssenter
MOER DEMENSSENTER, AS KOMMUNE

Rev. 0 03.10.2011

13 - 1

Investeringsbudsjett		4 Elkraft	14	
Generelt				
Konto 41 omfatter kanaler, skinner og kabelbroer etc. Konto 42 omfatter fordelingskabler og nettstasjoner. Konto 43 omfatter inntaks- og stigeledninger, hoved- og underfordelingsanlegg. Fordeling for VVS inngår normalt under VVS-anlegg. Konto 44 omfatter kursopplegg og belysningsutstyr. Konto 45 omfatter kursopplegg, varmeovner og -kabler, elektrokjeler etc. Konto 46 omfatter utstyr for driftstekniske anlegg for bygningen.				
Sykehjem - bofellesskap				
4 Elkraft	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.	
41 Basisinstallasjon for elkraft	Jording i henhold til gjeldende forskrifter. Kabelbroer over himling i korridorer.	45	112 500	
42 Høyspent forsyning	Ikke medtatt.			
43 Lavspent forsyning	Stigere og fordelinger med reservekapasitet. Kursopplegg for lys, varme og teknisk inkl. VVS-anlegg. Varme styres med sentrale termostater.	453	1 132 500	
44 Lys	Belysning etter gjeldende nomer. Godt interiørtilpassede armaturer.	389	972 500	
45 Elvarme	Overer med elektronisk termostat. Overer under alle vinduer. Sentral styring av fellesarealer. Varmekabler på alle pasienttoalett/WC	154	385 000	
46 Reservekraft	Reservekjel ca 150 - 180 kW for å ta kortvarig bortfall av varmpumpe til fjell.	48	120 000	
47 Ledig	Ikke medtatt.			
48 Ledig	Ikke medtatt.			
49 Andre elkraftinstallasjoner	Ikke medtatt.			
Sum		1 089	2 722 500	

Moer - Demenssenter
MOER DEMENSSENTER, AS KOMMUNE

Rev. 0 03.10.2011

14 - 1

F-sak 41/12

Investeringsbudsjett		5 Tele og automasjon	15	
Generelt				
Konto 51 omfatter telefordeling mens kabelbroer etc. inngår i konto 41. Konto 52 omfatter sprednett for EDB og telefon. Konto 53 omfatter telefonsentral og telefonutstyr, personsøkeranlegg etc. Konto 54 omfatter opplegg for brann-, innbruddsalarm, adgangskontroll etc. Konto 55 omfatter opplegg for TV-anlegg, intern-TV, lydanlegg og AV-utstyr. Konto 56 omfatter kursopplegg for sentral driftskontroll mens øvrig del av anlegg inngår i VVS-entreprisen.				
Sykehjem - bofellesskap				
5 Tele og automasjon	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.	
51 Basisinstallasjoner for tele og a	Ikke medtatt.			
52 Integret kommunikasjon	Integret sprednett for telefon og data til kontorer og andre arbeidsplasser og beboerrom.	81	202 500	
53 Telefoni og personsøking	Porttelefon m/ video.	36	90 000	
54 Alarm og signal	Brannalarmanlegg i alle arealer. Sykesignalanlegg u/ samtale.	201	502 500	
55 Lyd og bilde	Antenneanlegg til sengerom og oppholdsrom. Tilknytningsavgift ikke aktuelt. Høresløyfer uten utstyr i fellesrom.	47	117 500	
56 Automatisering	Automatikkavle for ventilasjonsaggregat.	135	337 500	
57 Instrumentering	Ikke medtatt.			
58 Ledig	Ikke medtatt.			
59 Andre installasjoner for tele og a	Ikke medtatt.			
Sum		500	1 250 000	

Investeringsbudsjett		6 Andre installasjoner	16	
Generelt				
Konto 61 omfatter anlegg for reservekraft og nødstrøm. Konto 62 omfatter alle typer heisanlegg. Konto 63 omfatter alle transportinnretninger som ikke inngår i konto 62. Konto 64 omfatter prefabrikerte romenheter som badetrom. Konto 65 omfatter uslyr og ledningsnett for transport og behandling av støv og avfall. Konto 66 omfatter piper, brannmurør, peiser med tilhørende utstyr og overflatebehandling.				
Sykehjem - bofellesskap				
6 Andre installasjoner	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.	
61 Prefabrikerte rom	Ikke medtatt.			
62 Person- og varetransport	Noe påkostet heis.		664	1 660 000
63 Transportanlegg for småvarer m.	Ikke medtatt.			
64 Sceneteknisk utstyr	Ikke medtatt.			
65 Avfall og støvsuging	Ikke medtatt.			
66 Fastmontert spesialutrustning f	Ikke medtatt.			
67 Løs spesialutrustning for virkso	Ikke medtatt.			
68 Ledig	Ikke medtatt.			
69 Andre tekniske installasjoner	Ikke medtatt.			
Sum			664	1 660 000

F-sak 41/12

Investeringsbudsjett	7 Utendørsanlegg	17	
Generelt			
Konto 71 omfatter terrengendring, forsterkning og sikring. Konto 72 omfatter konstruksjoner i terreng som trapper, støttemurer, basseng, hjelpearbeider for VVS og elektroinstallasjoner, gjerdet, porter etc. Konto 73 omfatter VVS-tekniske arbeider utenfor grunnmur. Konto 74 omfatter elektrotekniske arbeider for utendørsfunksjoner. Konto 75 omfatter teletekniske arbeider for utendørsfunksjoner. Konto 76 omfatter terrengarbeider, bærelag, dekke og kompletterende arbeider for veier og plasser. Konto 77 omfatter terrengarbeider og grønnanlegg for parker og hager.			
Sykehjem - bofellesskap			
7 Utendørsanlegg	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.
71 Bearbeidet terreng	Ikke medtatt.		
72 Utendørs konstruksjoner	Her medtar vi UNDERJORDISK TUNNELL som skal forbinde nybygget med eksisterende bygg i nord. Betongkonstruksjon l=200 mm, fullisolert på utsiden med 100mm trykkfast skumplast, type XPS. Det legges et membran på utsiden av hele betongkonstruksjonen. Det fylles over og under med drenerende, ikke telefarlige masser. NB! Praktiske problemer med å la vei krysse over tunnelen mht dybde på konstruksjonen.	560	1 400 000
73 Utendørs VVS	Ikke medtatt.		
74 Utendørs elkraft	Ikke medtatt.		
75 Utendørs tele og automatisering	Ikke medtatt.		
76 Veier og plasser	Ikke medtatt.		
77 Park og hage	Avsatt en rundsum for adkomstveier og noe grønnanlegg.	140	350 000
78 Utendørs infrastruktur	Ikke medtatt.		
79 Andre utendørs anlegg	OVERBYGG mellom nybygg og "Aldersdømente 1" med saltak i tre og yttervegger i glass. NB! Det er tatt høyde for kostnadselementer vedr. brannsikring der to bygg skal knytte sammen.	240	600 000
Sum		940	2 350 000

Investeringsbudsjett	8 Generelle kostnader	18	
Generelt			
Konto 81 omfatter arkitekt- og konsulentarbeider i programfasen. Konto 82 omfatter slike arbeider i skisseprosjekt-, forprosjekt-, hovedprosjekt-, detaljprosjekt-, bygge og innflyttingsfasen inkl. brann- og FDV-dokumentasjon etc. Konto 83 omfatter prosjekt-, prosjekterings- og byggeledelse, byggesøknader, juridisk bistand, forretningsførsel etc. Konto 84 omfatter bikostnader til kopiering, reiser, telefon, modeller etc. Konto 85 omfatter byggherrebetalte forsikringer, garantier, offentlige avgifter og gebyrer.			
Sykehjem - bofellesskap			
8 Generelle kostnader	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.
81 Program	Ikke medtatt.		
82 Prosjektering	Prosjektering ifm. skisseprosjekt, hovedprosjekt, detaljprosjekt, byggesøknader, kompletering, kontrahering, kontroll, Brann-, HMS- og FDV-dokumentasjon.	1 510	3 775 000
83 Administrasjon	Prosjekt- og byggeledelse. Kontrollordninger ifm ny plan- og bygningslov.	253	632 500
84 Bikostnader	Kopiering, reiser og dietter, telefon, modeller o.l.	102	255 000
85 Forsikringer, gebyrer	Byggherrebetalte forsikringer Garantistillelse av byggherren. Gebyrer og avgifter (ikke MVA). Beløpet vil i noen tilfelle være dekkende i andre ikke. Det anbefales å ta kontakt med den aktuelle kommune i hvert tilfelle.	305	762 500
86 Ledig	Ikke medtatt.		
87 Ledig	Ikke medtatt.		
88 Ledig	Ikke medtatt.		
89 Diverse	Ikke medtatt.		
Sum		2 170	5 425 000

F-sak 41/12

Investeringsbudsjett		9 Spesielle kostnader		19
Generelt				
Konto 91 omfatter løst inventar og utstyr, kfr. konto 27 vedr. fast inventar. Konto 92 omfatter kostnader til kjøp av tomt inkl. provisjoner og gebyrer. Konto 93 omfatter finanskostnader for alle anskaffelser i prosjektet inkl. tomt. Denne posten utgjør en omfattende del av prosjektet og krever ofte en egen analyse for å minimalisere kostnadene gjennom en gunstig tids- og anskaffelsesplan. Konto 94 omfatter kostnader til salg og utleie av bygningen. Konto 95/96/97 omfatter beregnet merverdi- og/eller investeringsavgift for alle øvrige poster i budsjettet.				
Sykehjem - bofellesskap				
9 Spesielle kostnader	Forutsetninger	Kr/m2 BTA	Kr.	
91 Inventar og utstyr	Ikke medtatt.			
92 Tomt	Ikke medtatt.			
93 Finanskostnader	Ikke medtatt.			
94 Salgskostnader	Ikke medtatt.			
95 Merverdiavgift inn		4 289	10 722 700	
96 Merverdiavgift ut	Ikke medtatt.			
97 Investerings- avgift	Ikke medtatt.			
98 Utestående (refusjoner)	Ikke medtatt.			
99 Diverse	Ikke medtatt.			
Sum		4 289	10 722 700	

Investeringsbudsjett		0 Reserver og marginer		20
Generelt				
Postene 1-9 er kalkulert på basis av foreliggende planer og er beheftet med en viss usikkerhet. Erfaringsmessig kommer det kostnader i tillegg. Reserver og marginer dekker de faktorer som skaper usikre kostnadsforhold. Reserver/forventede tillegg konto 01 beregnes slik at summen av grunnkalkyle og tillegg gir forventet (mest sannsynlig) prosjektkostnad. Forventet prosjektkostnad er også beheftet med usikkerhet, det er kun ca 50% sannsynlig at man kan unngå overskridelse uten ekstraordinære tiltak. Det er derfor nødvendig med en sikkerhetsmargin for å dimensjonere den fysiske beredskap, kalt rammekostnad. Sikkerhetsmargin konto 02 skal være dimensjonert slik at rammekostnaden ikke overskrides selv om alle uheldige forhold (verst tenkelige tilfelle) inntrer. Man bør anvende forventet prosjektkostnad som styringsmål og ha en restriktiv linje for anvendelse av sikkerhetsmarginen. I tillegg anbefales det å avsætte et beløp for evt. komplettering av bygget etter erfaring med driften av bygget, kalt kompletteringsreserve.				
Faktorberegning				
				Påvirkning av grunnkalkyle
	Påvirkning på grunnkalkylen			0
	Grunnkalkylen usikkerhet			0
	Arealusikkerhet			0
	Usikkerhet i prosjektavgrensning			0
	Konsekvens av brukermedvirkning			0
	Endring av byggherrens ambisjonsnivå			0
	Endring av planleggerens ambisjonsnivå			0
	Konsekvens av interessenmotsetninger			0
	Konsekvens av lover og forskrifter			0
Beregningsresultat				
Vurdering av disse faktorer gir som resultat følgende verdier:				
	0.1 Forventede tillegg (50 % sannsynlighet)	kr 2 616 923	4,88 %	
	0.2 Sikkerhetsmargin	kr 5 669 434	10,39 %	
	0.3 Avsetning 1. driftsår		%	
Disse verdiene er ført inn i sammendraget av investeringsbudsjettet side 4				

Investeringsbudsjett   **Sammendrag med angivelse av kr/m² BTA**   **21**

Generelt		
Investeringsbudsjettet er basert på NS 3453 dog slik at reserver og marginer er fordelt på postene 0.1 og 0.2. Behovet for avsetninger til reserver og marginer vil endre seg i takt med prosjektet og bør justeres etterhvert som prosjektet detaljeres og usikkerheten reduseres. Se også side 4 for sammendrag i sum kroner.		
Delprosjekt	Sykehjem - bofellesskap	Sum
Bruttoareal m² BTA	2 500	2 500
1 Felleskostnader	952	952
2 Bygning	7 831	7 831
3 VVS	3 010	3 010
4 Elkraft	1 089	1 089
5 Tele og automatisering	500	500
6 Andre inst.	664	664
Huskostnad (1-6)	14 046	14 046
7 Utendørs	940	940
Entrepriisekostnad (1-7)	14 986	14 986
8 Generelle kostnader	2 170	2 170
Byggekostnad (1-8)	17 156	17 156
9 Spesielle kostnader	4 289	4 289
Grunnkalkyle (1-9)	21 445	21 445
0.1 Forventede tillegg	1 047	1 047
Forventet projektkostnad	22 520	22 520
0.2 Sikkerhetsmargin	2 228	2 228
0.3 Avsetning første driftsår		
Rammekostnad	24 720	24 720

Prisnivå 01.05.2010
Styringsmål kr 22 520
Kalkylespesifikasjon Spesifikasjon av de enkelte poster fremgår av sidene foran.
Kalkylometode Veilet arealprismetode basert på nøkkeltall gitt i kr/m² BTA

Om kalkylometoder   **22**

Generelt	
Budsjettokumentets filosofi bygger på et hensiktsmessig valg av kalkylometode i forhold til dokumentets formål, kfr. budsjettokumentets side 2.	
Det finnes ulike kalkylometoder. Det skiller mellom direkte metoder som bygger på erfaringstall, og statistiske metoder som bygger på de usikre forhold som preger tallmaterialet.	
Alle metoder kan være nyttige, avhengig av hvilken fase prosjektet befinner seg i og hva kalkylen skal anvendes til.	
Antatt arealprismetode: Kalkylen baseres på en gjennomsnittlig kvadratmeterkostnad for hele bygget. Metoden er unøyaktlig, men har stor utbredelse og kan være tilstrekkelig i idefasen for å velge mellom ulike prosjektideer.	
Veilet arealprismetode: Kostnadene beregnes som produktet av bruttoareal og en tilhørende kvadratmeterkostnad for ulike funksjonsområder for bygget. Det er viktig med klare arealberegningsregler. Det er denne metode som er benyttet i dette budsjettokumentet. Metoden er gir bedre nøyaktighet enn antatt arealprismetode. Den kan være tilstrekkelig i program-, skisse- og forprosjektfasen for å velge mellom ulike løsninger og for rentabilitetsanalyser, budsjetter for styrings- og finansieringsformål.	
Elementprismetoden: baserer seg på å sette sammen bygget av kostandselementer, kfr. bl.a. de blå sider i HolteProsjekt Kalkulasjonsnøkkelen. Metoden gir kostnadstall knyttet til ytelser og er nyttig når endelig beskrivelse er fastlagt for kostnadskontroll før anbuds materiale ferdigstilles og utsendes.	
Detailprismetoden: baseres på beregninger av medgåtte ressurser som arbeidstid, materialer og maskininnsett. En slik metode er for omfattende i en tidlig fase av prosjektet og gir dårlig oversikt. Den egner seg best til anbuds kalkulasjon og oppfølging av kostnader på byggeplass. Man må spesielt skille mellom direkte kostnader (materialer og lønn) og indirekte kostnader (amortisering av maskiner og utstyr, byggeplassadministrasjon etc.).	
For alle metoder er det viktig med en entydig og standardisert kontoplan, se oppstilling i budsjettsammendrag side 5 og spesifikasjon side 11 - 20.	
Det henvises til spesiallitteratur, f.eks. HolteProsjekt Kalkulasjonsnøkkelen for nærmere orientering om metodene og nøyaktighetsgrad med de ulike metoder i forskjellige faser av prosjekt..	

Kostnadsoppsett ganger på Moer Demenssenter 03.10.2011

TREGANG

Hva for noe?	Mål BxLxH	Areal	Pris/m2/m3	Faktor	Sum	Henvisning
Tilknytning til eksisterende bygg		1	100 000	1,00	100 000	
Gravearbeider	5*12	60	257	1,15	17 733	1.216.11.4 s. 12
Ringmur	12*12	24	1 662	1,15	45 871	1.216.30.1 s. 18
Plate på mark	5*12	60	500	1,10	33 000	Anslått
Vegger	24*3	72	1 489	1,10	117 929	1.231.11.1 s. 35
Merkostnad for glassfasade		40	1 000	1,00	40 000	Anslått
Tak	7*12	84	1 400	1,00	117 600	Sammenslått tak og himling
RØR	RS	1	30 000	1,00	30 000	Anslått
VENT	RS	1	30 000	1,00	30 000	Anslått
EL	RS	1	30 000	1,00	30 000	Anslått
Dørautomatikk, åpner, forigling brannalarm	RS	1	30 000	1,00	30 000	Anslått
			Avrundet sum:		600 000	

BETONGGANG

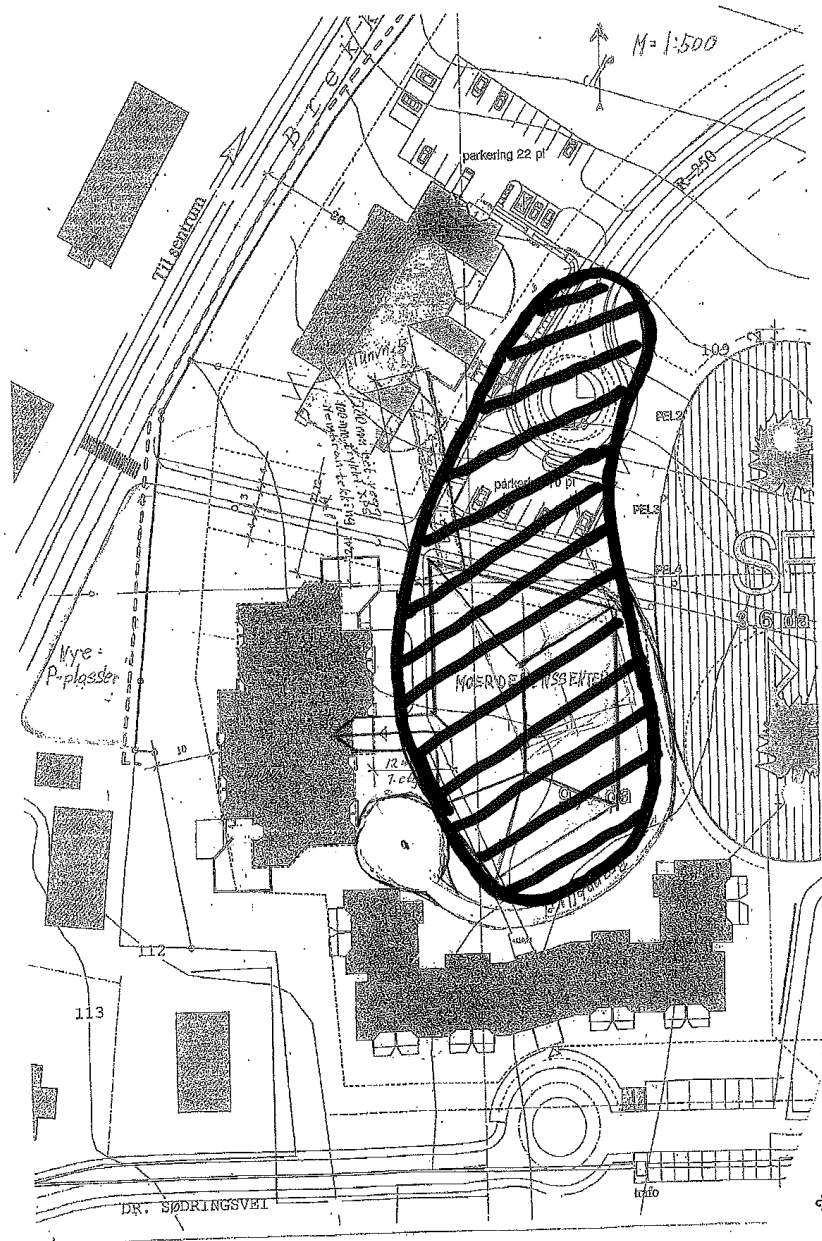
Hva for noe?	Mål BxLxH	Areal	Pris/m2/m3	Faktor	Sum	Henvisning
Tilknytning til eksisterende bygg/betongsaging	RS	1	100 000	1,00	100 000	
Gravearbeider	4*35	140	1 000	1,00	140 000	Justert for dybde på 4 meter
Merkostnad for berøring av veier, midlertidige løsn.	RS	1	150 000	1,00	150 000	
Tilbakefylling	2*35	70	300	1,00	21 000	
Betongarbeider gulv	4*35	140	600	1,00	84 000	
Betongarbeider vegger	3*70	210	1 850	1,00	388 500	Inklusiv isolasjon
Betongarbeider dekke	4*35	140	1 500	1,00	210 000	
Isolasjon dekke	4*35	140	200	1,00	28 000	
Membran	(4+4+3+3)*35	490	280	1,00	137 200	Membranfolie
RØR	RS	1	30 000	1,00	30 000	
VENT	RS	1	30 000	1,00	30 000	
EL	RS	1	30 000	1,00	30 000	
Dørautomatikk, åpner, forigling brannalarm	RS	1	30 000	1,00	30 000	
			Avrundet sum		1 400 000	

Alle priser eks. mva.
 Prisnivå: mai 2011
 Forutsettes løsmasser

Området som kan
bebygges (skravert)

Vedlegg 3.

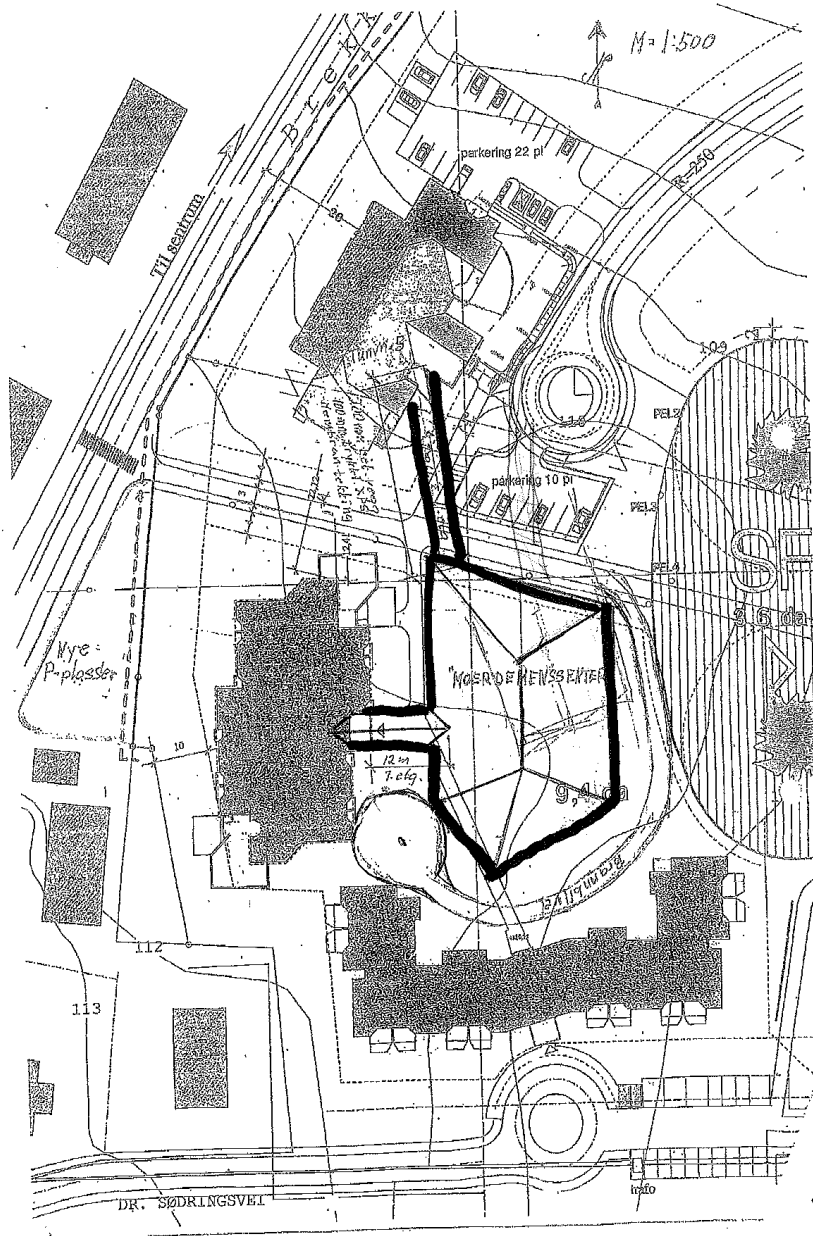
... Sett inn saksutredningen over denne linja ↓

Eksempel på bygg

Vedlegg. 4.

... Sett inn saksutredningen over denne linja →

F-sak 42/12

SAMHANDLINGSREFORMEN I ÅS - STATUS PR. 1. TERTIAL 2012

[Gå til sakliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Marit Roxrud Leinhardt

Arkivnr: G00 &20

Saksnr.: 12/1020

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Hovedutvalg for helse og sosial	10/12	10.05.2012
Ås Eldreråd	10/12	07.05.2012
Kommunalt råd for funksjonshemmede	9/12	08.05.2012
Administrasjonsutvalget	/	06.06.2012
Formannskapet	42/12	06.06.2012
Kommunestyret	/	

UTVALGENES VEDTAK/INNSTILLINGER

Administrasjonsutvalgets innstilling 06.06.2012 legges frem i møtet.

Innstilling/uttalelser fra hovedutvalg for helse og sosial 10.05.2012, Ås eldreråd 07.05.2012 og kommunalt råd for funksjonshemmede 08.05.2012:
Saken tas til orientering.

UTVALGENES BEHANDLINGER

Hovedutvalg for helse og sosials behandling 10.05.2012:
Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Ås eldreråds behandling 07.05.2012:
Votering: Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

Kommunalt råd for funksjonshemmedes behandling 08.05.2012:
Votering: : (6 stemmer)
Rådmannens innstilling ble enstemmig tiltrådt.

RÅDMANNENS INNSTILLING

Rådmannens innstilling 01.05.2012:
Saken tas til orientering.

Tidligere politisk behandling:

- Sak 10/2 Prosjekt – Samhandlingsreformen
- Sak 10/3741 Høring: Forslag til ny kommunal helse- og omsorgstjenestelov og forslag om ny folkehelselov
- Sak 11/2282 FREMTIDIG ORGANISERING AV PLEIE OG OMSORGSTJENESTEN I ÅS KOMMUNE – Oppfølging av prosjektet "Samhandlingsreformen" og den demografiske utviklingen jfr Kommuneplan 2011 – 2023
- Sak 11/3950 Samhandlingsreformen i Follo
- Sak 11/4139 Avtaler mellom spesialisthelsetjenesten (Ahus) og Ås kommune jfr lov om kommunale helse og omsorgstjenester
- Sak 12/364-1 Notat FOLKEHELSEPROFIL, diskusjonssak.

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Eldrerådet
Råd for funksjonshemmede
Hovedutvalg for helse og sosial
Administrasjonsutvalget
Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Samhandlingsreformen, St.melding 47
Lov om kommunale helse og omsorgstjenester
Lov om folkehelsearbeid
Ås kommunes folkehelseprofil
Prosjektrapport med mandat for videre arbeid – Samhandlingsreformen i Follo

Utskrift av saken sendes til:

Ingen

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Samhandlingsreformen, med tilhørende lovverk, trådte i kraft 01.01.2012.

Saken gir en kort beskrivelse av reformens hovedinnhold, en status for Ås kommune og for Follo samarbeidet basert på erfaringer og resultater, og belyser det videre arbeidet.

Om samhandlingsreformen:

Stortingsmelding 47 (2008-2009) Samhandlingsreformen

I stortingsmeldingen om samhandlingsreformen ble det skissert tre hovedutfordringer:

- Utfordring 1: Pasientenes behov for koordinerte tjenester besvares ikke godt nok – fragmenterte tjenester.
- Utfordring 2: Tjenestene preges av for liten innsats for å begrense og forebygge sykdom
- Utfordring 3: Demografisk utvikling og endring i sykdomsbildet gir utfordringer som vil kunne true samfunnets økonomiske bæreevne.

I meldingen ble det tatt til orde for en klarere pasientrolle. Brukermedvirkning og fokus på helhetlige pasientforløp skulle bidra til dette. Forløpstenkingen har som formål å bidra til at alle systemer og tjenester rettes inn mot hjelp slik at den enkelte selv kan mestre sitt liv eller gjenopprette funksjoner/ egenmestring i størst mulig grad.

Det ble også tatt til orde for ny framtidig kommunerolle slik at det kunne satses sterkere på forebygging og innsats i sykdomsforløpenes tidlige faser. Helhetlig tenkning skal sikre forebygging, tidlig intervensjon, tidlig diagnostikk, behandling og oppfølging slik at helhetlige pasientforløp i størst mulig grad ivaretas innenfor beste effektive omsorgsnivå (BEON). Økonomiske insentiver skulle understøtte dette.

I stortingsmeldingen omtales ulike former for lokalmedisinske sentra. Disse skal bidra til å sikre behandling, observasjon, etterbehandling og rehabilitering før, i stedet for og etter sykehus.

Helse- og omsorgstjenesteloven

Den nye helse- og omsorgstjenesteloven har erstattet kommunehelsetjenesteloven og sosialtjenesteloven. Flere oppgaver er lagt til kommunene. Innsatsen for å forebygge og begrense sykdom økes. Loven definerer følgende plikter:

A) Samarbeidsavtaler

Kommunene har plikt til å inngå samarbeidsavtaler med helseforetaket. Oppgave- og ansvarsfordeling mellom kommune og sykehus klargjøres i avtalene. Plikten innebærer en overordnet avtale og særavtaler på mange forskjellige tjenesteområder.

B) Kommunen må betale for behandling av egne innbyggere på sykehus

Det er innført plikt til kommunal medfinansiering av sykehusbehandling (20 %) fra 1.1.2012, det vil si innleggelse, poliklinisk utredning og behandling. Det skal ikke betales for kirurgi, fødsler, nyfødte barn og behandling med bestemte kostbare legemidler. Det skal (foreløpig) ikke gjelde innenfor psykisk helsevern, rusbehandling, opphold i private opptreningsinstitusjoner eller privatpraktiserende avtalespesialister. Det er satt et tak på ca. 30 000 kroner for særlig ressurskrevende enkeltopphold. Det er overført om lag 5 mrd. kr til kommunene som frie midler fra 2012 for å innføre denne kommunale medfinansiering.

Datagrunnlaget for det økonomiske oppgjøret av kommunal medfinansiering er et nasjonalt ansvar, og tar utgangspunkt i data fra Norsk pasientregister (NPR).

Helsedirektoratet er ansvarlig for alle beregninger som gjelder den enkelte kommune, utarbeidelse av prognoser, kontrollrutiner m.v. Det er lagt opp til en innretning som understøtter kommunenes behov for styring og kontroll. Kommunen betaler etter regning til det regionale helseforetaket. Betalingsgrunnlaget for den enkelte kommune fastsettes av Helsedirektoratet.

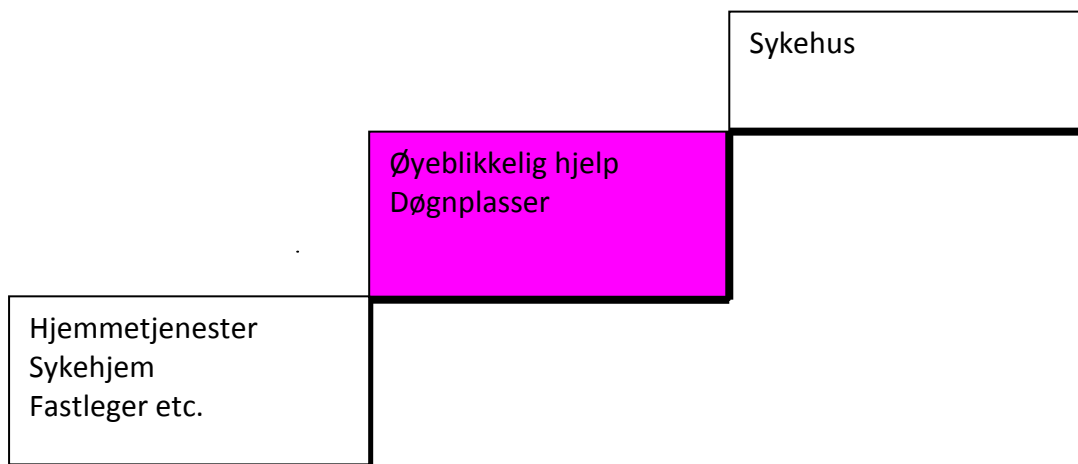
C) Kommunen må betale for utskrivningsklare pasienter

En pasient er utskrivningsklar fra sykehus når videre behandling og oppfølging av pasienten ikke lenger forutsetter innleggelse i spesialisthelsetjenesten. Mange pasienter har imidlertid ofte behov for oppfølging i kommunen etter utskrivning. Noen av disse blir liggende på sykehus i påvente av kommunalt tilbud.

Kommunene har nå betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter fra sykehus fra første dag. Dette gjelder somatikk, det vil si at utskrivningsklare pasienter innen psykisk helsevern, rusbehandling og private opptreningsinstitusjoner ikke er inkludert. Betalingsssats er 4 000 kr per døgn.

D) Øyeblikkelig hjelp som døgntilbud

Fra 2016 får kommunene plikt til øyeblikkelig hjelpfunksjon som innebærer døgntilbud. Dette skal sikre pasientene trygghet og kvalitet i overgangen mellom nivåene i helsetjenesten. Det er i dag en strukturell mangel i behandlingsskjeden mellom sykehus og kommunehelsetjeneste.

Pågående samhandlingstiltak viser at ulike former for lokalmedisinske sentra bidrar til å sikre observasjon, behandling og etterbehandling på beste effektive omsorgsnivå (BEON). Dette reduserer innleggelse i sykehus, og bidrar til større nærhet til og tilfredshet med tjenestetilbudet (Prop.91 L (2010-2011)).

Det vil i første omgang være aktuelt at plikten omfatter somatikk, men at det etter hvert vurderes i hvilken grad også psykisk helse og rus skal omfattes.

Plikten til å tilby døgnopphold fullfinansieres, og kommunene mottar midlene etter søknad (automatisk) fra tilbudet igangsettes, senest innen 2016. En akutt plass er fastsatt til 4300,- pr døgn.

En del av investeringskostnaden knyttet til øyeblikkelig hjelp-plikten håndteres innenfor ordningen med investeringstilskudd til sykehjem og heldøgns omsorgsplasser.

Folkehelseloven

Den nye folkehelseloven gir kommunen et tydeligere ansvar for folkehelsearbeid. Ansvaret legges til kommunen framfor kommunens helsetjeneste. Det er også et ansvar for å ha oversikt over helsetilstand og påvirkningsfaktorer. Oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med planstrategier.

Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015

I Nasjonal helse- og omsorgsplan 2011-2015 legger regjeringen den politiske kursen for helse- og omsorgstjenestene og folkehelsearbeidet de neste fire årene. Innsatsområdene er helhet og sammenheng for pasienter og brukere, folkehelse, framtidens kommunale helse- og omsorgstjeneste som gir brukerne gode muligheter for livskvalitet og mestring, framtidens spesialisthelsetjeneste som enten desentraliseres eller spesialiseres ytterligere.

Vurdering av saken:

I forkant av nye lovverket ble det gjennomført et utstrakt informasjons-, opplærings- og tilpassingsarbeid i kommunen.

A) Status avtalearbeidet:

I den overordnede samarbeidsavtalen som er inngått mellom kommunene og Ahus, vedtatt i kommunestyret 01.02.2012 i K-sak 3/12 (11/4139), samt under henvisning til helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2, skal det videre innenfor følgende områder utarbeides og inngås avtaler mellom partene:

1. Retningslinjer for samarbeid i tilknytning habilitering, rehabilitering og lærings- og mestringstilbud for å sikre helhetlige og sammenhengende helse- og omsorgstjenester til pasienter med behov for koordinerte tjenester (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 2).
  - Her er avtalekravet allerede delvis ivaretatt i den inngåtte avtale "Samarbeidsavtale om helhetlig pasientforløp".
2. Retningslinjer for gjensidig kunnskapsoverføring og informasjonsutveksling og for faglige nettverk og hospitering (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 6).
3. Samarbeid om forskning, utdanning, praksis og læretid (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 7).
4. Samarbeid om jordmortjenester (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 8).
5. Samarbeid om IKT-løsninger lokalt (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 9).
6. Samarbeid om forebygging (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 10).

7. Omforente beredskapsplaner og planer for akuttmedisinsk kjede (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 11).
8. Beskrivelse av kommunens tilbud om døgnopphold for øyeblikkelig hjelp (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 4)
9. Avklare gråsoner mht. hvilke helse- og omsorgsoppgaver partene er pålagt ansvaret for og en felles oppfatning av hvilke tiltak partene til enhver tid skal utføre (jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 6-2 nr. 1)

Dette avtalearbeidet pågår i disse dager, og skal ferdigstilles innen første halvår 2012. Follo har representanter i alle gruppene på lik linje med øvre- og nedre Romerike, 3 av bydelene i Oslo og Ahus. Avtalearbeidet er ressurskrevende.

B) Status kommunal medfinansiering av somatiske sykehustjenester:

Ås kommune betaler et månedlig A-konto beløp fastsatt av helsedirektoratet. Utdrag av brev nedenfor belyser "ordningen":

Kommunal medfinansiering – A konto-basert oppgjør 2012

Kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten trer i kraft 1.1.2012. Denne finansieringsordningen er hjemlet i lov 24.juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 11-3. Ordningen reguleres nærmere i egen forskrift som trer i kraft 1.1.2012.

Opgjør mellom den enkelte kommune og de respektive regionale helseforetak (RHF) skal finne sted basert på månedlige a konto-betalinger. Data fra andre tertial 2011 er lagt til grunn for a konto-beløpenes størrelse. Det tas forbehold om Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2012. Differanse mellom a konto-innbetalingene og beregnet faktisk forbruk avregnes i 2013. Dette brevet berører ikke betalingsordningen for utskrivningsklare pasienter.

Helsedirektoratets rolle

Helsedirektoratet har ansvar for forvaltning av ordningen Kommunal medfinansiering, herunder for alle beregninger av medfinansierings størrelse basert på data rapportert til Norsk pasientregister. Direktoratet har også et overordnet ansvar for administrasjon av oppgjørsordningen, og skal utarbeide grunnlaget for det økonomiske oppgjøret mellom kommuner og RHF.

Spesifikke opplysninger for Ås kommune

Månedlig a konto-beløp 2012:	1 142 716 kroner
Betalingstidspunkt:	10.1.2012, og deretter den 10. hver måned.
Sum a konto-beløp hele 2012:	13 712 589 kroner

Det har nå kommet nye "funksjoner" i KOSTRA, som gir kommunen et sammenlikningsgrunnlag, i forhold til de nye oppgavene. Disse funksjonene er:

1. 255 – medfinansiering, somatiske tjenester
2. 256 – akutthjelp, helse- og omsorgstjeneste

C) Status utskrivningsklare pasienter – Ås kommune:

Utskrivning og kommunikasjon / samhandling mellom sykehusene og kommunene styres av pasientforløpsavtalen.

A-skjema: Når en Ås innbygger blir innlagt i sykehus, og sykehuset vurderer at denne pasienten sannsynlig vil trenge hjelp av kommunehelsetjenesten ved utskrivning, sendes et A-skjema.

B-skjema: Når pasienten er utskrivningsklar innen 24 timer, og sykehuset vurderer at pasienten vil trenge kommunale helse og somsorgstjenester, sendes B-skjema.

E-skjema: Endringsmelding fra sykehus.

(LTO: langtidsopphold i sykehjem, KTO: Korttidsopphold)

**Måneds statistikk - Ås
januar 2012**

Antall A meldte:	34
Antall B meldte:	26
Antall E meldte:	6
Antall utskrevet hjem:	20
Antall utskrevet LTO:	0
Antall utskrevet andre KTO:	12
Antall mors:	1
*Antall inneliggende pr siste:	1
Antall overliggerdøgn:	10
SUM:	40000
Merknader:	

**Måneds statistikk februar -
Ås 2012**

Meldte overført fra forrige mnd:	1
Antall A meldte:	39
Antall B meldte:	26
Antall E-meldte:	14
Antall utskrevet hjem:	18
Antall utskrevet LTO:	0
Antall utskrevet andre KTO:	15
Antall mors:	3
*Antall inneliggende pr siste:	13
Antall overliggerdøgn:	0
SUM:	0
Merknader:	

Månedss statistikk - Ås mars 2012

Meldte overført fra forrige mnd:	2
Antall A meldte denne mnd:	28
Antall B meldte denne mnd:	19
Antall E skjema denne mnd:	13
Antall utskrevet hjem:	9
Antall utskrevet LTO:	0
Antall utskrevet andre KTO:	9
Antall mors:	3
*Antall inneliggende pr siste:	7
Antall overliggerdøgn:	0
SUM:	0
Merknader:	

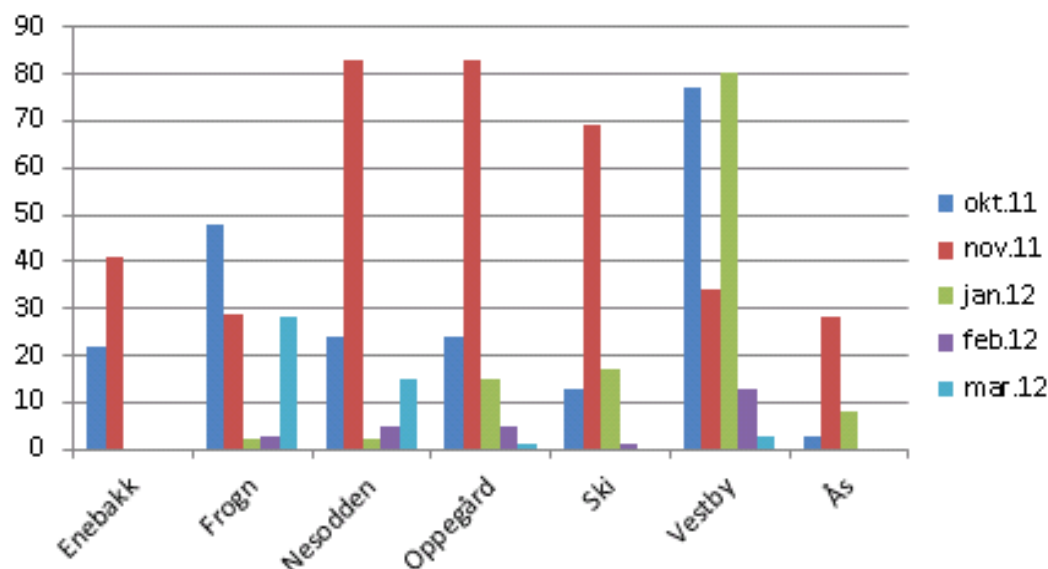
Ås kommune har så langt klart "å ta hjem" utskrivningsklare pasienter. Årsaken til dette er:

1. Kommunen selger ingen sykehjemsplasser, men benytter alle plassene selv.
2. Kommunen har et "overbelegg" på sykehjemmet med 8 pasienter. (6 dobbeltrom og 2 ombygde pårørenderom)
3. Kommunen har endret omløpshastigheten på rommene, slik at pasienter flytter ut og inn samme dag.
4. Helsepersonellet strekker seg langt i alle ledd i kjeden, for å få dette til.

Det er ingen tvil om at samhandlingsreformen har ført til økt belastning på kommunens helse og omsorgstjenester, som forvaltningsenhet (bestillerkontor), kommunens sykehjem, kommunens hjemmesykepleie og ergoterapi- og fysioterapitjenestene. Kommunen erfarte en rask endring etter 01.01.2012 hvor pasientene kommer raskere ut av sykehus, og tilstanden / behandlingsbehovene er større og mer kompleks enn tidligere. Det fører til behov for økte ressurser både i form av (spesial)kompetanse og antall helsepersonell.

Overliggerdøgn i Follokommunene: (Ingen søyle = 0)

Liggedøgn etter utskrivningsklar:

D) Status – øyeblikkelig hjelp døgntilbud innen 2016

Prosjektet Samhandlingsreformen i Follo ble nedsatt høsten 2009 av Ordførermøtet i Follo. Prosjektet jobber med forslag til hvordan Follo-kommunene skal møte utfordringene som samhandlingsreformen introduserer (St.meld. nr. 47 (2008-2009)).

På bakgrunn av vedtak i Stortinget om nytt lovverk, ble en konkretisert prosjektplan lagt fram for ordførermøtet 22. juni 2011. I denne prosjektplanen ble prosjektet avgrenset til primært å se på nye oppgaver i helse- og omsorgstjenesteloven knyttet til nye finansieringsordninger.

Prosjektet Samhandlingsreformen i Follo ble høsten 2011 videreført og utreder etablering av lokalmedisinsk senter i Follo, for å løse kompetansekrevede helse- og omsorgsoppgaver. Dette vil si oppgaver som den enkelte kommune vil ha nytte av å løse sammen med andre kommuner, da særlig knyttet til kompetanse, rekruttering og robusthet.

Prosjektet utreder nå de ulike delene i lokalmedisinsk senter. Utredningen er inndelt i delprosjekter:

Delprosjekt nummer	Delprosjekttittel	Hva skal utredes
1	Administrasjons- og systemarbeid	<ul style="list-style-type: none"> • Organisering • Økonomi • Samarbeidsavtaler

		<ul style="list-style-type: none"> • Følgforskning og evaluering
2	IKT	<ul style="list-style-type: none"> • Bedre informasjonsutveksling • Telemedisin
3	Tjenester før, i stedet for og etter sykehusopphold	<ul style="list-style-type: none"> • Observasjon • Øyeblikkelig hjelp døgntilbud • Etterbehandling • Ambulante tjenester • Desentraliserte spesialisthelsetjenester
4	Frisklivssatsing	<ul style="list-style-type: none"> • Friskliv Follo • Frisklivsklinikk
5	Mobile laboratorium- og røntgentjenester	<ul style="list-style-type: none"> • Røntgen • Laboratorium • EKG • Intravenøs behandling • ansvarsfordeling

Ås kommune har med ansatte i alle delprosjektene, og arbeidet er ressurskrevende.

Prosjektet planlegger å fremme ny sak til Follokommunenes kommunestyre høsten 2012.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Ås kommunes "grep" ifbm reformen:

1. Ås kommune besluttet å benytte 10 % (ca 1,7 mill) av de såkalte frie samhandlingsmidlene til å iverksette nye tiltak / ressurser for å møte reformen. I tillegg tilkommer nye ressurser til formålet basert på søknad om prosjektmidler til ulike samhandlingstiltak.

Det er under etablering / er igangsatt:

- Innsatsteam: Sykepleier og ergoterapeut som skal bidra til gode overganger mellom sykehus og sykehjem / hjemmet, og mellom sykehjem og hjemmet. Teamet iversetter rehabilitering i hjemmet som prosjekt. (Høy innsats over kortere periode) Teamet må også bestå av fysioterapeut, og dette søkes innpasset i budsjett 2013.
- Styrket legetjenester i kommunehelsetjenesten: Sykehjemslege ved Moer sykehjem (100 %) og i demensomsorgen (40 %) er utlyst. Det er også kommuneoverlege (60 %). Kommuneoverlege må være 100 %. Legetjenesten ved forebyggende helse (helsestasjon, skolehelsetjenesten og studenthelsetjenesten) bør også utlyses og dermed økes fra 63 % til 100 %. Dette også som et grep mot fastlegene, ifht revidert fastlegeforskrift. Dette søkes budsjettregulert i 1 tertial 2012, sett i sammenheng med økte inntekter. (Annen sak)
- Omorganisering av pleie og omsorgstjenesten: Enhet for Moer sykehjem – og enhet for folkehelse og frivillighet er etablert og lederstillingene besatt. Det gjenstår etablering av enhet for hjemmetjenester og enhet for demensomsorgen. Dette søkes budsjettregulert i 1. tertial, sett i sammenheng med økte inntekter.

- Det er utlyst stilling som daglig leder for frisklivssentral. Dette er et ledd i forebyggende folkehelsearbeid. Stillingen er i 2012 finansiert av tilskuddsmidler etter søknad og søkes innpasset i budsjettet i 2013.

Kommunal medfinansiering:

Ås kommune betaler et månedlig A-konto beløp fastsatt av helsedirektoratet pålydende 1 142 716,- pr mnd. Helsedirektoratet fører oppdaterte lister for faktiske kostnader slik at kommunen kan følge med på utviklingen. Kostnadene avregnes ved årets slutt, og kommunen får eventuelt en tilleggsregning eller en tilbakebetaling, alt etter om en har betalt for mye eller for lite i forhold til forbruk av helsetjenester. I og med at det er stor usikkerhet rundt det endelige resultatet her søkes andelen for kommunal medfinansiering økt i forbindelse med 1. tertialregulering, sett i sammenheng med økte inntekter.

Eksempel for liste for Ås kommune, pr sykehus og pr diagnose:

0214 Ås	Hansens Martina Hospital AS	42 687	81
	Diakonhjemmet sykehus A/S	13 549	23
	Oslo universitetssykehus HF	584 529	1 141
	Lovisenberg diakonale sykehus A/S	8 383	39
	Vestre Viken HF	21 000	28
	Akershus universitetssykehus HF	1 724 265	1 463
	Sum øvrige	24 362	52
	Sykehuset Innlandet HF	4 677	9
	Sunnaas sykehus HF	33 364	5
	Sykehuset Østfold HF	14 581	59
	Sykehuset Telemark HF	2 957	8
Totalt 0214 Ås	2 474 354	2 908	

0214 Ås	82 Svulster i åndedrettssystemet	90 991	7
	89 Lungebetennelse & pleuritt > 17 år m/bk	113 481	10
	127 Hjertesvikt & ikke-traumatisk sjokk	97 181	9
	139 Hjerterytmier & ledningsforstyrrelser u/bk	19 532	6
	143 Brystsmerter	18 294	7
	183 Øsofagitt, gastroenteritt & diverse >17år u/bk	25 371	8
	410A Kjemoterapi u/akutt leukemi som bidiagnose, uspesifisert	81 859	53
	410B Kjemoterapi u/akutt leukemi som bidiagnose, gruppe 1	55 655	21
	462B Rehabilitering, vanlig	40 654	26
	465 Etterbehandling m/ondartet sykdom som bidiagnose	106 129	7
	520 Obstruktivt søvnapnesyndrom (OSAS)	15 345	8
	7010 Poliklinisk endoskopi av øvre luftveier	2 354	14
	7100 Koloskopi	18 707	34
	7110 Poliklinisk endoskopi av øvre magetarmkanal	17 286	39
	7180 Endoskopi av nedre urinveier	3 867	22
	801U Nevropsykologisk undersøkelse	3 370	7
	802P Annen poliklinisk utredning og behandling av øyetilstander med spesifiserte tiltak	29 620	99
	803W Sammensatte diagnostiske intervensjoner for ØNH-problemer	1 330	6
	805R Diagnostisk prøve av perifer sirkulasjon	2 942	11
	805S Fysiologisk herteundersøkelse	26 983	107
	808S Påsetting av prefabrikkert ortose	2 079	8
	808V Poliklinisk leddpunksjon	3 057	10
	808W Lukket reposisjon av brudd og luksasjon eller leddmobilisering	2 461	7
	808Y Ortopedisk bandasjering	8 666	42
	809J Eksisjon eller destruksjon av hudlesjon	1 605	10
	809S Basal sårbehandling	4 975	21
	809T Mindre hudprosedyre	1 421	6
	811R Polikliniske urologiske tiltak, hovedsakelig diagnostiske	3 767	17
	811S Mindre prosedyre på nedre urinveier	1 467	6
	813R Assistert befruktning	8 299	8
	814S Medikamentell svangerskapsavbrytelse	3 645	9
	877O Andre polikliniske kontakter for gjennomføring av middels omfattende prosedyrer	4 073	13
	901A Poliklinisk konsultasjon vedrørende hodepine	4 287	11
	901B Poliklinisk konsultasjon vedrørende epilepsi og andre krampetilstander	7 863	21
	901C Poliklinisk konsultasjon vedr sykdom i perifere nerver	8 597	25
	901D Poliklinisk konsultasjon vedr MS, degenerative og visse andre nevr lidelser	7 840	18
	901E Annen poliklinisk konsultasjon vedr smerterelaterte tilstander	10 592	33
	901O Poliklinisk konsultasjon vedr andre sykdommer i nervesystemet	28 366	64
	902O Poliklinisk konsultasjon vedrørende andre øyesykdommer	23 965	112
	903A Poliklinisk konsultasjon vedr betennelsestilstander i ØNH-regionen	3 821	20
	903B Poliklinisk konsultasjon vedr sykdommer og skader i kjeve, tenner eller munnhule	2 063	9
	903C Poliklinisk konsultasjon vedr søvnapne	3 920	19
	903O Poliklinisk konsultasjon vedr andre sykdommer i øre-nese-hals	9 292	38
	904A Poliklinisk konsultasjon vedr astma og bronkitt	1 926	6
	904B Poliklinisk konsultasjon vedr KOLS	4 791	11
	904C Poliklinisk konsultasjon vedr svulst i lunger, bronkier eller mediastinum	8 505	21
	904D Poliklinisk konsultasjon vedr infeksjon i nedre luftveier	2 690	8
	904O Poliklinisk konsultasjon vedr andre sykdommer i nedre luftveier/ lunge	7 642	20
	905A Pol konsultasjon vedr atrieflimmer og andre rytme- eller ledningsforstyrrelser	2 262	8
	905C Pol konsultasjon vedr angina pectoris og iskemisk hjertesykdom, unntatt AMI	1 796	5
	905E Poliklinisk konsultasjon vedrørende sykdom i perifere blodkar	2 476	12
	905O Poliklinisk konsultasjon vedrørende andre kretsløpsykdommer	9 170	30
	906A Poliklinisk konsultasjon vedr svulst i fordøyelseskanalen	8 085	23
	906B Poliklinisk konsultasjon vedr inflammatorisk tarmsykdom	8 620	24
	906C Poliklinisk konsultasjon vedr smerte i mageregionen	4 241	15
	906O Poliklinisk konsultasjon vedrørende andre fordøyelsessykdommer	16 109	62

905E Poliklinisk konsultasjon vedrørende sykdom i perifere blodkar	2 476	12
905O Poliklinisk konsultasjon vedrørende andre kretsløpsykdommer	9 170	30
906A Poliklinisk konsultasjon vedr svulst i fordøyelseskanalen	8 085	23
906B Poliklinisk konsultasjon vedr inflammatorisk tarmsykdom	8 620	24
906C Poliklinisk konsultasjon vedr smerte i mageregionen	4 241	15
906O Poliklinisk konsultasjon vedrørende andre fordøyelsessykdommer	16 109	62
907A Poliklinisk konsultasjon vedr hepatitt og andre ikke-maligne leverlidelser	8 345	21
907O Poliklinisk konsultasjon vedrørende andre sykdommer i lever og galleveier	5 135	16
908A Pol kons vedr brudd, dislokasjon eller bløtdelsskade i armer, ben eller bekken	20 014	97
908B Poliklinisk konsultasjon vedrørende artrose	6 327	36
908C Poliklinisk konsultasjon vedr inflammatorisk leddsykdom	4 012	21
908D Poliklinisk konsultasjon vedr systemiske bindevevssykdommer	3 531	14
908E Poliklinisk konsultasjon vedr tendinitt, myositt og bursitt	4 501	31
908F Poliklinisk konsultasjon vedr lidelser og skader i rygg og nakke	10 393	34
908O Poliklinisk konsultasjon vedrørende andre sykdommer i bevegelsesapparatet	10 653	82
908R Ortopedisk diagnostisk ultralyd	2 858	17
909A Poliklinisk konsultasjon vedrørende mindre hudskader	4 539	18
909C Poliklinisk konsultasjon vedrørende svulster i hud og underhud	2 354	11
909O Poliklinisk konsultasjon vedr andre sykdommer i hud og underhud	3 974	20
910A Poliklinisk konsultasjon vedrørende diabetes mellitus	16 812	44
910B Poliklinisk konsultasjon vedrørende sykdom i skjoldbruskkjertelen	4 891	20
910C Poliklinisk konsultasjon vedrørende fedme og overvekt	5 456	17
910O Poliklinisk konsultasjon vedr andre endokrine/ernærings-/ stoffskiftesykdommer	11 493	32
911A Poliklinisk konsultasjon vedrørende nyresvikt	4 203	11
911B Poliklinisk konsultasjon vedrørende svulst i urinveiene	2 942	11
911C Poliklinisk konsultasjon vedr oppfølging av nyretransplanterte	2 682	9
911O Poliklinisk konsultasjon vedr andre sykdommer i nyre og urinveier	7 260	38
912A Poliklinisk konsultasjon vedr ondartet svulst i mannlige kjønnsorgan	7 825	32
912O Poliklinisk konsultasjon vedr andre sykdommer i mannlige kjønnsorganer	2 858	17
913A Poliklinisk konsultasjon vedr ondartet svulst i kvinnelige kjønnsorganer	1 376	10
913B Poliklinisk konsultasjon vedrørende infertilitet	7 069	37
913O Poliklinisk konsultasjon vedr andre sykdommer i kvinnelige kjønnsorganer	6 603	50
914O Poliklinisk konsultasjon vedrørende svangerskap, fødsel og barseltid	6 098	38
914P Obstetrisk diagnostisk tiltak, inkludert screening av gravide	12 471	96
914Q Fosterdiagnostiske undersøkelser	2 934	12
916O Poliklinisk konsultasjon vedr sykdommer ved bloddannelse eller i immunsystemet	2 934	8
917A Pol kons vedr lymfom, leukemi, myelomatose og visse andre benmargssykdommer	17 599	47
918O Behandling av infeksjons- og parasittsykdommer uten signifikant prosedyre	14 412	41
919O Behandling av mental tilstand uten signifikant prosedyre	3 156	7
921O Poliklinisk konsultasjon vedr skader/ forgiftninger/ skadelige medikamentvirkninger	2 598	10
923O Pol kons vedr faktorer som har betydning for helsetilstanden/ kontakt med helsetjenesten	12 342	95
930A Poliklinisk konsultasjon vedr ondartet svulst i bryst	11 325	39
997O Tverrfaglig utredning	9 262	12
998O Grupperettet pasientopplæring	474	11
DD01 Annen dagbehandling relatert til tilstander i HDG 01	5 563	8
DD08 Annen dagbehandling relatert til tilstander i HDG 08	9 201	14
DD23 Annen dagbehandling relatert til tilstander i HDG 23	23 002	25
Sum øvrige	1 167 491	426

Follokommunene planlegger sammen et arbeid hvor man problematiserer diagnosene kommunene må betale for kontra hva kommunen har mulighet til å forebygge, basert på forskningsbaserte resultater. Follokommunen har også utfordret KS på dette området.

Forebygging / folkehelse:

Med både lov om folkehelsearbeid og helse og omsorgstjenesteloven har kommunen fått utvidet ansvar og plikt til å planlegge, gjennomføre og evaluere det forebyggende folkehelsearbeid. Arbeidet skal overordnet gjennomføres fra/gjennom planstrategien. Kommunene har ikke mottatt friske midler for å i møte komme disse kravene. Det fordrer derfor at kommunene prioriterer / omprioriterer slik at arbeidet utføres. Det er en utfordring.

Arbeidet må innpasses over tid, sett i sammenheng med de faktiske helseutfordringene i Ås kommune.

Andre erfaringer, som kan gi økonomiske konsekvenser:

Det er ingen tvil om at kommunen presses ytterligere i forhold til å ta i mot utskrivningsklare pasienter. Dette krever tilstrekkelig kapasitet i form av sykehjems plasser og personell med tilstrekkelig kompetanse i sykehjem og i hjemmesykepleien.

Ås kommune har strukket seg langt for å ta imot alle utskrivningsklare pasienter. Dessverre viser dette seg også på kommunenes korttids- og rehabiliteringsavdeling hvor det er et økt sykefravær, hvor sykefraværet er pga jobben og stress, samt at avdelingen skårer meget dårlig på årets medarbeiderundersøkelse på områdene som omhandler "tiden du har til å gjøre jobben din" etc (dårligst i landet).

På bakgrunn av dette er det gjennomført et vurderingsarbeid (med en rapport) hvor ledelsen, de ansatte via tillitsvalgte, verneombud og friskvernombud har anbefalt hva som må til for å bedre situasjonen. Rapporten konkluderer med å øke sykepleiergrunnbemanningen på denne avdelingen. Dette vil belyses og søkes innpasset i 1. tertialregulering, sett i sammenheng med økte inntekter.

Konklusjon med begrunnelse:

Samhandlingsreformen er omfattende og innpasses over flere år. Reformen er en utfordring for kommunene, også sett i sammenheng med den demografiske utviklingen.

Kommunen har kommet godt i gang med reformen, men erfarer at ressursene presses til det ytterste, og negative "symptomer" observeres.

Saken anbefales tatt til orientering.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart

Lovhjemler:

1. Lov av 24. juni 2011 nr 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) med sentrale forskrifter:

- [2011.12.16 nr 1253](#): (HOD) Delegering av Kongens myndighet på Helse- og omsorgsdepartementets område til Helse- og omsorgsdepartementet for å gjøre tekniske og begrepsmessige forskriftsendringer som er nødvendig som følge av ikraftsetting av helse- og omsorgstjenesteloven

§ 2-1

- [2011.12.16 nr 1393](#): (HOD) Forskrift om helsepersonellovens anvendelse for personell som yter tjenester etter lov om kommunale helse- og omsorgstjenester

§ 3-2

- [2011.12.16 nr 1254](#): (HOD) Forskrift om kommunal helse- og omsorgsinstitusjon
- [2011.12.16 nr 1256](#): (HOD) Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator
- [2011.12.16 nr 1392](#): (HOD) Forskrift om oppjustering av driftsavtale for fysioterapeuter

§ 7-1

- [2011.12.16 nr 1256](#): (HOD) Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator

§ 7-2

- [2011.12.16 nr 1256](#): (HOD) Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator

§ 7-3

- [2011.12.16 nr 1256](#): (HOD) Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator

§ 8-1

- [2009.09.09 nr 1175](#): (HOD) Forskrift om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som fysioterapeut

§ 11-1

- [2011.12.16 nr 1348](#): (HOD) Forskrift om kommunens dekning av utgifter til helse- og omsorgstjenester

§ 11-2

- [2011.12.16 nr 1349](#): (HOD) Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester

§ 11-3

- [2011.11.18 nr 1115](#): (HOD) Forskrift om kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter

§ 11-4

- [2011.11.18 nr 1115](#): (HOD) Forskrift om kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten og kommunal betaling for utskrivningsklare pasienter

§ 13-1

- [2011.12.16 nr 1252](#): (HOD) Delvis ikraftsetting av lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)

§ 13-2

- [1975.04.11 nr 0004](#): (HOD) Forskrifter om forbud mot omsetning og bruk av farlig smellende pyrotekniske varer som kinaputter, kasteknall, knallkorker og liknende.
- [1983.11.23 nr 1779](#): (HOD) Forskrift om lovbestemt sykepleietjeneste i kommunens helsetjeneste
- [1984.03.30 nr 0820](#): (HOD) Forskrift om vederlag for legehjelp og fysikalsk behandling ved kommunens helsetjeneste.
- [1988.11.14 nr 0932](#): (HOD) Forskrift for sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie
- [1988.12.11 nr 1018](#): (HOD) Forskrift om disponering av kontantytelser fra folketrygden under opphold i sykehjem og boform for heldøgns omsorg og pleie.
- [1992.10.02 nr 0690](#): (BLD) Delegering av myndighet etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.
- [1992.12.04 nr 0915](#): (HOD) Forskrift til lov om sosiale tjenester m.v.
- [2000.04.14 nr 0328](#): (HOD) Forskrift om fastlegeordning i kommunene
- [2000.12.20 nr 1556](#): (HOD) Forskrift om tekniske funksjonskrav til kommunikasjonsteknisk utstyr som inngår i helsetjenestens kommunikasjonsberedskap.
- [2000.12.21 nr 1385](#): (HOD) Forskrift om pasientjournal
- [2001.12.20 nr 1549](#): (HOD) Forskrift om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som lege
- [2001.12.21 nr 1478](#): (HOD) Delegering av myndighet til Helse- og omsorgsdepartementet.

- [2001.12.21 nr 1479](#): (HOD) Delegering av myndighet til Helse- og omsorgsdepartementet og Arbeidsdepartementet etter lov om helsetjenesten i kommunene § 2-3 tredje og femte ledd og etter lov om anke til Trygderetten § 4 annet ledd
- [2002.12.20 nr 1731](#): (HOD) Forskrift om internkontroll i sosial- og helsetjenesten.
- [2003.04.03 nr 0450](#): (HOD) Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- [2003.06.27 nr 0792](#): (HOD) Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting etter lov av 19. november 1982 nr. 66 om helsetjenesten i kommunene og etter lov av 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester m.v.
- [2003.12.19 nr 1728](#): (HOD) Forskrift om dekning av utgifter til transport av helsepersonell m.m. i forbindelse med reise for å foreta undersøkelse eller behandling.
- [2004.02.17 nr 0408](#): (HOD) Forskrift om samordning av ambulansébåttjenesten med sykefrakt og transport av helsepersonell med båt.
- [2005.03.18 nr 0252](#): (HOD) Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus.
- [2005.06.17 nr 0610](#): (HOD) Forskrift om smittevern i helsetjenesten
- [2005.12.19 nr 1653](#): (HOD) Forskrift om veiledet tjeneste for å få adgang til å praktisere som allmennlege med rett til trygderefusjon
- [2005.12.21 nr 1613](#): (BLD) Forskrift om overgangsbestemmelser til lov 17. juni 2005 nr. 65 om endringer i lov 17. juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester og lov 13. desember 1991 nr. 81 om sosiale tjenester (sosialtjenesteloven) m.v.
- [2006.06.30 nr 0731](#): (AD) Forskrift om inkorporasjon av trygdeforordningene i EØS-avtalen.
- [2007.11.30 nr 1349](#): (BLD) Forskrift om overgangsbestemmelser til lov 1. desember 2006 nr. 65 om endringer i barnevernloven og sosialtjenesteloven mv. (saksbehandlingsregler for fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker mv.)
- [2008.04.03 nr 0320](#): (HOD) Forskrift om legemiddelhåndtering for virksomheter og helsepersonell som yter helsehjelp
- [2009.09.09 nr 1175](#): (HOD) Forskrift om praktisk tjeneste (turnustjeneste) for å få autorisasjon som fysioterapeut
- [2009.10.02 nr 1229](#): (HOD) Forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram
- [2010.03.18 nr 0425](#): (HOD) Delegering av myndighet fra Helse- og omsorgsdepartementet til Helsedirektoratet

- [2010.11.12 nr 1426](#): (HOD) Forskrift om en verdig eldreomsorg (verdighetsgarantien)
- [2010.11.22 nr 1466](#): (HOD) Forskrift om stønad til helsetjenester mottatt i et annet EØS-land

2. Lov av 24. juni 2011 nr 29 om folkehelsearbeid (folkehelseloven)

§ 2

- [2003.04.25 nr 0486](#): (HOD) Forskrift om miljørettet helsevern
- [2010.02.12 nr 0158](#): (AD) Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften)

§ 8

- [1995.12.01 nr 0928](#): (HOD) Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
- [1996.06.13 nr 0592](#): (HOD) Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstu m.v.
- [1998.05.06 nr 0581](#): (HOD) Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v.
- [2000.12.21 nr 1406](#): (HOD) Forskrift om skadedyrbekjempelse
- [2001.12.04 nr 1372](#): (HOD) Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften)
- [2003.04.25 nr 0486](#): (HOD) Forskrift om miljørettet helsevern
- [2010.02.12 nr 0158](#): (AD) Forskrift om helse, miljø og sikkerhet i petroleumsvirksomheten og på enkelte landanlegg (rammeforskriften)

§ 10

- [1995.12.01 nr 0928](#): (HOD) Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.
- [1996.06.13 nr 0592](#): (HOD) Forskrift for badeanlegg, bassengbad og badstu m.v.
- [1998.05.06 nr 0581](#): (HOD) Forskrift om hygienekrav for frisør-, hudpleie-, tatoverings- og hulltakingsvirksomhet m.v.
- [2000.12.21 nr 1406](#): (HOD) Forskrift om skadedyrbekjempelse
- [2001.12.04 nr 1372](#): (HOD) Forskrift om vannforsyning og drikkevann (Drikkevannsforskriften)
- [2003.04.25 nr 0486](#): (HOD) Forskrift om miljørettet helsevern

§ 15

- [1988.10.10 nr 0836](#): (HOD) Forskrift om fastsettelse av tvangsmulkt i medhold av lov om folkehelsearbeid

§ 26

- [2003.04.25 nr 0486](#): (HOD) Forskrift om miljørettet helsevern

§ 33

- [1956.07.27 nr 0002](#): (HOD) Forskrift for hygieniske forhold ombord i fartøyer
- [1975.04.11 nr 0004](#): (HOD) Forskrifter om forbud mot omsetning og bruk av farlig smellende pyrotekniske varer som kinaputter, kasteknall, knallkorker og liknende.
- [2004.04.01 nr 0623](#): (HOD) Forskrift om tilskudd til prisnedskrivning av frukt og grønnsaker i grunnskolen.

§ 34

- [2003.07.04 nr 0951](#): (LMD) Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav.
- [2005.10.11 nr 1196](#): (MD) Forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.
- [2010.04.29 nr 0612](#): (AD) Forskrift om tekniske og operasjonelle forhold på landanlegg i petroleumsvirksomheten med mer (teknisk og operasjonell forskrift)

F-sak 43/12
GNR 22 BNR 1 - RIDEHALL PÅ NORDRE TROSTERUD

[Gå til sakliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Cornelia Solheim

Arkivnr: GB 22/1

Saksnr.: 11/1890

Utvalg

Utv.nr.

Møtedato

Formannskapet

30/12

09.05.2012

Formannskapet

43/12

06.06.2012

Rådmannens innstilling:

Utvidelsen av ridesenteret på Nordre Trosterud er å anse som næringsvirksomhet og krever dispensasjon fra LNF-formålet i kommuneplanens arealdel. Tiltakshaver bes om å sende dispensasjonssøknad i henhold til plan- og bygningslovens kapittel 19.

Rådmannen i Ås, 29.05.2012

Trine Christensen
Rådmann

FORMANNSKAPETS PROTOKOLL 09.05.2012:

Rådmannens innstilling 24.04.2012:

Kommuneplanutvalget pålegger i henhold til plan- og bygningslovens § 12-1 at det utarbeides reguleringsplan for eiendommen gnr 22 bnr 1, Trosterud gård, før søknad om bygging av stall/ridesenter på eiendommen behandles.

Kommuneplanutvalgets behandling 09.05.2012:

Ivar Ekanger (A) fremmet følgende alternative forslag til rådmannens innstilling:
Tilsvare kommunepanutvalgets vedtak.

Votering:

Ap's forslag ble enstemmig vedtatt ved alternativ votering mot rådmannens innstilling.

Kommuneplanutvalgets vedtak 09.05.2012: NB! Se merknad under.

Kommuneplanutvalget anbefaler likebehandling med den nye ridehallen i Nordby som ble tillatt oppført uten politisk behandling. Trosterud gård er vesentlig større.

Merknad 11.05.2012:

I etterkant av møtet er det kommet frem juridiske betenkeligheter ved saksbehandlingen. Konsekvensen er at ikrafttredelse av vedtaket må avvendes. Saken fremmes på nytt i neste møte.

Tidligere politisk behandling:

Kommuneplanutvalget 09.05.2012

Avgjørelsesmyndighet:

Kommuneplanutvalget

Behandlingsrekkefølge:

Kommuneplanutvalget 06.06.2012

Vedlegg som følger saken trykt:

Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Alle dokumentene i saken

Utskrift av saken sendes til:

Re Arkitekter AS, Postboks 40, 3164 REVETAL

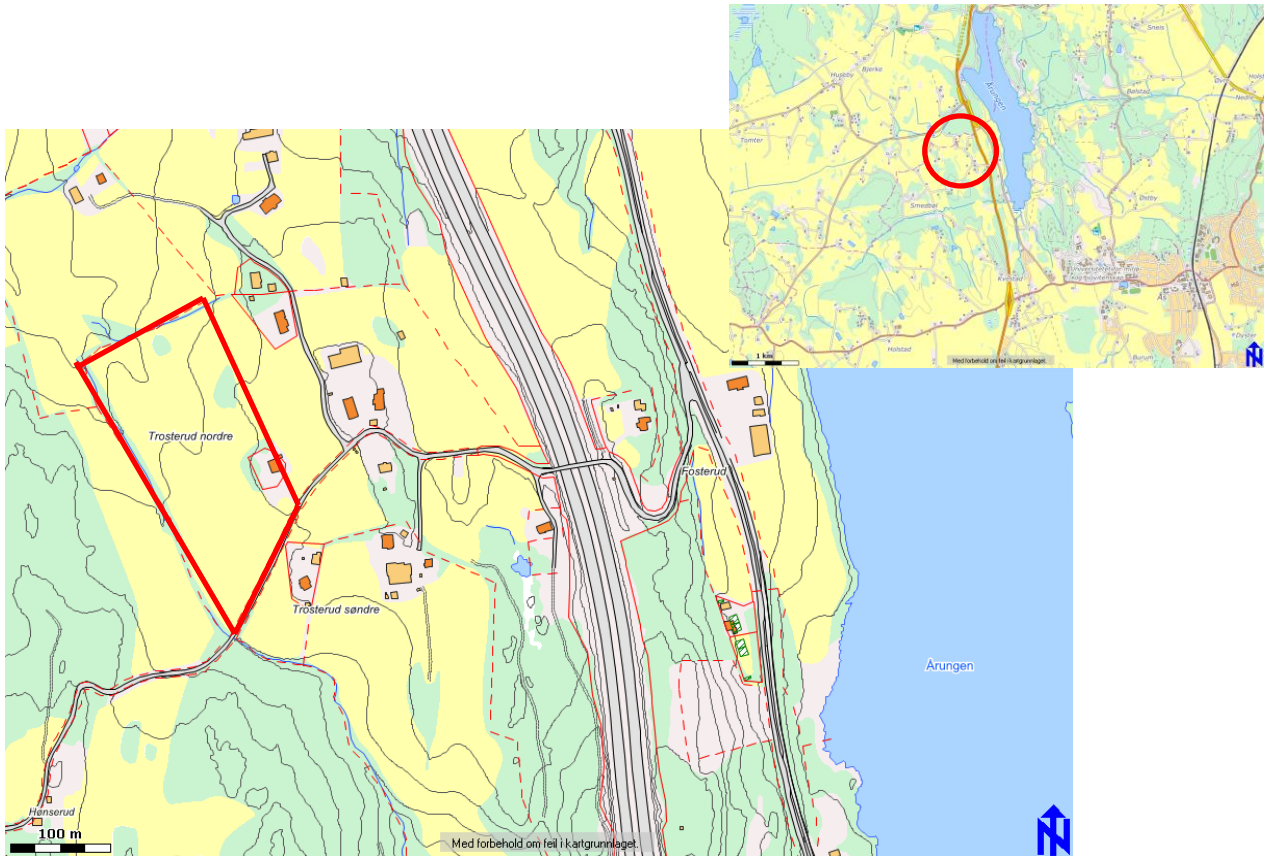
Sveinung Johannes og Kjersti Jensen, Smebølveien 15, 1430 ÅS

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Ås kommune mottok 02.05.2011 søknad om omdisponering av 30 daa jordbruksareal til stall/ridesenter på gnr 22 bnr 1, Smebølveien 15, fra Sveinung Johannes og Kjersti Jensen, se kart under. På eiendommen er det i dag en enebolig, et våningshus, en bygning for husdyr og diverse småbygninger. Eiendommen er på ca. 71 000 m². I dag utnyttes gårdens jordbruksareal til produksjon av gras til hester. Det meste av gårdens grasproduksjon selges. Eierne startet med utedrift for hester i 2006, og har i dag 38 hester. Gården tilbyr rideundervisning for barn, ungdom og voksne, handikappridning med mer. Gården har et nært samarbeid med barnevernet vedrørende vanskeligstilte barn og ungdom.

Den 15.03.2012 mottok Ås kommune søknad om rammetillatelse for stall/ridehall fra Re Arkitektur AS på vegne av Sveinung Johannes og Kjersti Jensen. Den nye isolerte ridehallen har en ridebane på 20x60. Det nye bygget med BRA 2655 m² vil romme ridebanen og 32 nye stallplasser. Det blir etter utbygging plass til totalt 70 hester på gården, dersom både den eksisterende utedriften med 38 hester opprettholdes i tillegg til de 32 nye plassene.

Saken ble behandlet av kommuneplanutvalget 09.05.2012. Rådmannen fremmet følgende innstilling:

“Kommuneplanutvalget pålegger i henhold til plan- og bygningslovens § 12-1 at det utarbeides reguleringsplan for eiendommen gnr 22 bnr 1, Trosterud gård, før søknad om bygging av stall/ridesenter på eiendommen behandles.”

Kommuneplanutvalget fattet følgende vedtak med merknad i protokollen:

“Kommuneplanutvalget anbefaler likebehandling med den nye ridehallen i Nordby som ble tillatt oppført uten politisk behandling. Trosterud gård er vesentlig større.

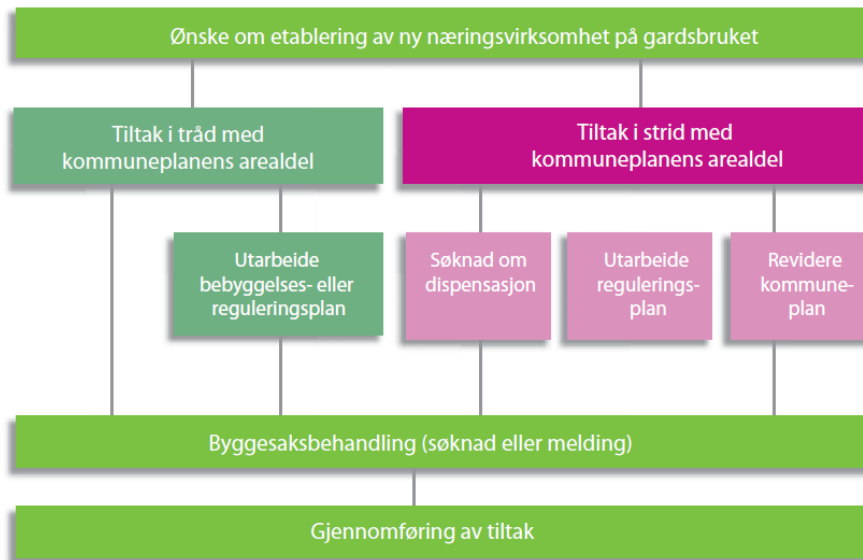
Merknad 11.05.2012:

I etterkant av møtet er det kommet frem juridiske betenkeligheter ved saksbehandlingen. Konsekvensen er at ikrafttredelse av vedtaket må avvendes. Saken fremmes på nytt i neste møte.”

Saksgang for søknad om etablering av ny næringsvirksomhet på gårdsbruk er vist i Miljøverndepartementet/Landbruk- og matdepartementets veileder: "Plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss", s. 6, se figur under.

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/md/bro/2005/0006/ddd/pdfv/250015-t-1443_pbl_og_landbruk_pluss.pdf:

Saksgang for søknad om tillatelse til tiltak etter plan- og bygningsloven

I henhold til saksgangen vist over var forslaget til vedtak i saken som ble behandlet 09.05.2012 feil. Kommuneplanutvalget skal fatte vedtak ut fra forhold som berører kommuneplanen og dette ble verken ivaretatt i rådmannens innstilling eller i kommuneplanutvalgets vedtak.

I følge veilederen (s. 15) skal tiltaket vurderes i forhold til kommuneplanens arealdel som vist i tabellene under.

Er tiltaket i tråd med kommuneplanens arealdel?

Type tiltak og status i kommuneplanen	Kreves det regulerings- eller bebyggelsesplan?	Krav til byggesaksbehandling, jf. plan- og bygningsloven (pbl)	Sakstype, jf. forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker (SAK)
Tiltak som inngår i landbruksbe- grepet/LNF	Nei (hvis ikke tiltaket faller inn under regule- ringsplankravet i § 23 pga. størrelse eller virkninger)	Driftsbygninger i landbru- ket, pbl § 81	Meldingssak, SAK § 10
		Mindre tiltak på bebygd eiendom, pbl § 86a	Meldingssak, SAK § 9
		Tiltak som krever søknad og tillatelse, pbl § 93	Søknad om tillatelse til tiltak, SAK kap. IV
Tiltak i samsvar med bestem- melser om spredt næringsutvik- ling, boliger eller fritidsbebyg- gelse i LNF-områder etter pbl § 20-4 andre ledd bokstav c	Det kan være stilt krav om bebyggelsesplan i kommuneplanens areal- del.	Mindre tiltak på bebygd eiendom, pbl § 86a	Meldingssak, SAK § 9
		Tiltak som krever søknad og tillatelse, pbl § 93	Søknad om tillatelse til tiltak, SAK kap. IV
Tiltak lagt ut til byggeområder, i tråd med angitt formål	Det kan være stilt krav om reguleringsplan eller bebyggelsesplan i kom- muneplanens arealdel.	Mindre tiltak på bebygd eiendom, pbl § 86a	Meldingssak, SAK § 9
		Tiltak som krever søknad og tillatelse, pbl § 93	Søknad om tillatelse til tiltak, SAK kap. IV

Er tiltaket ikke i tråd med kommuneplanens arealdel?

Type tiltak og status i kommuneplanen	Kreves det regulerings- eller bebyggelsesplan?	Krav til byggesaksbehandling, jf. plan- og bygningsloven (pbl)	Sakstype, jf. forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker (SAK)
Tiltak som faller utenom LNF- kategorien og som <u>ikke</u> er avklart i bestemmelser om spredt næringsutvikling, boliger eller fritidsbebyggelse i LNF- områder, jfr. pbl § 20 –4 andre ledd bokstav c.	Krav om dispensasjon fra kommuneplanen, pbl § 7. Det kan være vedtatt retningslinjer i kommu- neplanen for hvordan slike dispensasjoner skal behandles.	Tiltak som krever søknad og tillatelse, pbl § 93	Søknad om tillatelse til tiltak, SAK kap. IV
		Mindre tiltak behandles etter § 86a, når dispensa- sjon er gitt.	Meldingssak, SAK § 9
Større tiltak og tiltak som har vesentlige virkninger, jf. pbl § 23 og pbls bestemmelser om kon- sekvensutredning.	Krav om reguleringsplan.	Tiltak som krever søknad og tillatelse, pbl § 93	Søknad om tillatelse til tiltak, SAK kap. IV

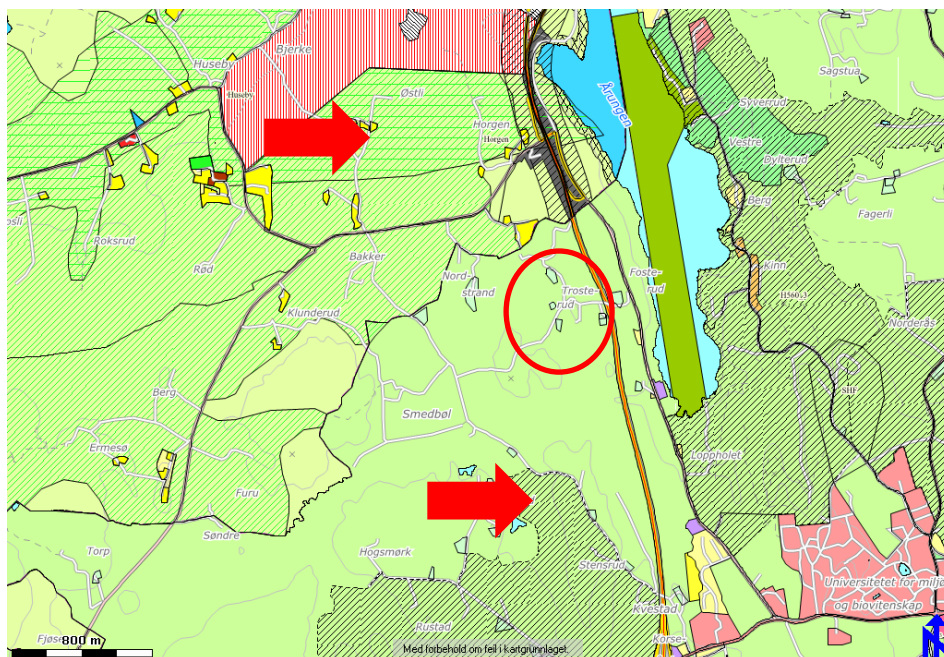
Forholdet til kommuneplanen

Tiltaket skal vurderes i forhold til Kommuneplan 2011-2023, vedtatt 6. april 2011. I arealdelen er området avsatt til landbruks-, natur- og friluftsområde (LNF), underformål a, i henhold til plan- og bygningslovens § 11-11, som spesifisert i kommuneplanens bestemmelser § 14 pkt 1:

Landbruks-, natur- og friluftsområder

Underformål a, areal for nødvendige tiltak for landbruk og gårdstilknyttet næringsvirksomhet basert på gårdens ressursgrunnlag (pbl § 11-11)

I kommuneplanen er området ikke del av hensynssone for verdifullt kulturlandskap, men det finnes slike soner i sør (Ås kommune) og i nord (Frogn kommune), se piler i figur under.

Forholdet til Landbruk Pluss

I veilederen for plan- og bygningsloven og Landbruk Pluss fremkommer det kriterier for vurdering av om tiltak faller inn under landbruksbegrepet i plan- og bygningsloven eller ikke. For tiltaket "Hestesenter og rideanlegg" er det delt i følgende (tabell s. 8):

- *Inngår i LNF: Anlegg for oppstalling av hest, mindre ridehall og rideanlegg, inkl utleie/utlån, hvis anlegget er tilpasset brukets størrelse og drift.*
- *Inngår ikke i LNF: Større hestesenter, ridehall og rideanlegg.*

Videre gir veilederen en rekke vurderingskriterier (kapittel 2.3) der følgende anses som relevant i denne saken:

- *Tiltaket er knyttet til produksjon på gården eller det behovet gården har for varer og tjenester, eller det er nødvendig i forbindelse med annen næringsvirksomhet knyttet til jordbruk, skogbruk, reindrift, yrkesfiske eller liknende.*
- *Virksomheten er basert på og tilpasset gårdens eget ressursgrunnlag, for eksempel bruk av fôr, planter, trær, blomster, frukt, grønnsaker og andre råvarer produsert på gården samt videreforedling og/eller salg av disse.*
- *Tiltakets størrelse og volum*
- *Tiltakets virkninger, der nyetableringer i utmark anses som mer konfliktylte enn lokalisering i tilknytning til tunet*
- *Om virksomheten kan innpasses i eksisterende bygninger eller om det kreves nybygg, der nybygg kan være mer konfliktylt*
- *Om tiltaket ligger i pressområder eller fraflyttingsområder, der lokalisering i pressområder kan være mer konfliktylt*

- *Om tiltaket er i samsvar med kommuneplanens mål for utbyggingsmønster, tettstedsavgrensning, jordvern eller andre forhold*
- *Om tiltaket har vesentlige virkninger for miljø og samfunn og dermed utløser krav om konsekvensutredning*

Dersom anlegget vurderes som et større hestesenter, ridehall og rideanlegg, vil tiltaket være å anse som næringsvirksomhet i strid med LNF-formålet i kommuneplanen. Det må da gis dispensasjon fra kommuneplanen. Videre vil det kunne være forhold som etter de øvrige vurderingskriteriene utløser behov for dispensasjon.

Vurdering av saken:

I diskusjonen i kommuneplanutvalget 09.05.2012 og i vedtaket, ble det henvist til ridehallen på Nordby og at denne ikke hadde en politisk behandling før godkjenning. Denne hallen ble imidlertid behandlet etter forrige plan- og bygningslov og den tidligere kommuneplanen. I ettertid har man også sett at Ridehallen i Nordby burde hatt en grundigere behandling da konsekvensene ble større enn det man antok da tillatelsen ble gitt. Ridehallen på Trosterud er det første tiltaket av denne typen som behandles etter ny lov og kommuneplan.

Rådmannen har drøftet saken i flere omganger med landbrukssjef Ole Eide. Han vurderer at tiltakets størrelse tilsier at dette er næringsvirksomhet og må behandles som en sak etter plan- og bygningsloven. Landbrukssjefen har også hatt kontakt med juristen i fylkesmannens landbruksavdeling, som støtter denne oppfatningen. I tillegg er landbrukssjefen og fylkesmannens landbruksavdeling skeptiske til omfanget av nedbygging av dyrka mark. Saken har også vært diskutert i kommunens planforum den 21.11.2011. Planforum ville at saken skulle legges fram for Kommuneplanutvalget for vurdering av om tiltaket er i tråd med kommuneplanens arealdel, subsidiært at det stilles krav om utarbeidelse av reguleringsplan.

Rådmannen vurderer at et nytt bygg på 2655 m², parkering og luftegårder som til sammen gir tap av nærmere 30 daa fulldyrka mark, er et betydelig inngrep, også sett i forhold til eiendommens størrelse. Omdisponering av ca 30 daa av eiendommen på ca 70 daa utgjør ca 43 % av eiendommens totale areal. Til sammenlikning utgjør arealet på Søråsjordet som i kommuneplanen er disponert til utvidelsesareal for Åsgård skole og til konferanse/hotellfasiliteter ca 33 daa. De 30 daa på Trosterud gård består av i hovedsak "egnet" og "godt egnet" jordsmonn for nedbørsbasert korndyrking. Det er usikkert om det gjenstående arealet vil være nok til å produsere fôr til hestene som skal være på senteret.

Videre anses et hestesenter med plass til 70 hester å være et stort ridesenter i norsk målestokk. Til sammenlikning har Norges største ridesenter, Drammen ridesenter, plass til 89 hester. På ridesenteret på Nordby er det til sammen 13 hester, hvorav 8 av disse har stallbokser i det nye ridehuset på ca 1700 m². Et høyt antall hester vil blant annet kunne medføre store konsekvenser for omkringliggende arealer med behov for ridestier og bruk av offentlige veier, gang- og sykkelveier og turstier. Dette gir potensial for betydelige konflikter med andre interesser.

Kommunen ser en økende mengde saker om utvikling av alternative næringer på gårdsbruk. Dette er i utgangspunktet svært positivt, men det er viktig å vurdere hver

enkelt sak ut fra størrelse og omfang og sette grenser for dette. Videre bør det foreligge dokumentasjon på behovet blant annet gjennom markedsanalyser. Det er svært lite ønskelig med etablering av nye, større bygninger som etter kort tid blir stående tomme fordi etterspørselen var for lav. Det er i søknaden ikke belyst i hvilken grad utvidelsen er nødvendig for å opprettholde gården som drivverdig, eller om dagens drift er tilstrekkelig. Ny isolert ridehall betyr en betydelig forbedring fra dagens standard, men det fremkommer ikke i hvilken grad eksisterende ridehall kan oppgraderes i stedet for nybygg.

I følge søker vil trafikken til og fra Ridesenteret etter utbygging være 23 biler pr dag fordelt på 14 timer. Det er oppgitt at denne trafikken primært vil komme via Osloveien. Imidlertid er det uklart hvor transport av hester, samt av personer som skal stelle og ri på hestene, primært vil ha sitt utgangspunkt. Det anses som sannsynlig at et hestesenter av en slik størrelse må basere seg på et nedslagsfelt ut over det lokale. Da vil transporten antakeligvis i stor grad bli bilbasert ut fra senterets beliggenhet. Spredte næringsvirksomheter som genererer slik biltrafikk bør unngås.

Konklusjon med begrunnelse:

Ås kommune har stort press på arealene og har gjennom kommuneplan 2011-2023 vist en restriktiv holdning til nedbygging av dyrka mark. Rådmannen mener at tiltak som medfører omdisponering av dyrka mark skal i størst mulig grad unngås, også når det er knyttet til gårdsdrift. Det er svært positivt med initiativ til landbrukstilknyttet næringsvirksomhet og kommunen bør legge til rette for dette i tråd med Landbruk Pluss. Imidlertid kan utvikling av slik næring medføre konflikter og bør derfor vurderes nøye både ut fra omfang, behov og virkninger. Særlig gjelder dette tiltak som gir konsekvenser ut over selve eiendommen med generering av trafikk, større nybygg i kulturlandskapet og belastning på omkringliggende arealer.

Rådmannen vurderer at den omsøkte ridehallen på Trosterud er å anse som et tiltak som ikke er forenlig med LNF-formålet i henhold til bestemmelsene i kommuneplan 2011-2023 og kriteriene i Landbruk Pluss. Tiltaket krever derfor dispensasjon fra kommuneplanens arealdel og omdisponering til næringsformål.

I henhold til plan- og bygningslovens § 19-1 kreves det en grunnlagt søknad om dispensasjon og denne skal forelegges naboer og regionale og statlige myndigheter hvis saksområde blir direkte berørt. Rådmannen anbefaler at tiltakshaver bes om å utarbeide slik søknad, der det blant annet redegjøres for at fordelene ved tiltaket er større enn ulempene og for tiltakets konsekvenser for helse, miljø, sikkerhet og tilgjengelighet, jfr plan- og bygningslovens § 19-2.

Saksgangen vil da samsvare med det som fremkommer i tabellen i veilederen for tiltak som ikke er i tråd med kommuneplanens arealdel, se over. Kommuneplanutvalget vil vurdere dispensasjonssøknaden i henhold til plan- og bygningslovens § 19-2 når den er mottatt. Dersom denne innvilges, sendes saken videre til Hovedutvalg for teknikk og miljø. Hovedutvalget vil avgjøre om det skal stilles krav om reguleringsplan eller om man kan behandle tiltaket direkte som en byggesak.

F-sak 44/12
FORHOLD TIL KOMMUNEPLANEN –
R-255- REGULERINGSPLAN FOR CAMPUS ÅS

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Cornelia Solheim

Arkivnr: REG R - 255 Saksnr.: 11/3022

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Hovedutvalg for teknikk og miljø	91/11	10.11.2011
Formannskapet	69/11	23.11.2011
Formannskapet	44/12	06.06.2012
Hovedutvalg for teknikk og miljø	/	07.06.2012
Kommunestyret	/	20.06.2012

Rådmannens innstilling:

Reguleringsplan for Campus Ås er i tråd med Kommuneplan 2011-2023 og kan fremmes for endelig vedtak.

Rådmann i Ås, 29.05.2012

Trine Christensen

Tidligere politisk behandling:

Kommuneplanutvalget 23.11.2011, F-sak sak 69/11

Avgjørelsesmyndighet:

Kommuneplanutvalget

Behandlingsrekkefølge:

Kommuneplanutvalget 06.06.2012

Hovedutvalg for teknikk og miljø, 2. gangs behandling, 07.06.2012

Kommunestyret, 2. gangs behandling, 20.06.2012

Vedlegg som følger saken trykt:

Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Alle saksdokumenter, herunder høringsuttalelser og endelig plankart med bestemmelser for behandling i HTM/kommunestyret

Utskrift av saken sendes til:

Statsbygg v/Anders Skauge

SAKSUTREDNING:**Fakta i saken:**Bakgrunn

Som følge av Stortingets vedtak om samlokalisering av Veterinærinstituttet (VI) og Norges veterinærhøgskole (NVH) med Universitet for miljø og biovitenskap (UMB) på Ås, har Kunnskapsdepartementet gitt Statsbygg i oppdrag å utarbeide reguleringsplan og skisseprosjekt for nyetableringen. NVH og UMB skal sammenslås til et samlet universitet. NVH og VI flytter til Ås i 2018.

For å ivareta sammenhengen mellom de nye institusjonene og eksisterende Campus Ås, er planområdet større enn arealet som kreves for etablering av NVH og VI. Reguleringsplanen skal på denne måten bidra til at fremtidige behov for videreutvikling på et samlet Campus Ås blir ivaretatt, samtidig som bygningsmiljøet blir bevart.

Planarbeidet har vært gjennomført som et omfattende samarbeid. Statsbygg er tiltakshaver for reguleringsplanforslaget, mens prosjektgruppen for Campus Ås har stått for arbeidet med å utvikle skisseprosjekt og reguleringsplan. Fem faglige brukergrupper med representanter fra UMB, NVH og VI har samarbeidet med prosjektgruppen i flere faser om prosjektets utvikling. Det har også vært gjennomført en rekke møter med berørte parter og med regionale/statlige myndigheter i forbindelse med samlokaliseringen, både før og etter offentlig ettersyn. Ås kommune, representert ved saksbehandler, har vært involvert i hele prosessen og deltatt på mange av disse møtene.

I møte i kommuneplanutvalget 23.11.2011 ble følgende sak behandlet: "Offentlig ettersyn av reguleringsplan for Campus Ås – forhold som er i strid med kommuneplanen". Kommuneplanutvalget fattet følgende vedtak:

I forbindelse med offentlig ettersyn av forslag til reguleringsplan for Campus Ås, vedtar kommuneplanutvalget å dispensere fra gjeldende kommuneplan for følgende delområder:

- *Jordet mellom Institutt for Husdyrfag og Nofima omreguleres fra landbruks-, natur- og friluftsmål til offentlig og privat tjenesteyting.*
- *Tomt i Utveien 4 omreguleres fra boligformål til offentlig og privat tjenesteyting, barnehage.*

Når høringen er avsluttet går saken/reguleringsplanen tilbake til kommuneplanutvalget før behandling i HTM.

Venstres forslag følger saken:

I forbindelse med offentlig ettersyn av forslag til reguleringsplan for Campus Ås, vedtar kommuneplanutvalget å dispensere fra gjeldende kommuneplan for følgende delområder:

- *Jordet mellom Institutt for Husdyrfag og Nofima omreguleres fra landbruks-, natur- og friluftsmål til offentlig og privat tjenesteyting, og fasiliteter for halthetsdiagnostikk av hest.*
- *Parkering skal søkes innarbeidet i underetasjen på planlagte bygg.*
- *Det må utarbeides planer for trafikksikring av Meierikrysset.*

- *Det må legges inn en midlertidig gang- og sykkelvei sør for Fv 152 mellom Meierikrysset og Osloveien.*
- *Det skal innarbeides busstrasé med minimum to stopp inne på campus og nær Ås kirke.*

Planen var ute til offentlig ettersyn 19.11.2012 til 09.01.2012, med forlenget frist for enkelte instanser til og med 06.02.2012. Det kom inn 12 høringsuttalelser:

1.	Statens vegvesen	17.01.12
2.	Akershus Fylkeskommunen	06.02.12
3.	Fylkesmannen i Oslo og Akershus	01.02.12
4.	Trygve Skjevdal	14.12.11
5.	Grete Marie Hagbø og Per Kristian Rørstad	15.01.12
6.	Espen Olsen og Marianne Svebak	04.01.12
7.	Ås IIs skigruppe	udatert
8.	Naturvernforbundet i Ås	16.01.12
9.	Cowi, på vegne av Statkraft varme	09.01.12
10.	Krf	09.01.12
11.	Brønnerud FAU	03.01.12
12.	Bærekraftig Follo	17.01.12

Statens vegvesen fremmet 7 innsigelser, disse ble også gjentatt i fylkeskommunens saksfremlegg til fylkesutvalget. Fylkesmannens landbruksavdeling og miljøvern avdeling fremmet 8 innsigelser. I etterkant av at forslagsstiller har ferdigstilt plankart som skal 2. gangs behandles, har Riksantikvaren formelt bekreftet innsigelse til ensidig busslomme langs Fv 152 ved parken foran Urbygningen. Planforslaget er forøvrig justert slik at alle andre innsigelser er trukket dersom vedtaket i kommunestyret blir i tråd med planforslaget som sendes inn på disse punktene.

I etterkant av offentlig ettersyn har forslagsstiller gjort en rekke planendringer som følge av innspill og innsigelser. I det følgende redegjøres det for de planendringer som berører områdene i planutvalgets vedtak, samt vurdering av Venstres innspill som fulgte vedlagt saken.

Jordet mellom Nofima og Institutt for husdyrfag:

Fylkesmannens landbruksavdeling hadde innsigelse til omdisponering fra LNF til utbyggingsformål av jordet mellom Nofima og Institutt for husdyrfag, heretter kalt "Nofima-jordet". Det er gjennomført dialogmøter mellom kommunen, tiltakshaver og fylkesmannen. Fylkesmannen har akseptert at Norges veterinærhøgskole har behov for fasiliteter der det kan foretas halthetsstudier av hest. Disse må ligge i umiddelbar nærhet til behandlingsrommene i det nye veterinærbygget og det finnes derfor ikke alternative plasseringer enn på "Nofima-jordet". Forslagsstiller har utredet og gjort nødvendige endringer i planen, slik at arealet skal opprettholdes som et område med grønt preg og minimalt med bebyggelse. Formålet i planen blir et kombinert formål LNF/tjenesteyting. Fylkesmannen har på dette grunnlaget trukket sin innsigelse.

Skiarenaen på "Nofima-jordet" har også vært et viktig tema i høringen. Det er skrevet en erklæring fra Statsbyggs side der man tar på seg ansvaret for flytting av skistadion og klubbhus dersom utbygging av veterinærvirksomheten gjør at aktiviteten ikke kan

fortsette der den nå er plassert. Videre er det fremlagt en erklæring fra UMB om at Ås IL kan disponere ny lokalitet til skiarena i et tilsvarende antall år som den nåværende avtalen med Ås IL gjelder.

Fylkesmannen mener at det er et godt grep at større parkeringsplasser legges i utkanten av Campus-området. Det er svært vanskelig å finne alternative arealer til parkeringsplass for den vestre delen av området, da dette kommer i konflikt med jordvern/kulturlandskap (Kjerringjordet), vernehensyn (Fougnerhaugen) eller naturverdier (Nordskogen). Når jordet benyttes for hestefasiliteter gjenstår kun en liten del av jordet mot Fv 152. På grunn av smittehensyn vil det ikke kunne gå beitende dyr her og arealet har derfor mistet sin verdi som dyrka mark. Fylkesmannen har derfor også trukket sin innsigelse til å legge parkering på "Nofima-jordet".

Tomt til barnehage i Utveien 4

Det har ikke kommet innsigelser eller høringsuttalelser mot denne omdisponeringen. Imidlertid er følgende bestemmelse lagt til i planen:

"Gang- og sykkelveien langs østsiden av Kirkeveien, fra Meierikrysset opp til Utveien 4, skal ferdigstilles før det gis igangsettingstillatelse til bygging av barnehage i Utveien 4 (OP17)".

Venstres innspill:

- *Parkering skal søkes innarbeidet i underetasjen på planlagte bygg.*

Forslagsstiller har ikke endret planen i tråd med dette, men rådmannen mener dette er et viktig forhold og har gjort følgende tilføyelse i innstillingen til 2. gangs behandling i Hovedutvalg for teknikk og miljø:

Nytt avsnitt i § 4.8 i reguleringsbestemmelsene:

Ved oppføring av nye bygg innenfor planområdet, skal parkering være integrert i bygget, der dette er mulig.

- *Det må utarbeides planer for trafikksikring av Meierikrysset.*

Statens vegvesen fremmet innsigelse til planen og krevde rekkefølgebestemmelse for gjennomføring av strakstiltak i Meierikrysset. Det har vært omfattende dialog med Statens vegvesen og Akershus fylkeskommune for å finne en god løsning på trafikkforholdene i Meierikrysset. Følgende rekkefølgebestemmelse er nå tatt inn i planforslaget:

"Det må gjennomføres strakstiltak for å bedre sikkerheten i dagens fotgjengerkryssing ved Meierikrysset. Strakstiltakene skal gjennomføres etter byggeplan godkjent av Statens vegvesen, og være opparbeidet før det gis igangsettingstillatelse til bygg over 1000 kvm innenfor planområdet."

Statens vegvesen definerer strakstiltak som *"tiltak som kan gjennomføres innenfor eksisterende veiareal raskt, og med enkle midler. Dette er normalt mindre tiltak som fartshumper, saksede løsninger, lysregulering, belysning og endret geometri"*.

Hensikten med strakstiltak i Meierikrysset er redusert fart inn i krysset samt trafikksikker kryssing for myke trafikanter. Fylkeskommunen og Statens vegvesen er ansvarlige for en helhetlig løsning for hele FV 152 i et lengre perspektiv. Det er enighet om at arbeid med å utrede strakstiltak innenfor rekkefølgekravets rammer skal igangsettes straks planforslaget er vedtatt. Da må det også arbeides videre med en avklaring av ansvar

for planlegging og finansiering av tiltak. Aktuelle parter i dette arbeidet er Akershus fylkeskommune, Statens vegvesen, Ås kommune og Statsbygg/Det nye universitetet/UMB

- *Det må legges inn en midlertidig gang- og sykkelvei sør for Fv 152 mellom Meierikrysset og Osloveien.*

I planarbeidet er det redegjort for behovet for nye sykkelveier/fortau, og det er også tatt inn rekkefølgebestemmelse for dette. Forslagsstiller mener at gang- og sykkelvei langs jordekanten på sørsiden av Fv 152 ikke vil ha noen hensikt. Første trinn i anleggsarbeidet er anleggelsen av rundkjøring på Fv 152. Eksisterende gang- og sykkelvei kan benyttes mens dette arbeidet pågår. Når dette er utført, vil anleggsarbeidet pågå inne på Campusområdet, og en gang- og sykkelvei langs Fv 152 blir i liten grad berørt. Den kan benyttes i hele anleggsfasen. Myke trafikanter vil sikres mot anleggstrafikk etter gjeldende regelverk. Videre vil en gang- og sykkelvei gi et betydelig inngrep og beslaglegge dyrka mark på Kjerringjordet. I planforslaget legges det opp til at bussholdeplassen vis-a-vis Urbygningen blir ensidig slik at den samles på Campus-siden av Fv 152. Det blir derfor ikke behov for en gang- og sykkelforbindelse til bussholdeplass her.

- *Det skal innarbeides busstrasé med minimum to stopp inne på campus og nær Ås kirke.*

Det har vært gjennomført dialog og befaring for å avklare mulighetene for en kollektivtrasé gjennom Campus-området, blant annet med Riksantikvaren, Akershus fylkeskommune, UMB, Ruter, kommunen og Statsbygg. Konklusjonene er som følger:

- Buss i området bør være forutsigbar i tid og sted og bør derfor følge én trase. Bussen bør derfor ikke variere mellom å følge Fv 152 og å kjøre inn på Campus.
- Buss til Campus bør inngå i et helhetlig bussrutenett, her bussrute på Fv 152 mellom Drøbak og Ski. Denne ruten har mange passasjerer som ikke skal til/fra Campus. En trasé inn på Campus vil forsinke bussen betydelig og gjøre ruten mindre attraktiv for disse.
- Det bør som i dag være tre holdeplasser gjennom Campusområdet, ved Sørhellinga, ved sentralparken og ved NOFIMA. Holdeplasser som er tettere plassert kan gi en betydelig forsinkelse for bussen.
- Gitt de vernehensyn som ligger i området, er det ikke mulig å føre en fullverdig busstrasé gjennom Campus-området uten vesentlige konflikter. En slik trasé vil gi svært uheldige inngrep i parken. Dessuten anses det som en negativ påvirkning med hyppige busspasseringer gjennom et parkområde med fokus på myke trafikanter.
- Hovedtyngden av ansatte på Campus jobber i bygninger som ligger under 400 meter fra Fv 152. Dette opplever de fleste som en akseptabel gangavstand til en buss som har hyppige avganger.

Den mest hensiktsmessige ruten for bussen anses å være langs Fv 152 med langsiktig forutsigbar trasé og plassering av holdeplasser, samt satsing på en effektiv forbindelse med hyppige avganger. Det er ingen hindringer i planen for at det kan settes opp egen pendlebuss til Campus, forutsatt at den kan kjøre på eksisterende veier uten betydelige utvidelser som kommer i konflikt med vernehensyn.

Vurdering av saken:

Rådmannen vurderer at forslagsstiller har fulgt opp innspill og innsigelser ved å gjøre de nødvendige endringene i planen. Det har ikke kommet inn momenter i det offentlige ettersynet som tilsier at kommuneplanutvalget skal revurdere sitt vedtak om å dispensere fra kommuneplanen for omdisponering av jordet mellom Nofima og Institutt for husdyrfag. Videre anser rådmannen at Venstres innspill er hensyntatt i planen, med tillegget i den innstillingen som rådmannen vil fremme for HTM.

Konklusjon:

Det er ingen forhold i Reguleringsplan for Campus Ås som er i strid med Kommuneplan 2011-2023 og planen kan fremmes for endelig vedtak i HTM/kommunestyret.

F-sak 45/12

NY STILLING SOM FAGARBEIDER VED KOMMUNALTEKNISK AVDELING
- NY BEHANDLING

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Jan Fredrik Aarseth

Arkivnr: 400

Saksnr.: 12/716

Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Administrasjonsutvalget	6/12	11.04.2012
Formannskapet	18/12	11.04.2012
Administrasjonsutvalget	/	06.06.2012
Formannskapet	45/12	06.06.2012
Kommunestyret	/	

Rådmannens innstilling:

Kommunalteknisk avdeling utvides med en fagarbeider i 100% stilling.
Kostnadene for dette dekkes innenfor etatens budsjett.

Rådmannen i Ås, 29.05.2012

Trine Christensen

TIDLIGERE UTVALGSBEHANDLINGER

Formannskapets behandling 11.04.2012:

Ordfører orienterte om administrasjonsutvalgets behandling og innstilling 11.04.2012 som lyder: Tilsvare formannskapets innstilling til kommunestyret.

Votering:

Administrasjonsutvalgets innstilling ble tiltrådt 6-3 (FrP, SV, KrF) ved alternativ votering mot rådmannens innstilling.

Formannskapets innstilling 11.04.2012:

Før det tas stilling til opprettelse av ny kommunal stilling annonseres oppdraget med sikte på privat entreprenør som disponerer gravemaskin og som kan tilkalles ved behov – og som kan delta i vaktordningen.

Administrasjonsutvalgets behandling 11.04.2012:

Johan Alnes (A) fremmet følgende alternative forslag:
Tilsvare administrasjonsutvalgets innstilling.

Votering:

Ap's forslag ble tiltrådt 5-4 (SV, 3 tillitsvalgte) ved alternativ votering mot rådmannens innstilling.

Administrasjonsutvalgets innstilling 11.04.2012:

Før det tas stilling til opprettelse av ny kommunal stilling annonseres oppdraget med sikte på privat entreprenør som disponerer gravemaskin og som kan tilkalles ved behov – og som kan delta i vaktordningen.

RÅDMANNENS OPPRINNELIGE INNSTILLING

Rådmannens innstilling 27.03.2012:

Kommunalteknisk avdeling utvides med en fagarbeider i 100 % stilling. Kostnadene for dette dekkes innenfor enhetens budsjett.

Tidligere politisk behandling:

Adm-sak 6/12

F-sak 18/12

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Administrasjonsutvalg

Formannskap

Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt:

Stillingsbeskrivelse

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Anbudsvurdering

Utskrift av saken sendes til:

Kommunalteknisk avdeling

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Saken ble behandlet i Administrasjonsutvalget (Adm-sak 6/12) og Formannskapet (F-sak 18/12) i møter 11.04.2012.

Formannskapets innstilling 11.04.2012 var:

“Før det tas stilling til opprettelse av ny kommunal stilling annonseres oppdraget med sikte på privat entreprenør som disponerer gravemaskin og som kan tilkalles ved behov – og som kan delta i vaktordningen.”

Vurdering av saken:

Ås kommune har lagt ut anbud "Leie av gravemaskin med fører" på Doffin samt annonsert i Østlandets Blad og på kommunens hjemmeside.

Ved anbudsfristens utløp var det kommet inn 6 anbud.

Type anskaffelsesprosedyre er "Forhandlet – ett trins", og en eventuell tildeling vil skje på bakgrunn av det tilbud som er økonomisk fordelaktig etter forhandlinger. Det er tatt forbehold om at tilbudet skal godkjennes politisk.

Alle anbyderne har lagt frem tilbud som tilfredsstillende våre krav til kompetanse, kvalitet og tilgjengelighet. Videre har alle sagt seg villig til en oppstart på vaktordningen 1.07.2012 (da slutter vårt engasjement med den entreprenør som er engasjert i dag).

Ut fra de opplysningene vi har mottatt i anbudet og i forhandlingene, har vi foretatt en anbudsbedømmelse av tilbyderne på grunnlag av kriteriene satt i anbudsinnbydelsen (anbudsbedømmelsen ligger som vedlegg i saksmappen).

Følgende kriterier er lagt til grunn i vurderingen:

- Pris (40%)
- Kompetanse (30%)
- Kvalitet/teknisk verdi (15%)
- Tilgjengelighet (15%)

Stilt opp i en sammenligningsmatrise gir dette følgende resultat:

	Vekt	Maks	Anbyder 1		Anbyder 2		Anbyder 3		Anbyder 4		Anbyder 5		Anbyder 6		Egen mann/maskin	
	hovedpunkt	score	Karakter/poeng		Karakter/poeng		Karakter/poeng		Karakter/poeng		Karakter/poeng		Karakter/poeng		Karakter/poeng	
Kriterier																
Pris	40			36,65		38,6		34,26		40		37,35		25,51		39,59
Kompetanse	30	5	3,5	21	5	30	4	24	5	30	5	30	5	30	5	30
Kvalitet/teknisk verdi	15	5	5	15	4	12	5	15	3,5	10,5	4,5	13,5	5	15	5	15
Tilgjengelighet	15	3	2,5	12,5	2,5	12,5	2,5	12,5	2,5	12,5	3	15	2,5	12,5	3	15
SUM	100			85,15		93,1		85,76		93		95,85		83,01		99,59

Vurderingen av de 6 tilbyderne viser at tilbud nr. 5 er det økonomisk mest fordelaktige av anbyderne.

Vi har vurdert dette tilbudet opp mot det å ansette en egen gravemaskinkjører ved kommunalteknisk avdeling og lease/leie en ny gravemaskin.

For å få en mest mulig korrekt prissammenligning er det innhentet tilbud på leasing av ny gravemaskin. I tillegg har vi lagt til grunn lønnskostnader til gravemaskinkjører tilsvarende lønnskostnader vi har på fagarbeidere ved avdelingen i dag.

Driftskostnader på maskinen er beregnet med tilsvarende timeantall som i anbudsinnbydelsen.

Når vi legger disse tallene inn i den samme anbudsbedømmelsen har vi kommet frem til at bruk av egen mann og maskin vil være det økonomisk mest fordelaktige. Vi har lagt til grunn at vi kan rekruttere en person med høy kompetanse, ny maskin med god kvalitet og høy teknisk verdi samt at tilgjengeligheten vil være meget god.

Ut fra de forutsetningene som er nevnt over vil kommunen spare ca. kr. 60.000 pr. år ved ansettelse av ny gravemaskinkjører og lease/leie ny gravemaskin.

Fleksibiliteten med å ha egne ansatte gjør at gravemaskinkjøreren også vil være en del av brøyteberedskapen i kommunen i tillegg til diverse vedlikehold av veier, ledningsanlegg, idrettsanlegg, friområder etc. Dette viser også at det vil være fordelaktig med egne ansatte fremfor leie av maskinkjører.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Utgiftene leie av gravemaskin medfører er allerede inne i kommunens driftsbudsjett. Vi ønsker å omdisponere en del av disse midlene fra driftsmidler til lønnsmidler for en gravemaskinkjører. Resten av midlene som var avsatt til innleid gravemaskinkjører brukes til leie av maskin samt drift av denne.

Alternativer:

Det finnes to alternativer:

Alt 1. tilsvarende rådmannens konklusjon. Eget tilsatt mannskap og leasing av maskin. Dette gir større fleksibilitet og en liten økonomisk gevinst på kr 60 000.

Alt. 2. Anbud nr 5 er mest økonomisk gunstige av de 6 som har lagt inn tilbud. Forutsetter deltakelse i vaktordning. Gir mindre fleksibilitet, vil brukes kun til oppdrag med gravemaskin.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen tilrår for alternativ 1

Kommunalteknisk avdeling utvides med en fagarbeider i 100 % stilling.

Kostnadene for dette dekkes innenfor enhetens budsjett.

Den nye stillingen vil dekke kommunens beredskap innen vannforsyning, brøyting samt øvrig drift og vedlikehold ved avdelingen.

Kan vedtaket påklages?

Nei

Ikrafttredelse av vedtaket:

Umiddelbart

Bygger på standardmal godkjent i Adm.styrets sak 48/95

Ås kommune

STILLINGSBESKRIVELSE

<i>Stillings- betegnelse:</i>	Fagarbeider ved VAR-seksjon	<i>St.størrelse i %</i>	100
<i>Etat:</i>	TEKNISK	<i>St.kode:</i>	
<i>Avdeling/Enhet:</i>	KOMMUNALTEKNISK AVDELING		
<i>St.hjemmelnr.</i>			

1. STILLINGENS ORGANISASJONSMESSIGE Plassering

- 1.1. Fagarbeideren ansettes i ansettelsesutvalget for kommunalteknisk avdeling.
- 1.2. Fagarbeiderens nærmeste overordnede er VA-formann.
- 1.3. Fagarbeideren kan tre inn i formannsfunksjon dersom seksjonsleder for VAR-seksjonen bestemmer det.

2. STILLINGENS HOVEDOPPGAVER

- 2.1. Stillingens hovedoppgaver vil være arbeid som omfatter drift og vedlikehold av kommunaltekniske anlegg. Dette innebærer arbeid som gravemaskinkjører eller maskinkjører ved kommunens vann- og avløpsanlegg, vei- og trafikksystem samt park- og idrettsanlegg.

3. ANSVARS- OG ARBEIDSOMRÅDER

- 3.1. Stillingens arbeidsområde er definert i pkt 2.1
- 3.2. Stillingsinnehaver har ansvar for at drift-og vedlikeholdsoppgaver innen arbeidsområdene nevnt under pkt 2.1 blir utført på en tilfredsstillende måte i samsvar med vedtatte standardkrav.
- 3.3. Stillingsinnehaver har ansvar for å gjennomføre arbeidsoppdrag gitt av nærmeste leder, leder av VAR-seksjonen eller av teknisk sjef.
- 3.4. Stillingsinnehaveren kan bli pålagt andre arbeidsoppgaver som ligger utenfor det ordinære arbeidsområde.
- 3.5. Stillingsinnehaveren skal rapportere til sin nærmeste overordnede om utførte arbeidsoppdrag.

4. MYNDIGHET

- 4.1. Stillingsinnehaveren har myndighet til å kjøpe inn nødvendige materialer og mindre utstyr for å kunne gjennomføre gitte arbeidsoppgaver, innen de til enhver tid gjeldende beløpsgrenser.

FELLESPROSSE/ 4.3.1/4.3.1.1.25	<i>Dato:</i> 21.03.2012	<i>Administrert av:</i> Jan Fredrik Aarseth	<i>Godkjent:</i> Arnt Øybekk	<i>Lagret:</i> g/kommtek/personal
-----------------------------------	----------------------------	--	---------------------------------	--------------------------------------

Bygger på standardmal godkjent i Adm.styrets sak 48/95

5. **KOMPETANSEKRAV**

5.1. **Utdanning:**

- 5.1.1. Makinkjørerbevis for gravemaskin.
- 5.1.2. Førerkort klasse B.

5.2. **Arbeidserfaring:**

- 5.2.1. 3 års praksis innen arbeids-og ansvarsområdet

6. **ANDRE KRAV TIL STILLINGSINNEHAVEREN**

- 6.1. Stillingsinnehaveren må være serviceinnstilt.
- 6.2. Stillingsinnehaveren må bidra til å etablere/opprettholde et godt arbeidsmiljø
- 6.3. Stillingsinnehaveren må være lojal i forhold til overordnede vedtak og beslutninger som er gjort knyttet til de arbeidsoppgaver som skal løses.
- 6.4. Stillingsinnehaveren må bidra til at driftsoppgavene løses på en effektiv og konkurransedyktig måte.

7. **DISTRIBUSJON OG ARKIVERING**

- 7.1. Denne stillingsbeskrivelse er arkivert i
  - stillingsinnehaverens personalmappe
- 7.2. Kopi er distribuert til:
  - stillingsinnehaver
  - nærmeste overordnede

FELLESPROSESS/ 4.3.1/4.3.1.1.25	Dato: 21.03.2012	Administrert av: Jan Fredrik Aarseth	Godkjent: Arnt Øybekk	Lagret: g/kommtek/personal
------------------------------------	---------------------	---	--------------------------	-------------------------------

F-sak 46/12
SALG AV KOMMUNAL BOLIG

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Gunnar Ek

Arkivnr: 613 &55

Saksnr.: 12/950

Utvalg

Utv.nr.

Møtedato

Formannskapet

46/12

06.06.2012

Rådmannens innstilling:

1. Kommunens utleiebolig Brekkeskog 21 utlyses for salg til høystbydende. Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne salgskontrakten.
2. Netto salgssum øremerkes kjøp av bolig for bosetting av nye flyktninger.

Rådmannen i Ås, 29.05.2012

Trine Christensen

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Boligtildelingsutvalget

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt: Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Befaringsrapport

Vedlikeholdsvurdering

Uttalelse fra Oppvekst og kultur avd. for flyktninger

Utskrift av saken sendes til:

Eiendomssjefen, til forføyning

Oppvekst og kultur avd. for flyktninger, til orientering

SAKSUTREDNING:**Bakgrunn:**

Formannskapet fattet i møte 04.03.2009 under sak "Salg av kommunale boliger" blant annet, følgende enstemmige vedtak:

1. *Salget omfatter boliger som juridisk sett kan selges uten seksjonering. Omsorgsboliger og flyktningboliger selges ikke.*
2. *Leiere med tidsbegrenset kontrakter tilbys å kjøpe den boligen de leier til takst.*
3. *Evt. salg av øvrige salgbare enkeltboliger vurderes ved ledighet.*
4. *Før enkeltsalg igangsettes, skal boligtildelingsutvalget innstille ovenfor formannskapet som avgjør om kommunen, for å kunne ivareta sitt boligmessige ansvar, skal beholde boligen.*
5. *Salg gjennomføres ved ekstern utlysning til høystbydende.*

Fakta i saken:

Brekkeskog 21 er halvdel av tomannsbolig på 65 m² og omfatter: Vindfang-entré-kjøkken-stue med terrasse-2 soverom-bad-vaskerom/wc- uteboder. Boligen er øremerket bosetting av flyktninger.

På grunn av den dårlige bygningsmessige forfatning, er den for tiden ikke i bruk som bolig.

Fra den vedlikeholdsvurderingen Eiendomsavdelingen har utarbeidet, hitsettes i denne forbindelse:

Boligen i Brekkeskog 21 har et stipulert vedlikeholdsbehov på kr.1 000 000. Vurderingen av vedlikeholdsbehovet er som følger:
Takkonstruksjonen på boligen er flat med et lavt og ikke tilgjengelig luftet område over isolasjonen. Isolasjonen er for dårlig og varmelekkasjen fra boligen bidrar derfor til kondensering og isdannelse i vinterhalvåret. Ved mildvær smelter isen og resulterer i store lekkasjer over hele taket. For å utbedre dette er det nødvendig å åpne hele takkonstruksjonen for å etterisolere. Er man først i gang med denne oppgaven vil det være naturlig og heve taket til en saltakkonstruksjon med god tilgang til loftet. Dette er en kostnadskreven oppgave.

Videre er boligen fundamentert på søyler og støttemurer. Dette er en konstruksjonstype som stiller strenge krav til isoleringen av gulvet. Her er også isolasjonsmengden for liten noe som er vanlig for boliger fra samme årstall. Det er konstatert råteskader i gulvet med påfølgende setningsskade. Det er rimelig å anta at det er omfattende skader i gulvet over store områder. Dette er svært kostnadsdrivende skader å reparere.

Bad/våtrom i boligen er også av eldre årgang slik at det er nødvendig med totalrenovering. Kostnaden for dette alene er ca 150 000,-

Istandsettelse av den boligen er ikke prioritert i den vedlikeholdsplanen som hovedutvalg for teknikk og miljø har vedtatt for 2012. Dette er også bakgrunnen for at saken - til tross for at pkt. 1 i foran nevnte formannskapsvedtak, uten forbehold, fastslår at flyktningboliger ikke skal selges – likevel fremmes.

Boligtildelingsutvalget har behandlet saken 05.03.2012, blant annet på grunnlag av innhentet uttalelse fra flyktningetjenesten, og fattet følgende vedtak:

Boligtildelingsutvalget vil beholde boligen. Det bør settes av midler til nødvendig rehabilitering av leiligheten.

Vurdering og anbefaling:

Den største utfordringen for å få gjennomført kommunestyrets vedtak om bosetting av nye flyktninger, er mangelen på innflyttingsklare boliger. 23 kommunale utleieboliger er øremerket bosetting av flyktninger, i tillegg kommer 3 boliger hvor kommunen har tildelingsrett.

Eiendomsavdelingen og flyktningetjenesten samarbeider for øvrig aktivt for å øke "omløpshastigheten" i flyktningeboligene, men dette er en prosess som krever betydelig tid.

Brekkeskog 21 er størrelsesmessig og beliggenhetsmessig godt egnet for bosetting av flyktninger.

Som det fremgår ovenfor, kreves det imidlertid en betydelig investering for at leiligheten igjen kan tas i bruk til dette formålet.

Med henvisning til foranstående foreslås derfor at Brekkeskog 21 – på grunnlag avholdt verditakst og bygningsmessig tilstandsrapport – utlyses for salg.

Netto salgssum foreslås øremerket kjøp av annen bolig til bruk for bosetting av nye flyktninger.

F-sak 47/12
VIDERE DRIFT AV PURA 2013-2021

[Gå til sakliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Anita Borge

Arkivnr: K21 &20

Saksnr.: 12/1026

Utvalg

Utv.nr.

Møtedato

Hovedutvalg for teknikk og miljø

50/12

10.05.2012

Formannskapet

47/12

06.06.2012

Kommunestyret

/

Hovedutvalg for teknikk og miljøes innstilling 10.05.2012:

1. Ås kommune gir sin tilslutning til videre partnerskapssamarbeid i vannområdet PURA, Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget. Organisering av prosjektet med sammensetning av styringsgruppe, prosjektgruppe, temagrupper og prosjektleder beholdes inntil videre. Høsten 2012 gjennomføres en gjennomgang av prosjektorganisering. Justeringer innenfor de økonomiske rammene av prosjektet kan vedtas av styringsgruppen.
2. Partnerskapet videreføres med en varighet fra 01.01.2013 til 31.12.2015 mht drift og finansieringsmodell. Innen utgangen av 2015 fattes et nytt vedtak om videre drift og finansieringsmodell.
3. Finansieringen fra kommunene skjer ved et årlig driftstilskudd, basert på en kombinasjon av tilskudd pr innbygger og pr daa jordbruksareal i vannområdet. For perioden 01.01.2013 til 31.12.2015 utgjøres tilskuddet av kr 15 pr innbygger og kr 3 pr daa jordbruksareal, og innbyggertallet baserer seg på befolkningstallet pr 01.01.2012. Kostnader knyttet mot kommunenes jordbruksareal dekkes over budsjettet til Landbrukskontoret i Follo, mens øvrige kostnader dekkes over selvkostbudsjettet for henholdsvis kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse. Ås kommunes årlige tilskudd til PURA er på kr 187 410
4. Prosjektlederstillingen videreføres frem til 31.12.2015, da videre drift av prosjektet igjen revideres. Ås kommune er vertskommune for PURA og arbeidsgiver for prosjektleder.
5. Ås kommune ser verdien i prosjektet, men forventer mer konkrete resultater og bedre fremdrift enn det som er vist i prosjektets første 4 år. Det forutsettes årlige handlingsplaner og årlig rapportering.

Hovedutvalg for teknikk og miljø behandling 10.05.2012:

Kjetil Barfelt (FrP) fremmet følgende endringsforslag:

- I innstillingens pkt. 2 endres 31.12.2021 til 31.12.2015.
- I pkt. 5 endres 31.12.2021 til 31.12.2015.
- Det legges til et pkt. 6:
Ås kommune ser verdien i prosjektet, men forventer mer konkrete resultater og bedre fremdrift enn det som er vist i prosjektets første 4 år. Det forutsettes årlige handlingsplaner og årlig oppfølging.

Ola Nordal (A) fremmet følgende endringsforslag:

- I innstillingens pkt. 1 strykes siste setning og erstattes med:
Organisering av prosjektet med sammensetning av styringsgruppe, prosjektgruppe, temagrupper og prosjektleder beholdes inntil videre. Høsten 2012 gjennomføres en gjennomgang av prosjektorganisering. Justeringer innenfor de økonomiske rammene av prosjektet kan vedtas av styringsgruppen.
- Innstillingens pkt. 4 strykes.

Inger Skjervold Rosenfeld (V) fremmet følgende forslag:

I Kjetil Barfelts forslag til pkt. 6 endres "årlig oppfølging" til "årlig rapportering".

Votering:

FrP, Ap og Vs endringsforslag ble enstemmig tiltrådt.

Rådmannens innstilling 28.04.2012:

1. Ås kommune gir sin tilslutning til videre partnerskapssamarbeid i vannområdet PURA, Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget. Organiseringen skjer i tråd med det fremlagte saksfremlegg.
2. Partnerskapet videreføres med en varighet fra 01.01.2013 til 31.12.2021 mht drift, og med en varighet fra 01.01.2013 til 31.12.2015 mht finansieringsmodell. Innen utgangen av 2015 fattes et nytt vedtak om videre finansieringsmodell.
3. Finansieringen fra kommunene skjer ved et årlig driftstilskudd, basert på en kombinasjon av tilskudd pr innbygger og pr daa jordbruksareal i vannområdet. For perioden 01.01.2013 til 31.12.2015 utgjøres tilskuddet av kr 15 pr innbygger og kr 3 pr daa jordbruksareal, og innbyggertallet baserer seg på befolkningstallet pr 01.01.2012. Kostnader knyttet mot kommunenes jordbruksareal dekkes over budsjettet til Landbrukskontoret i Follo, mens øvrige kostnader dekkes over selvkostbudsjettet for henholdsvis kommunalt avløp og avløp i spredt bebyggelse. Ås kommunes årlige tilskudd til PURA er på kr 187 410
4. Finansieringsbidraget fra Akershus fylkeskommune er i følge tildelingsbrev av 06.01.2012 på kr 75.000 i driftsstøtte pr år fra og med 2012.
5. Prosjektlederstillingen videreføres frem til 31.12.2021, da videre drift av prosjektet igjen revideres. Ås kommune er vertskommune for PURA og arbeidsgiver for prosjektleder.

Tidligere politisk behandling:

K-sak 74/07, Vannområde Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget – organisering, rammer og milepeler

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Hovedutvalg for teknikk og miljø
Formannskapet
Kommunestyret

Vedlegg som følger saken trykt:

Ingen

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

K-sak 74/07

Utskrift av saken sendes til:

Prosjektleder Anita Borge
Deltakerkommunen i Pura
Fylkesmannen i Oslo og Akershus
Akershus fylkeskommune
Østfold fylkeskommune
Landbrukskontoret i Follo

SAKSUTREDNING:

1) Sammendrag

Prosjektet PURA er et interkommunalt prosjekt som eies av kommunene Frogn, Nesodden, Oppegård, Oslo, Ski og Ås. Det ble opprettet i 2008 og har som målsetting å sikre god kjemisk og økologisk vannkvalitet i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget. PURA er ett av 108 vannområder som er opprettet i Norge som følge av EUs rammedirektiv for vann (vanndirektivet) og forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften). Ved en samlet saksfremstilling i PURAs eierkommuner i 2007/2008 ble organisering, rammer og milepeler for prosjektet vedtatt, og et partnerskap med varighet frem til 31.12.2012 ble inngått. Finansieringen av prosjektet ble ivaretatt gjennom en spleiselagsmodell med en finansieringsnøkkel som legger til grunn andel innbyggere i vannområdet og totalt jordbruksareal i vannområdet.

Prosjektet går nå fra en kartleggings-/planleggingsfase til en tiltaks-/gjennomføringsfase, og partnerskapet må fornyes for å sikre videre drift av PURA.

I henhold til vannforskriften er kommunene forpliktet til å delta i det nye forvaltningsregimet som arbeidet etter EUs vanndirektiv og vannforskriften krever. Omfattende tiltak er gjennomført og skal gjennomføres i eierkommunene for å ivareta vannkvaliteten i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, både innen kommunalt avløp, spredt bebyggelse og landbruk. Disse tiltakene inngår i kommunenes planer for vann og avløp og i Landbrukskontoret i Follo sitt arbeide med miljøriktig landbruksdrift.

PURA koordinerer tiltaksarbeidet, og er en arena for kompetanseutvikling, erfaringsinnhenting og samhandling i eierkommunene. I tillegg ivaretar PURA rapportering og løpende kontakt mot vannregionmyndigheten, Akershus fylkeskommune og Østfold fylkeskommune, som følger opp arbeidet i vannområdene. En organisering av arbeidet i vannområdet i form av et interkommunalt prosjekt har vært avgjørende for å ivareta nødvendig arbeidsintensitet og –tempo og sikre samarbeidsarenaen for eierkommunenes vannforvaltning. For at eierkommunene skal kunne innfri sine forpliktelser i henhold til EUs vanddirektiv og vannforskriften er det avgjørende at prosjektet PURA videreføres i sin nåværende form.

2) Innledning

Prosjektet PURA ble etablert i 2008 for gjennomføring av forskrift om rammer for vannforvaltningen (heretter kalt vannforskriften) i vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget (<http://www.pura.no/>). Ved en samlet saksfremstilling i PURAs eierkommuner Frogn, Nesodden, Oppegård, Oslo, Ski og Ås i 2007/2008 ble det fattet vedtak om opprettelse av partnerskapssamarbeid i vannområdet med en varighet frem til 31.12.2012. Se PURAs prosjektmandat: <http://www.pura.no/publikasjoner/35/>.

Vannforskriften gir rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene i et vannområde. Vannforskriften er den norske gjennomføringen av EUs rammedirektiv for vann (heretter kalt vanddirektivet). Forskriften utgjør et av EUs viktigste miljødirektiver og er banebrytende for norsk vannforvaltning. Utgangspunktet for forvaltningen er nå hvordan vannet renner, og ikke lenger hvordan kommune-, fylkes- og landegrensene går.

I PURAs vannområde er eutrofiering¹ en hovedutfordring, da det føres til dels store mengder fosfor ut i elver, bekker og innsjøer. Dette gir overgjødsling med tilgroing og algevekst som resultat. Reduksjon av fosfor til vannforekomstene er avgjørende for at målet om god kjemisk og økologisk vannkvalitet skal nås innen 2015/2021². En betydelig innsats fra områdene landbruk, kommunalt avløp, spredt bebyggelse og tette flater er derfor nødvendig.

Miljøgifter vil fra og med 2012 få økt oppmerksomhet, da miljømålene for kjemisk tilstand konkretiseres gjennom egne rettsakter som er hjemlet i vanddirektivet. PURA med de to marine vannforekomstene Bunnebotn og Bunnefjorden vil i 2012 inngå i et samarbeidsprosjekt om miljøgifter der det skal utarbeides et miljøgiftbudsjett for Indre Oslofjord. Fagrådet for vann- og avløpsteknisk samarbeid i Indre Oslofjord koordinerer prosjektet og det gjennomføres i samarbeid med Fylkesmannen i Oslo og Akershus og Akershus fylkeskommune.

Følgende dokumenter er sentrale i PURA:

dokument	link, referanse	omhandler
“Tiltaksanalyse for PURA”, 2009	http://www.pura.no/publikasjoner/40/	status for vannforekomstene i 2009, realistiske mål for god kjemisk og økologisk vannkvalitet og kostnadseffektive tiltak for å nå målene

¹ Eutrofiering = tilførsel av plantenæringsstoffer til vann, i vårt tilfelle tilførsel av for store mengder fosfor

² Det overgripende målet for vannforvaltningen i Norge er at alt vann skal ha god kjemisk og økologisk tilstand innen 2021. PURA er med i første planperiode og skal derfor nå dette målet innen 2015, som er koordinert med EU-landenes frister. Det har vært nødvendig å be om utsatt frist for de aller fleste av PURAs vannforekomster, ref. “Tiltaksanalyse for PURA” (2009). Hovedårsaken er langsom responstid fra tiltak innføres i landbruket til effekt oppnås.

"Forvaltningsplan 2010-2015 for vannregion 1: Glomma/indre Oslofjord med grensevassdrag" med tiltaksprogram	http://www.vannportalen.no/enkel.aspx?m=56932&amid=2881935	en sammenstilling av kunnskap om vannområdene i vannregion Glomma/Indre Oslofjord i første planperiode, og en analyse av hva som må gjøres for å nå målet om god kjemisk og økologisk vannkvalitet, inkl. kostnader
"Årsrapport for PURA 2008-2010"	http://www.pura.no/publikasjoner/141/	status for vannkvalitet i ferskvannsføremkomstene i PURA pr 2010/2011, sett i forhold til målet om god kjemisk og økologisk vannkvalitet

3) Status og utfordringer innen sektorene

Landbruk:

Hoveddelen av fosforet til vannforekomstene kommer fra sektor landbruk. Gjennomføring av miljøriktige tiltak innen landbruket vil derfor være avgjørende for måloppnåelse i PURAs vannområde. Responstiden fra tiltak igangsettes til man ser effekt av tiltakene ved forbedret vannkvalitet er imidlertid lang. Derfor må tiltakene målrettes mot de områdene som bidrar med de største forurensningene. PURA har med dette for øyet utviklet en håndbok i bruk av et elektronisk verktøy som identifiserer risikoarealer. Dermed muliggjøres umiddelbar igangsetting av tiltak på disse arealene.

Det gjennomføres i tillegg i noen landbruksområder et særskilt overvåkingsprogram, Limno-Soil. Dette er et integrert, langsiktig overvåkingsprogram for jord og vann som skal vise hvilke effekter tiltak innen landbruket har på vannet.

Miljøriktig drift av jordbruksarealer viser en god utvikling i PURAs vannområde, men økt oppslutning i næringen er avgjørende for måloppnåelse om god kjemisk og økologisk vannkvalitet. Det kan vises til et økt andel areal som overvintret i stubb (65 % i 2011), og antall meter grasdekte buffersoner og vanddekte vannveier øker (23.000 m grasdekte buffersoner og 1.500 m grasdekt vannvei i 2011). Etablering og vedlikehold av fangdammer planlegges å øke.

En utfordring innen landbrukssektoren er å motivere næringen til økt fokus på miljøriktig drift og sikre en rask igangsettelse av tiltak. Statlige midler for tiltaksgjennomføring vil være utslagsgivende for oppslutning innen denne sektoren.

Kommunalt avløp og spredt bebyggelse:

Rehabilitering/sanering av kommunalt avløpsnett er avgjørende for å hindre lekkasjer til vannforekomstene. I kommuneplaner, hovedplaner for vann og avløp og reguleringsplaner operasjonaliseres tiltakene fra "Tiltaksanalyse for PURA". I 2011 ble ledningsnett rehabilitert til en kostnad av ca 15 mill. kr. I 2012 vil aktiviteten økes betraktelig (ref. blant annet nylig vedtatt tiltaksplan og omfattende tiltak i Ski kommune), og de totale kostnadene for PURA vil øke til ca 86 mill. kr.

Påslipp av olje- og fettholdig avløpsvann til kommunale avløpsledninger gir driftstekniske utfordringer som bl.a. medfører økt risiko for forurensning av vassdragene. Det vil høsten 2012 bli fremmet en politisk sak der det foreslås at flere av PURA-kommunene samarbeider om dette forvaltningsområdet.

Oppgradering av separate avløpsanlegg i spredt bebyggelse har, i tillegg til å hindre forurensninger av vannforekomstene, også en viktig rolle i å ivareta kvaliteten av drikkevannsbrønner. Tiltakene fra "Tiltaksanalyse for PURA" operasjonaliseres også her ved kommuneplaner, hovedplaner for vann og avløp og reguleringsplaner. I 2011 ble 56 anlegg

rehabiliterert i spredt bebyggelse i PURAs vannområde til en kostnad av ca 8 mill. kr. I 2012 er det planlagt å investere i ca 45 mill. kr for å gjennomføre nødvendig oppgradering av separate avløpsanlegg.

For å kunne realisere den planlagte aktivitetsøkningen må kommunene tilknytte seg kompetente personer til forvaltning og prosjektgjennomføring. Planleggingskompetanse innen vann og avløp er mangelvare i så vel privat som kommunal sektor, og dette gir utfordringer som i ytterste konsekvens kan påvirke fremdriften for de planlagte tiltakene. Interkommunalt forvaltningssamarbeid og konsentrerte prosjektorganisasjoner er verktøy som nå vil bli forsøkt brukt for at tiltakene ikke skal bli forsinket.

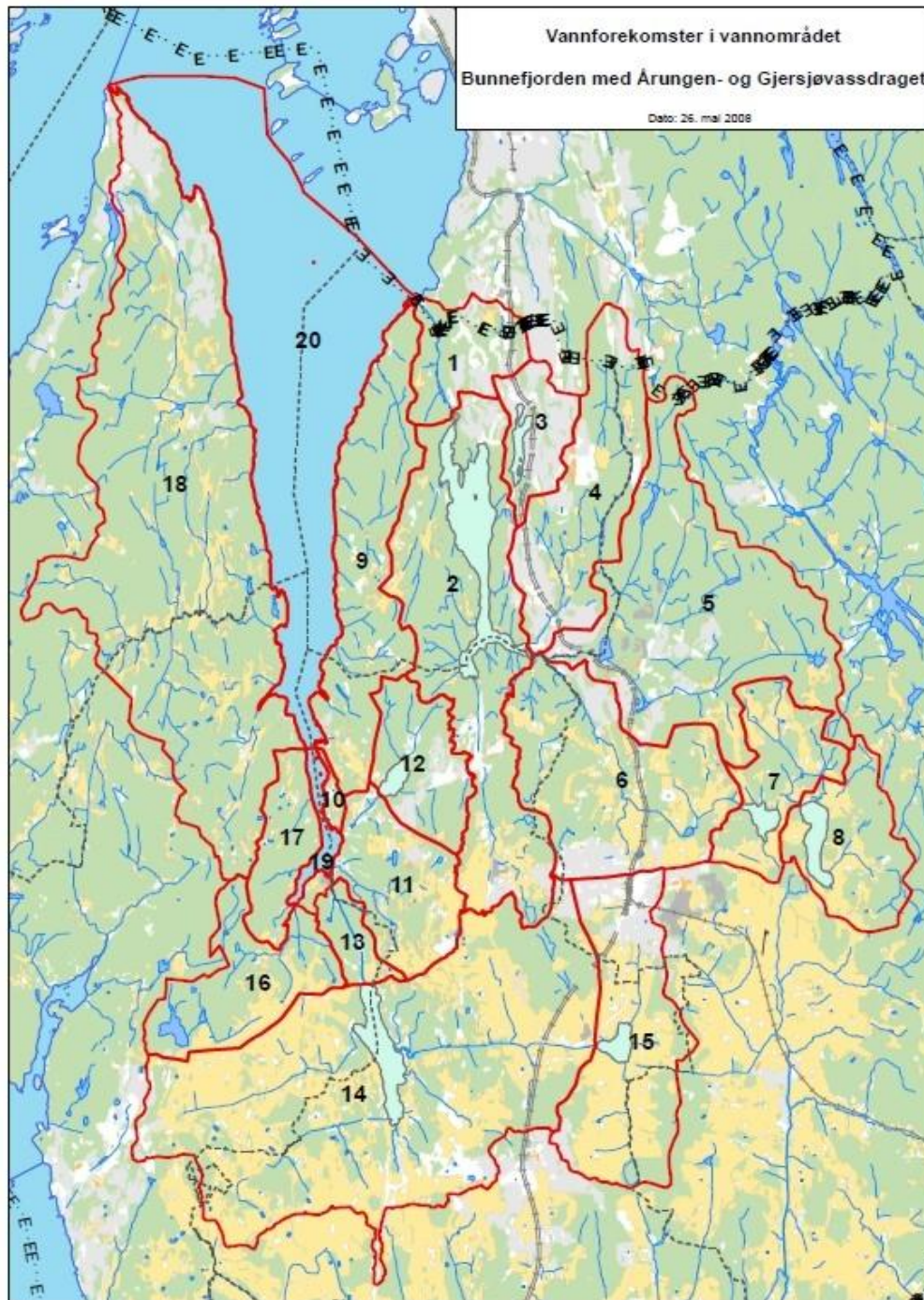
Tette flater:

En stadig urbanisering og utbygging i vårt vannområde bidrar med flere asfalterte arealer, takarealer, veier og annen infrastruktur. Dette skaper tette flater som vil kunne påvirke vannkvaliteten ved avrenning. I den senere tid har avrenning fra vei fått økt oppmerksomhet, da undersøkelser viser at vegsalt, metaller og organiske miljøgifter fra drift av veinettet har negativ påvirkning på vann nær vei.

Avrenning fra tette flater vil være en uunngåelig forurensningskilde i et urbant område med økt utbyggingspress. Utfordringene består i å balansere behovet for utbygging opp mot kravet om god kjemisk og økologisk vannkvalitet.

4) Status for vannkvalitet

Figur 1 viser kart over PURA: Vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget.

Figur 1 PURA: Vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget³.

Figur 2 viser navn på vannforekomstene i Gjersjøen-, Årungen- og Bunnefjordenvassdraget.

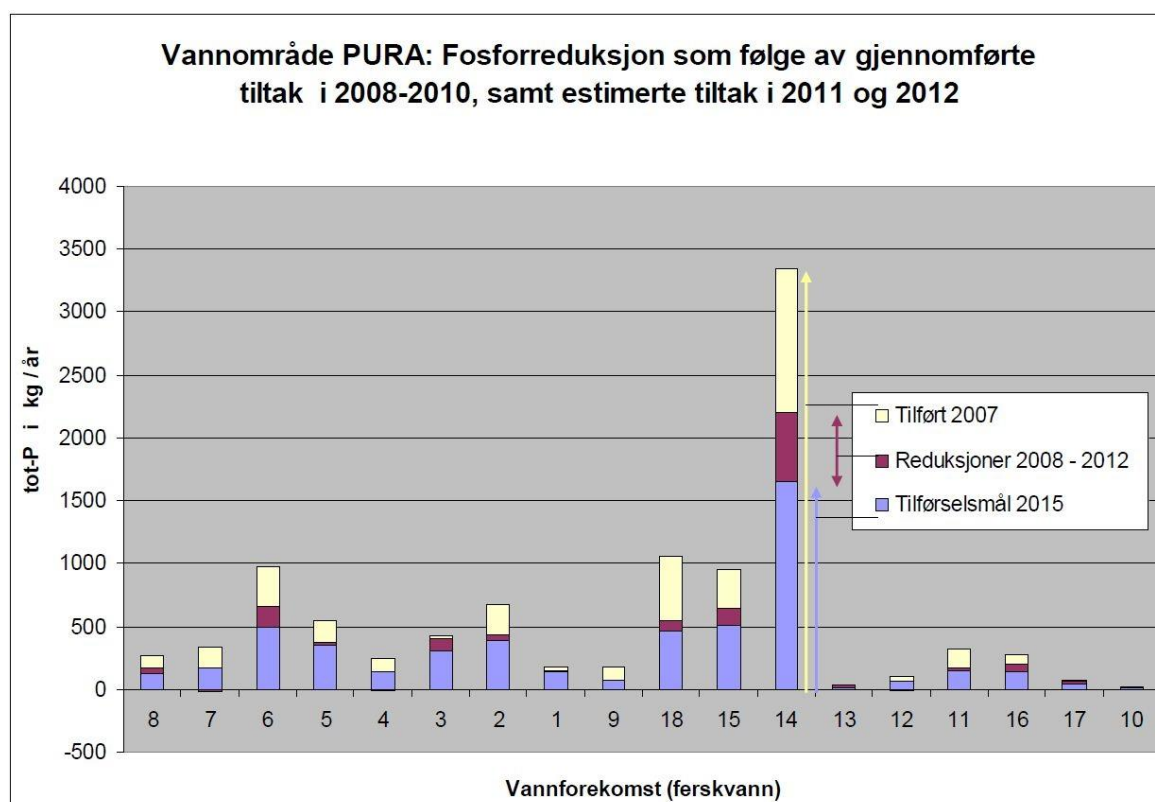
³ Vannforekomst 10 og 17 er slått sammen til ny vannforekomst nr 10 etter møte med Fylkesmannen i Oslo og Akershus 05.03.2012. Dette gir en mer hensiktsmessig inndeling av vannforekomstene rundt Bunnebotn.

Inndeling av vannforekomster i vassdragene:

Gjersjøvassdraget:	Bunnefjorden:
2 Gjersjøen	1 Gjersjøelva
3 Kolbotnvann	9 Ås/Oppegård til Bunnefjorden
4 Greverudbekken	10 Ås til Bunnebotn
5 Tussebekken / Tussetjern	11 Fålebekken/Kaksrudbekken
6 Dalsbekken	12 Pollevann
7 Midtsjøvann	13 Årungenelva
8 Nærevann	16 Bonnbekken
Årungenvassdraget:	17 Frogn til Bunnebotn
14 Årungen	18 Frogn/Nesodden til Bunnefjorden
15 Østensjøvann	19 Bunnebotn
	20 Bunnefjorden

Figur 2. Navn på vannforekomstene i Gjersjøen-, Årungen- og Bunnefjordenvassdraget.

Figur 3 viser status for fosforreduksjon i 2012, sett på bakgrunn av miljømålene som ble satt i 2007/2008 og de oppnådde reduksjonene fra 2008 til 2012.

Figur 3. Status for fosforreduksjon i 2012, sett på bakgrunn av miljømålene som ble satt i 2007/2008 og de oppnådde reduksjonene fra 2008 til 2012.

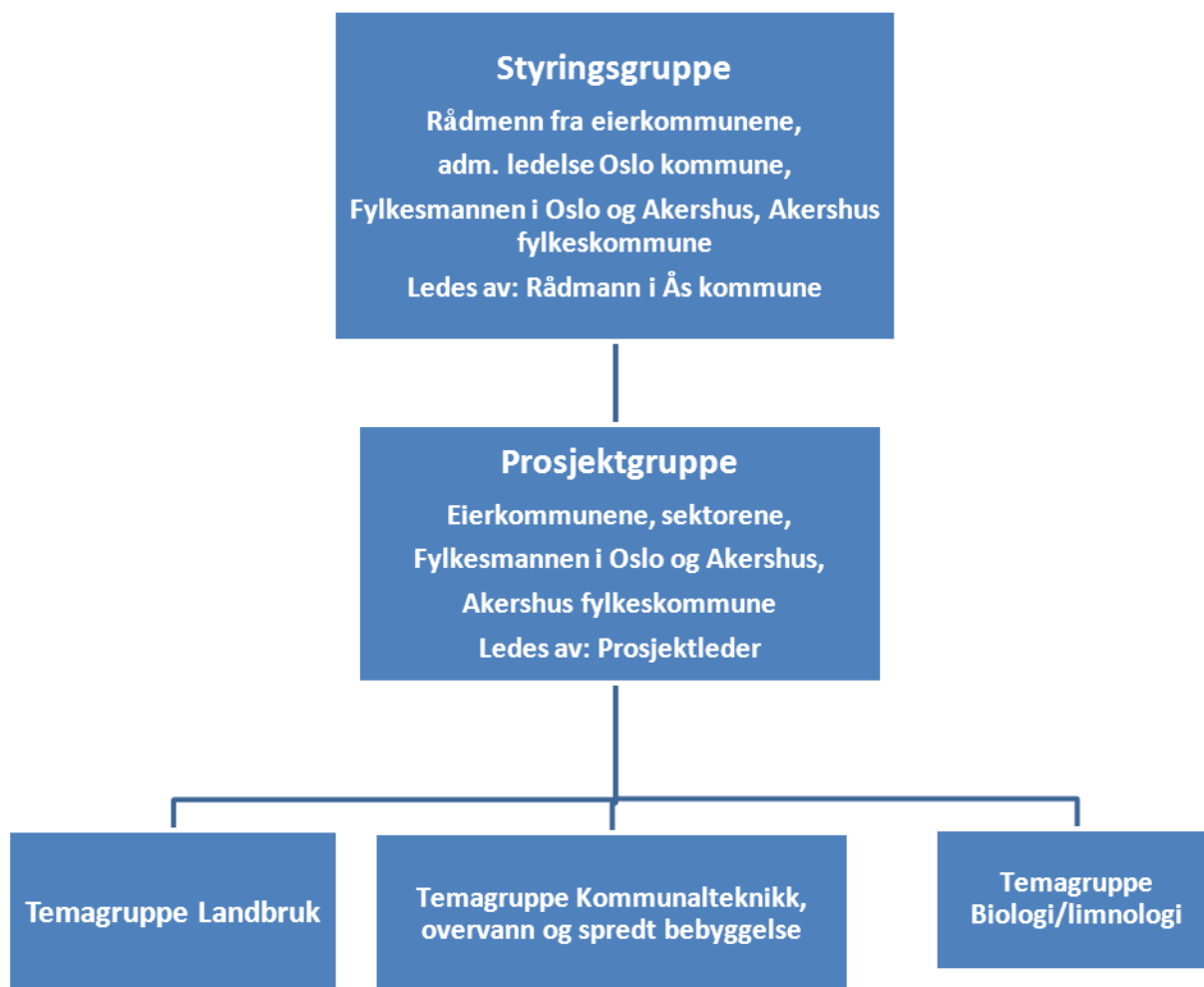
Den gule delen av søylene viser hvor mye som gjenstår for hver vannforekomst før målet om god kjemisk og økologisk tilstand er nådd. Det er kun tre av vannforekomstene, nr 3 Kolbotnvann, nr 10 Ås til Bunnebotn og nr 17 Frogn til Bunnebotn, som ligger an til å greie målet innen 2015.

5) Organisering av PURA

For å møte de høye ambisjonene om god kjemisk og økologisk tilstand i PURAs vannforekomster er prosjektet organisert etter følgende målsetting:

- medvirkning og forpliktelse
- faglig forankring
- kontinuitet i prosjektets arbeid mot sitt mål.

PURA endret sammensetning av deler av styringsgruppen i 2010, da prosjektet gikk fra en kartleggings-/planleggingsfase til en tiltaks-/gjennomføringsfase. Ordførere fra Follo-kommunene ble erstattet av rådmenn fra de samme kommunene. Dette ivaretok koblingen mellom kostnader for tiltak/behov for bemanning og økonomisk myndighetsutøvelse i kommunene. Figur 4 viser PURAs prosjektorganisering pr mars 2012.

Figur 4. PURAs prosjektorganisering pr mars 2012.

De eksisterende og kommende nasjonale og internasjonale føringer vil medføre at ambisjonsnivået for vannområdet PURA vil forbli høyt også ut over 2012, se nedenstående kap. 6 "Vannforskriftens planfaser, nasjonal og regional organisering". En opprettholdelse av dagens prosjektorganisering vil derfor være avgjørende for at den nødvendige arbeidsintensiteten skal kunne opprettholdes. Spesielt viktig vil det være at administrativ og faglig ledelse ivaretas gjennom en prosjektlederstilling. En heltids ansatt prosjektleder muliggjør et effektivt løp i samsvar med prosjektets mål, planer og vedtak og sikrer en god samarbeidsarena for eierkommunenes vannforvaltning. Norsk Vanns rapport B15/2011

understreker behovet for heltids ansatte prosjektledere i vannområder med store utfordringer, se <http://www.pura.no/publikasjoner/41/>.

PURAs styringsgruppe la ved etableringen av prosjektet vekt på at prosjektet skulle innlede samarbeid med Universitet for miljø- og biovitenskap, UMB. Det er opprettet og gjennomført en rekke samarbeidsprosjekter med UMB, ref. årsmeldingene for PURA 2008, 2009, 2010 og 2011: <http://www.pura.no/publikasjoner/35/>

PURAs overgang fra en kartleggings-/planleggingsfase til en tiltaks-/gjennomføringsfase nødvendiggjør behovet for en sikring av interessentenes⁴ medvirkning inn i prosjektet. PURA vil på denne bakgrunn høsten 2012 ta en gjennomgang av prosjektorganisering og kommunikasjonsplan.

6) Finansiering av PURA

Ved etablering av PURA i 2008 la man til grunn finansieringsmodellen til vannområdet Morsa, Vansjø/Hobøl- og Hølenvassdragene med kystområder. Modellen gir en rettferdig fordeling av utgiftene kommunene i mellom ved at den legger til grunn andel innbyggere i vannområdet og totalt jordbruksareal i vannområdet. Ved å bruke antall innbyggere og jordbruksareal får en samtidig en finansieringsnøkkel som står i et riktig forhold til kommunens samlede belastning på vassdraget og brukerinteresser. Modellen ønskes derfor videreført.

I PURA har man valgt følgende finansieringsnøkkel: Kr 15 pr innbygger i vannområdet og kr 3 pr daa jordbruksareal i vannområdet. Dette utgjør en årlig finansiering fra eierkommunene på kr 1.267.545. En oversikt over jordbruksareal, befolkning og deravfølgende finansiering er gitt i tabell 1.

Tabell 1. Finansieringsnøkkel for PURAs eierkommuner.

Kommune	Jordbruksareal i daa	Bidrag for jordbruksareal i kr 3 pr daa	Antall innbyggere i vannområdet*	Bidrag for innbyggere kr 15 pr innbygger	Bidrag ekskl. moms
Oppegård	1.800	5.400	22.500	337.500	342.900
Ski	10.800	32.400	21.886	328.290	360.690
Ås	19.900	59.700	8.514	127.710	187.410
Frogn	10.000	30.000	2.761	41.415	71.415
Nesodden	4.500	13.500	9.442	141.630	155.130
Oslo	0	0	1	150.000	150.000 **
Totalt	47.000	141.000	62.404	1.126.545	1.267.545

* innbyggertallet baserer seg på befolkningstallet pr 01.01.2012

**Oslo kommune valgte ved etablering av PURA å bidra med kr 150.000

7) Vannforskriftens planfaser, nasjonal og regional organisering

Vannforskriften (<http://www.lovdata.no/ltavd1/filer/sf-20061215-1446.html>) trådte i kraft 01.01.2007 og ble revidert 01.01.2010. Forskriften gjennomfører vanddirektivet (<http://www.vannportalen.no/hovedEnkel.aspx?m=31147&amid=1249408>) i norsk rett. Vanddirektivet ble gjort gjeldende for medlemslandene i EU fra 22.12.2000. For Norge ble direktivet innlemmet i EØS-avtalen med virkning fra 01.07.2009. Med dette ble det signalisert en ny helhetlig og økosystembasert forvaltning av alt vann i Norge og resten av Europa: Vannet skal forvaltes som en helhet fra fjell til fjord, dvs. at det er de naturgitte grensene for nedbørfeltene og kystområdene som skal danne forvaltningsgrensene. Overflatevann, grunnvann og kystvann skal ses i sammenheng. Forvaltning av vannmengder, vannkvalitet

⁴ Interessenter er alle som har betydning for og interesse av prosjektet PURA med dets mål.

og økologi i vann skal ses under ett. Dette forutsetter samordning mellom de ulike sektorer som bruker og påvirker vann, og deres respektive myndigheter.

Planhjulet

Arbeidet med å oppfylle vannmiljømålene er delt inn i faser på seks år. Figur 5 viser planhjulet for gjennomføring av vannforskriften og sentrale oppgaver som skal gjennomføres i hver fase.

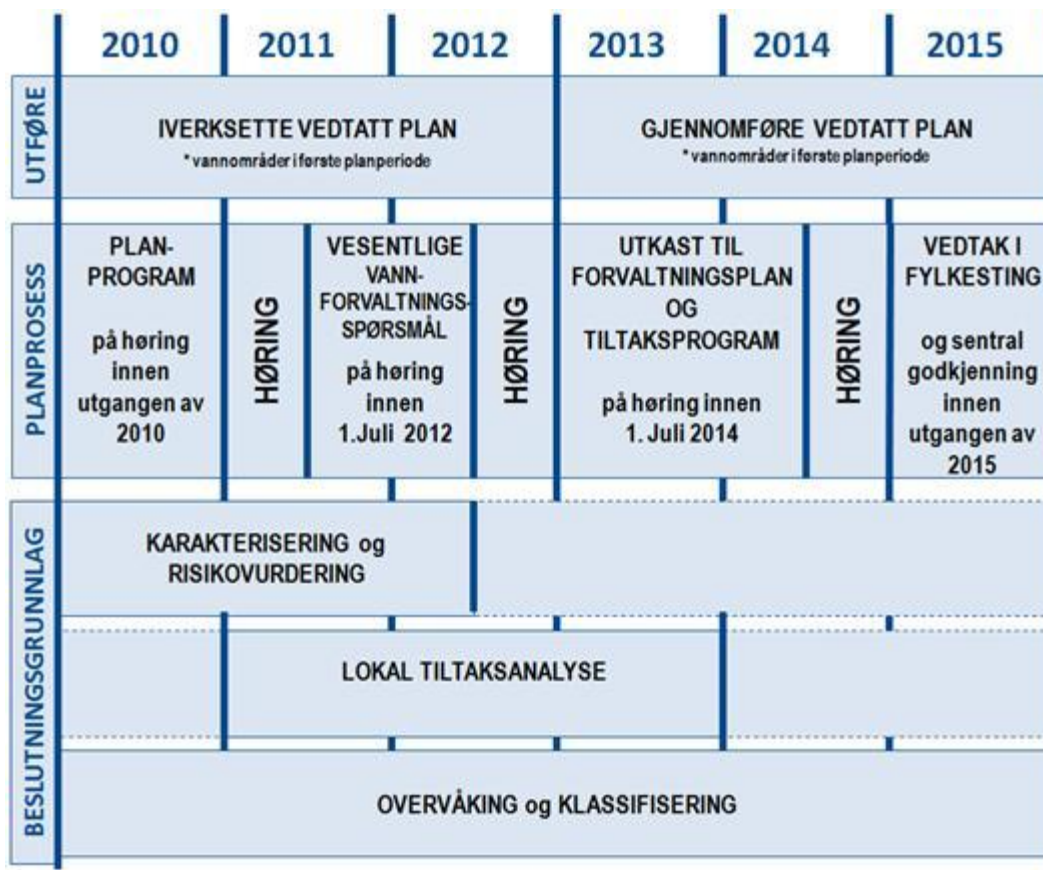
Figur 5. Planhjulet for gjennomføring av vannforskriften.

Differensiert fremdrift

På grunn av at innføring av vanddirektivet var forsinket i EØS-området har en i Norge valgt differensiert fremdrift. Totalt 29 vannområder ble valgt ut i første planperiode og følger fremdriften i andre europeiske land, mens resten av Norge følger fremdrift i andre planperiode 2010-2015. PURA, vannområdet Bunnefjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, følger første planperiode og skal parallelt jobbe med:

- fortsatt tiltaksgjennomføring med frist for å nå miljømålene innen 2015
- nytt planarbeid som gjelder hele landet, jfr. figur 6. Dette består i å evaluere og revidere tiltaksanalysen for planperioden 2015-2021.

Figur 6. Oversikt over sentrale prosesser og frister i vannforskriftens andre planperiode.

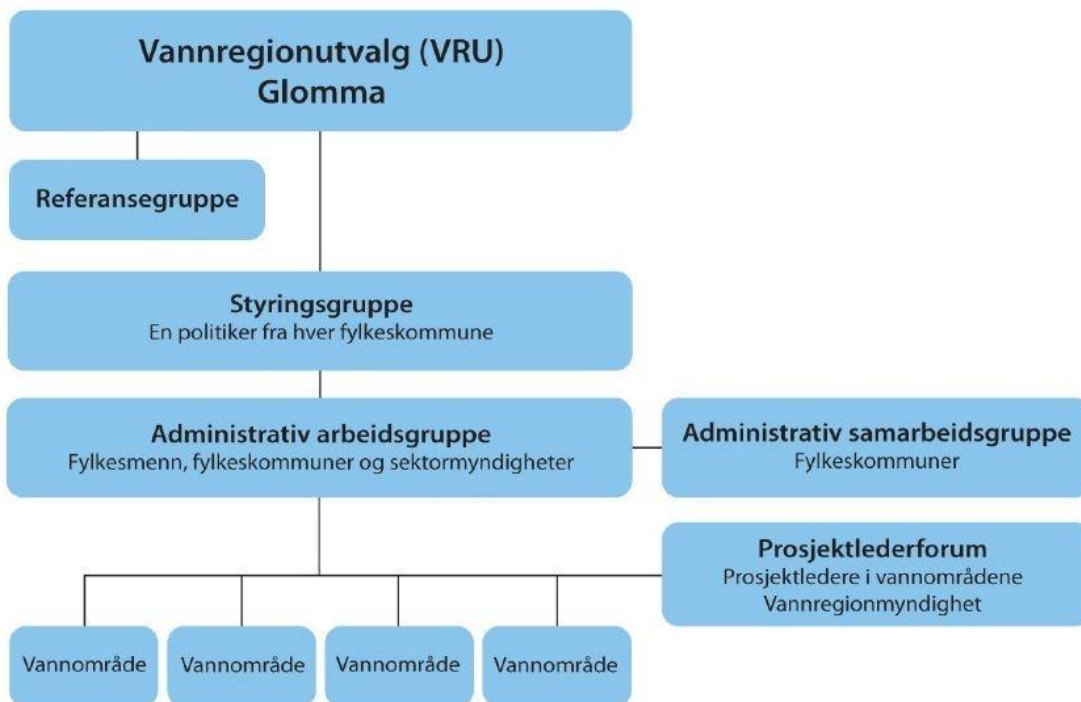
Organisering av arbeidet i henhold til vannforskriften

Vannforskriftens § 20 omtaler vannregioner og vannregionmyndigheter. Norge er delt inn i 16 vannregioner, 11 med avrenning til norsk kyst og 5 med avrenning til Sverige eller Finland. Landets vannregioner administreres av 11 fylkeskommuner som er utpekt som vannregionmyndigheter med ansvar for de nasjonale vannregioner eller deler av de internasjonale vannregioner som ligger i Norge.

Vannforskriftens § 21 omtaler vannregionmyndigheten. PURA, vannområdet Bunnfjorden med Årungen- og Gjersjøvassdraget, tilhører vannregion Glomma/Indre Oslofjord. Vannregionmyndighet er Østfold fylkeskommune (overordnet ansvar for regionale prosesser) sammen med Akershus fylkeskommune (prosessmyndighet for vannområdet). Vannregionmyndigheten skal gi rammer og veiledning for organisering og gjennomføring av arbeidet i vannområdet, og legge til rette for at arbeidet skjer på en faglig forsvarlig måte og innenfor fastsatte frister. Vannregionmyndigheten skal videre følge opp myndigheter som har oppgaver i henhold til forskriften, gjennomføre egne oppgaver og samordne de ulike bidragene. Dette skal skje i nært samarbeid med *vannregionutvalget*, se figur 7.

Vannforskriftens § 22 omtaler vannregionutvalget. Vannregionmyndigheten skal innenfor den enkelte vannregion opprette og lede et vannregionutvalg. Vannregionutvalget skal være sammensatt av representanter fra vannregionmyndigheten og øvrige fylkeskommuner, fylkesmannsembeter samt andre berørte sektormyndigheter og kommuner. Representanter for berørte rettighetshavere og private og allmenne brukerinteresser skal være nært knyttet til vannregionutvalget gjennom en referansegruppe. Sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner skal innenfor sine ansvarsområder utrede forslag til tiltak og utrede premissene for fastsettelse av miljømål.

Vannforskriftens §23 omtaler organiseringen av arbeidet i vannregionen. Det er vannregionmyndigheten som sammen med vannregionutvalget deler vannregionen inn i vannområder. Arbeidet i et vannområde skal gjennomføres med sikte på å kunne inngå i arbeidet på vannregionnivå i henhold til vannforskriften, herunder bidrag til å karakterisere vannforekomster og å vurdere tiltak.

Figur 7. Organisering av arbeidet i vannregion Glomma/Indre Oslofjord.

8) Videre drift av PURA fra og med 2013

I henhold til vannforskriften er kommunene forpliktet til å delta i den interkommunale vannforvaltningen som arbeidet etter EUs vanddirektiv krever. For å sikre videre drift av det interkommunale samarbeidsprosjektet PURA etter 2012 er det nødvendig med et politisk vedtak i PURAs eierkommuner. Det er ønskelig med et to-delt vedtak, ett som går på videre finansieringsmodell og ett som går på videre drift av prosjektet med modell for prosjektorganisering. PURA anbefaler at nåværende finansieringsmodell videreføres og revideres ved utgangen av gjeldende planperiode, som er 31.12.2015. Drift av prosjektet anbefales videreført frem til avslutning av neste planperiode, som er 31.12.2021.

Vurdering av saken:

Som det går fram av ovenstående er kommunen forpliktet til å følge vanddirektivet. Erfaringene med Purasamarbeidet har vist at dette er en praktisk og god måte å følge lovverket på. Rådmanne vil derfor anbefale at samarbeidet fortsetter fram til 31.12.2021 som foreslått i saksutredningen.

Vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser:

Det meste av utgiftene forbundet med Purasamarbeidet dekkes gjennom avløpsgebyrene. For ås kommunes del utgjør dette omtrent 128 000 kroner. En del skal dekkes over landbruksbudsjettet. Dette må kommunben bevilge særskilt. For ås

kommune utgjør dette omtrent 60 000 kroner. Tiltakene som må gjennomføres for å oppnå vassdragsmålene dekkes av forurensere, dvs. sanering av kommunale ledningsanlegg dekkes av avløpsgebyrene, utbedring av avløpsanlegg i spredt boligbebyggelse dekkes av den enkelte grunneier og tiltak i jordbruke av den enkelte bonde eller ved statstilskudd. Dette er kostnader som den enkelte part måtte ha dekket uavhengig av Pura-samarbeidet.

Konklusjon med begrunnelse:

Rådmannen finner at Purasamarbeidet er en praktisk og økonomisk god måte å løse de forpliktelser kommunen er pålagt gjennom vanddirektivet. Det anbefales derfor at samarbeidet fortsetter fram til 31.12.2021 og at utgiftene dekkes om foreslått i saksframlegget Samarbeidet

Ikrafttredelse av vedtaket:

Vedtaket trer i kraft fra 1.1.2013.

F-sak 48/12
PLANSTRATEGI 2012 - 2016

[Gå til sakliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Cornelia Solheim	Arkivnr: 140	Saksnr.: 12/1401
Utvalg	Utv.nr.	Møtedato
Formannskapet	48/12	06.06.2012
Kommunestyret	/	

Rådmannens innstilling:

Vedlagte forslag til arbeidsopplegg, fremdrift og disposisjon legges til grunn for videre arbeid med Planstrategi 2012-2016. Formannskapet er styringsgruppe for arbeidet med planstrategien og innstillende organ til kommunestyret.

Rådmann i Ås, 29.05.2012

Trine Christensen

Tidligere politisk behandling:

Ingen

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet 06.06.2012

Kommunestyret 20.06.2012

Vedlegg som følger saken trykt:

Forslag til disposisjon, Planstrategi 2012-2016

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Miljøverndepartementets veileder: "Kommunal planstrategi"

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Plandelen i den nye plan- og bygningsloven, som trådte i kraft 01.07.09, inneholder nye bestemmelser som kommunen må forholde seg til i sitt planarbeid. Plan- og bygningslovens § 10-1 sier at kommunestyret minst én gang i hver valgperiode skal utarbeide og vedta en kommunal planstrategi.

Formålet med kommunens planstrategi er å klargjøre hvilke planer kommunen bør utarbeide, rullere eller videreføre for å oppnå ønsket utvikling de kommende år.

Planstrategien skal fokusere på at planleggingen skal være behovsstyrt og ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig.

Planstrategien skal vedtas av kommunestyret seinest innen ett år etter konstituering. Det stilles ikke krav om vanlig høring slik plan- og bygningsloven krever for ordinære plansaker, men forslaget til planstrategi skal være offentlig tilgjengelig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Planstrategien har ingen rettsvirkning og er ikke formelt bindende for kommunen. Den kan revideres etter behov innenfor valgperioden. Synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner skal innhentes, men det finnes ingen innsigelsesrett for disse.

Vurdering av saken:

Ås kommune skal utarbeide sin første kommunale planstrategi. Planstrategien vil bli et nyttig verktøy for prioritering av planoppgaver samt en ny og viktig arena for styringsdialog.

Innhold i Ås kommunes planstrategi

Kommunestyret vedtok kommuneplan for 2011-2023 den 06.04.11.

Kommuneplanens samfunnsdel er derfor et nylig oppdatert styringsdokument der kommunens viktigste utfordringer, mål og fokusområder fremkommer. Rådmannen er av den oppfatning at kommuneplanens samfunnsdel bør være det viktigste utgangspunktet for planstrategien kommunen nå skal utarbeide. Videre skal planstrategiprosessen brukes til å prioritere hvilke planer som vil være viktigst for å oppnå målene i kommuneplanens samfunnsdel.

Prosessen bør benyttes til å bygge opp et system for kommunens planer som gir oversikt og forutsigbarhet for planarbeidet de neste 4 årene, også sett i forhold til administrasjonens planressurser og prioriteringer.

Underlag for vurdering av planbehovet

Kommunen bestemmer selv innholdet i underlaget og rådmannen anser at det ikke er behov for store utredninger i denne omgang. Kommuneplanens samfunnsdel har et faktagrunnlag som også kan benyttes i forbindelse med dette strategiarbeidet.

Oppdaterte befolkningsprognoser for Ås vil bli utarbeidet i samarbeid med de øvrige Follokommune.

Prosess og medvirkning

Plan- og bygningsloven stiller ikke prosesskrav til planstrategiarbeidet utover at det skal innhentes synspunkter fra statlige og regionale organer, samt nabokommuner. Dette er ivarettatt av Follorådet areal- og samferdselsgruppe våren 2012.

Minimumskravet til medvirkning er at forslaget til planstrategi skal være offentlig tilgjengelig minst 30 dager før kommunestyrets endelige behandling.

Rådmannen anbefaler at formannskapet blir styringsgruppe for arbeidet med planstrategien og innstillende organ i forhold til kommunestyret. Dialog om utfordringer og prioriteringer sees i sammenheng med arbeidet med Handlingsprogram med økonomiplan 2013-2016.

Mal for oppbygging av planstrategien

Rådmannen er av den oppfatning at omfang og innhold i planstrategien ikke bør bli for omfattende. Miljøverndepartementet har utarbeidet en veileder for utarbeidelse av kommunal planstrategi som er enkel og oversiktlig. Denne foreslås brukt som utgangspunkt for Ås kommunes planstrategi. Som vedlegg til saken følger forslag til disposisjon for planstrategien med en rekkefølge og kapittelinndeling som rådmannen mener er et fornuftig utgangspunkt for videre utarbeidelse av planstrategien.

Framdrift

Følgende framdriftsplan foreslås fram mot endelig vedtak av planstrategien i november/desember 2012:

Oppgaver/aktiviteter	Tidspunkt
Administrativt forarbeid	Mars-juni 2012
Utarbeidelse av forslag til planstrategi	Juni-september 2012
Politisk behandling av utkast til planstrategi	Formannskapet 26. september 2012 Kommunestyret 10. oktober 2012
Offentliggjøring av forslag til planstrategi	Ca 15. oktober 2012 til 15. november 2012
Politisk sluttbehandling	Formannskapet 21. november 2012 Kommunestyret 12. desember 2012

Endelig vedtak blir da to måneder senere enn ett år etter konstituering av kommunestyret i oktober 2011, som er kravet i plan- og bygningsloven. Dette er imidlertid uproblematisk.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at forslag til arbeidsopplegg og fremdrift som skissert i saksfremlegget, legges til grunn for videre arbeid med Planstrategi 2012-2016, sammen med vedlagt forslag til disposisjon. Videre anbefales det at formannskapet blir styringsgruppe for arbeidet med planstrategien og innstillende organ til kommunestyret.

Disposisjon planstrategi Ås kommune

24. mai 2012

Planstrategi for Ås kommune 2012-2016

Forslag til disposisjon med stikkord til innhold

1. Innledning

- Plansystemet i Plan- og bygningsloven
- Hva er planstrategi?
- Hvordan har prosessen vært gjennomført?

2. Nasjonale og regionale føringer og relevante regionale planer

- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging
- Fylkesmannens forventningsbrev til kommunal planlegging
  - FMOAs handlingsplaner
- Regional planstrategi for Akershus 2011-2012
  - Samordnet areal- og transportplan for Oslo og Akershus
  - Regional plan for kulturminner og kulturmiljøer
  - Regional plan for handel, service og senterstruktur
  - Regional plan for utdanning og kompetanse sett i forhold til næringsutvikling
  - Regional plan for innovasjon og nyskaping
  - Sektorplan for anlegg for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2010-2013
  - Samferdselsplan for Akershus 2012-2015
  - Klima- og energiplan for Akershus
  - Kunstpolitisk plan for Akershus
  - Internasjonal strategi
  - Strategi for friluftsliv
  - Strategi for folkehelse

3. Utviklingstrekk og utfordringer

Regionalt og lokalt

- Statistikk og fakta om status og fremtid
- Betydningen av forventet utvikling

4. Kommunens plansystem i dag

Oversikt over alle planer:

- Figur med oversikt over samtlige planer fordelt på ansvarsområdene i organisasjonskartet

Evaluering av eksisterende planer, herunder særskilt kommuneplanen – samfunnsdel/arealdel

- Blant annet:
  - Gjennomgang av innhold og føringer i kommuneplanens samfunnsdel, sett i sammenheng med utviklingstrekk og utfordringer
  - Kommuneplanens funksjon som styringsredskap – politisk tilfredshet/administrativ tilfredshet
  - Kommuneplanens arealdel – samsvar med behovet

5. Kommunens planbehov frem til 2016

Vurdering av behov for overordnede planer:

- Revidering av kommuneplanen – samfunnsdel/arealdel?
- Kommunedelplaner?
- Områdereguleringer?

Vurdering av behov for temaplaner

Oversikt over alle fremtidige planer:

- Figur med oversikt over samtlige planer, herunder markert hvilke planer som skal behandles politisk, fordelt på ansvarsområdene i organisasjonskartet
- Tabell med fremdrift og ansvarsforhold

6. Eventuelle vedlegg

F-sak 49/12

UTARBEIDELSE AV HANDLINGSPROGRAM MED ØKONOMIPLAN 2013 - 2016

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

[Neste sak>>](#)

Saksbehandler: Emil Schmidt

Arkivnr: 145

Saksnr.: 12/1441

Utvalg

Utv.nr.

Møtedato

Formannskapet

49/12

06.06.2012

Rådmannens innstilling:

1. Arbeidet med plan- og budsjettprosessen gjennomføres som beskrevet i saksutredningen.
2. De foreløpige økonomiske rammene for 2013 er i 1000 kr:
Sentraladministrasjonen: 51 349 000
Oppvekst og kultur: 315 414 000
Helse- og sosial: 246 232 000
Teknikk og miljø, eks. VAR: 81 410 000

Rådmannen i Ås, 30.05.2012

Trine Christensen

Tidligere politisk behandling:

Dialogkonferansen 22.05.2012

Avgjørelsesmyndighet:

Formannskapet

Behandlingsrekkefølge:

Formannskapet

Vedlegg som følger saken trykt:

- Framdriftsplan for arbeid med handlingsprogram med økonomiplan 2013-2016
- Struktur på handlingsprogram og økonomiplan 2013 – 2016

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

- Kommuneplan 2011 - 2023
- Handlingsprogram 2012-2015
- Årsmelding 2011

Utskrift av saken sendes til:

Medlemmene i rådmannens ledergruppe

SAKSUTREDNING

I dialogkonferansen for 2013 ble de folkevalgte invitert til å komme med signaler til prioriteringer for 2013-16. Rådmannen vil ta med seg disse politiske signalene i det videre arbeidet med utarbeidelsen av handlingsprogrammet 2013-16.

Ås kommune har høy befolkningsvekst. Dette stiller store krav til en balansert utvikling av tjenesteproduksjonen i takt med befolkningsveksten. Utviklingen av tjenestene må skje innenfor disponible rammer. Det er bred politisk enighet om at det skal være et høyt fokus på kostnadskontroll og å utnytte inntekspotensialet. Videre skal KOSTRA-tall, kombinert med andre nøkkeltall, tas i bruk for å identifisere potensialet for besparelser.

Kommunestyret har vedtatt at gjeldende skolestruktur skal videreføres. Innenfor gjeldende struktur skal det arbeides for en best mulig kapasitetsutnyttelse og godt læringsmiljø.

For å kunne gjennomføre nye tiltak og sette organisasjonen i stand til å møte nye behov og utfordringer må det foretas omprioriteringer. Dette innebærer behov for justering av standarden på enkelte tjenesteområder.

Økonomisk situasjon

Status og nye forutsetninger

	2013	2014	2015	2016
Netto driftsresultat i mill. kroner	13	15	17	18
<i>I prosent av driftsinntektene</i>	1,5	1,5	1,5	1,5
Avsetning disp fond i mill. kroner	5	5	5	5

Tabellen viser anslått netto driftsresultat i økonomiplanperioden 2013-16. Netto driftsresultat er differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Utviklingen i netto driftsresultat forutsetter en satsing på effektivisering av arbeidsprosesser i alle etater. På den måten legges det opp til at enhetene i større grad kan møte veksten i fremtidig tjenesteproduksjon uten tilsvarende økning i ressurser.

Merverdiavgiftskompensasjonen for investeringer inntektsføres i driftsregnskapet. Deretter overføres det tilbake til investeringsregnskapet. Regnskapsforskriften stiller krav til en gradvis opptrapping av denne tilbakeføringen. I 2013 skal 80% tilbakeføres, mens i 2014 skal hele beløpet tilbakeføres investering. Dette betyr at en stor del av netto driftsresultat må gå til tilbakeføring til investeringsregnskapet for finansiering av investeringsprosjekter. Med andre ord må kommunen ha et netto driftsresultat på minst 1 % for ikke å tappe av disposisjonsfondet. Rådmannen anbefaler at det budsjetteres med netto driftsresultat på minst 1,5 %. Dette kan legge til rette for at det kan avsettes midler til disposisjonsfondet, slik at dette gradvis kan bygges opp.

Forutsetninger i kommuneproposisjonen

Kommuneproposisjonen som kom i mai tilsier at kommunesektorens økonomi vil bli styrket. Realveksten i frie inntekter er anslått til ca. 5 milliarder kroner for hele

kommunesektoren. Dette er inntekter som kan settes av til å dekke utgifter til økt befolkningsvekst, nye tiltak og økte pensjonskostnader. Demografikostnadene anslås å øke med ca. 4 milliarder kroner. Samtidig er det ikke usannsynlig at pensjonskostnadene øker med minst 1 milliard kroner. Dette innebærer i tilfellet at inntektsopplegget ikke gir grunnlag for nye tiltak utover å dekke befolkningsveksten. Nye tiltak må da dekkes gjennom omprioriteringer innenfor kommunens rammer.

For Ås kommune har regjeringen anslått en realvekst i frie inntekter på 13.5 mill. kr. Det er imidlertid stor usikkerhet knyttet til denne beregningen, blant annet som følge av usikkerhet knyttet til befolkningsprognoser. Rammetilskuddet for 2013 beregnes ut fra innbyggertall per 1.7.2012, og det endelige handlingsrommet vil derfor først være klart når statsbudsjettet legges frem til høsten.

Av store inntekts- og utgiftsposter kan det nevnes at renteutgiftene kan bli noe lavere enn forutsatt i handlingsprogrammet 2012-15. Større investeringsbehov enn tidligere forutsatt kan imidlertid motvirke denne effekten.

Lønnsoppjøret for Stat og kommune er enda ikke avklart. Det er forutsatt en lønnsvekst for 2012 på 3,75 %. Blir det endelige resultatet høyere enn dette, vil dette medføre økte kostnader både i 2012 og 2013.

På bakgrunn av ovennevnte forventer Rådmannen at det fortsatt vil være stramme budsjettammer i kommende planperiode. Mer konkret forutsettes det at eventuelle nye tiltak må finansieres med omprioriteringer innenfor etatenes rammer.

Forslag til foreløpige økonomiske rammer

Rådmannen foreslår følgende økonomiske rammer for 2013:

Sentraladministrasjonen:	51 349 000
Oppvekst og kultur:	315 414 000
Helse- og sosial:	246 232 000
Teknikk og miljø, eks. VAR:	81 410 000

Rammene er basert på 2013-rammen i vedtatt handlingsprogram for 2012-15 og rådmannens forslag til budsjettreguleringer for 1. tertial 2012. Lønnsoppjøret for 2012 er ikke medregnet, da dette enda ikke er avklart. Dette kommer dermed som en pott utenfor enhetene. Sentraladministrasjonen er eks. fellesposter til lønn, pensjon, forsikringer, tilleggsbevilgninger m.m. på 27,5 mill. kr. Teknikk og miljø er eks. VAR.

Omprioriteringer, kutt-tiltak og nye tiltak

Etatene vil bli utfordret på å dekke nye tiltak gjennom omprioriteringer og skal foreslå innsparinger tilsvarende 1 %.

Hver etat gis følgende oppdrag, som tilsvarer ca. 1 % av netto ramme:

	Forslag til innsparing	Forslag til nye tiltak
Sentraladministrasjonen	-500 000	500 000
Helse og sosial	-2 500 000	2 500 000
Oppvekst og kultur	-3 000 000	3 000 000
Teknikk og miljø	- 800 000	800 000

Det vil imidlertid bli satt høyt fokus på effektivisering av arbeidsprosesser, med sikte på at kommunen utover i planperioden står bedre rustet til å møte vekst i tjenestebehov.

KOSTRA-tallene har blitt gradvis forbedret de senere årene, og etatene har fått klare signaler om at regnskapet skal føres i henhold til KOSTRA. Rådmannen legger derfor til grunn at KOSTRA-data for 2011 vil være et viktig grunnlag for hvilke omprioriteringer som fremmes. Der det fortsatt er svakheter med KOSTRA vil det bli foretatt nødvendige korrigeringer.

Effektivisering og omprioriteringer 2013-16

Rådmannen har startet et arbeid med fire effektiviseringsprosjekter. Rådmannen mener potensialet for innsparinger vil være større ved fokus på disse områdene framfor ytterligere gjennomgang av ostehøvelkutt på enhetene. Bakgrunnen for dette er at kommunen står overfor store nye oppgaver og dersom disse møtes på en effektiv måte kan det gi en mer rasjonell tjenesteproduksjon. Hovedfokus vil derfor være å få ned enhetskostnader i administrasjon og tjenesteproduksjon. Det vil si at effektene i utgangspunktet måles i form av reduserte kostnader per produserte enhet, Arbeidet med de fire effektiviseringsprosjektene vil fortsatt være prioritert:

Effektivisering av administrative arbeidsprosesser.

KOSTRA tallene for administrasjonsutgifter viser at Ås kommune har lave utgifter til administrasjon, dersom man ser bort fra administrasjonslokaler. Reduksjon av kostnader til administrasjonslokaler vil ha høyt fokus i arbeidet med effektivisering av kommunens arealbruk.

Det skal gjennomføres en systematisk gjennomgang av utvalgte administrative prosesser. Arbeidsoppgavene i støtteenhetene skal gjennomgås og potensialet for økt bruk av IKT-systemer og automatisering av prosesser bør vurderes. Som et ledd i dette arbeidet må det omprioriteres interne ressurser fra løpende driftsoppgaver til administrative utviklingsoppgaver. Samtidig må oppgaver og administrative støttetjenester kritisk vurderes med tanke på om de er strengt tatt nødvendige. Erfaringer fra andre kommuner som ikke utfører slike oppgaver, må innhentes.

Målet med prosjektet vil være å møte veksten i administrative oppgaver uten økt bemanning, samt omprioritere ressurser på en slik måte at arbeidsprosesser i hele organisasjonen forbedres. F. eks kan tilrettelegging for effektiv bruk av ikt-verktøy i tjenesteenhetene frigjøre ressursinnsats i tjeneste-enhetene fra administrasjon til tjenesteutøvelse.

Gjennomgang av tiltak for å redusere kommunens eiendomsutgifter.

KOSTRA-tall viser at Ås kommune har høye utgifter til eiendomsforvaltning, blant annet som følge av store arealer formålsbygg per innbygger.

Det er etablert en administrativ arbeidsgruppe som skal se på tiltak for å redusere utgifter til kommunale bygg. I januar 2012 ble det lagt frem en sak som drøftet alternativer for effektivisering av kommunens administrasjonslokaler. Basert på

signalene fra kommunestyret vil dette arbeidet fortsette med sikte på å legge frem alternative veivalg i handlingsprogram 2013-16.

Dagens eiendomsstruktur vil på kort sikt medføre et begrenset effektiviseringspotensial. Imidlertid kan det være at mindre ombygginger i eksisterende bygninger kan være lønnsomt. Potensialet for effektivisering vil være størst i forbindelse med etablering av nye bygg. Planlagte nye investeringer bør derfor sees i sammenheng med eksisterende bygg, med tanke på å få ned kostnader per kvadratmeter bygg, og ikke minst antall kvadratmeter per bruker/innbygger.

Effektiv implementering av Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen trådte i kraft 1.1.2012. Kommunen har fått nye ansvar og nye oppgaver som det følger ekstra midler til.

Det nye finansieringssystemet vil være slik at de kommuner som er dyktig på forebyggende arbeid, og etablerer et effektivt og godt driftskonsept for å ta imot nye pasientgrupper, vil kunne tjene på ordningen. Samtidig er det viktig å innrette forebyggende tiltak der det gir best effekt.

Skolebruksplan

Kommunestyret har vedtatt skolebruksplanen. Rådmannen vil følge opp vedtaket og dette vil være et viktig arbeidsområde i kommende planperiode. Det er behov for betydelige investeringer på dette området, og dette må innarbeides i handlingsprogrammet.

Investeringsbehov

Det ligger trolig større investeringsbehov både innen skole, barnehage og helse og omsorg som må håndteres i kommende planperiode. Nivået på investeringer må avklares nærmere og sees i sammenheng med resultatene fra prosjektene for effektivisering og omprioriteringer som er beskrevet ovenfor. Inntil dette er nærmere avklart, legger rådmannen til grunn en framskrivning av gjeldende investeringsprogram.

Prioriterte innsatsområder

De økonomiske rammebetingelsene legger premissene for mål og tiltak i handlingsprogrammet. Med utgangspunkt i kommuneplan 2011 – 2023, gjeldende handlingsprogram og politiske signaler fra dialogkonferansen 22. mai 2012 foreslår rådmannen at følgende innsatsområder blir prioritert innenfor de ulike tjenesteområdene:

Oppvekst og kultur

Kultur

- Utvikle kulturhuset i Ås sentrum slik at det blir en sentral møteplass for kulturlivet i Ås og fyller kulturhuset med innhold

Kvalitet

- Økt fokus på resultater i skolen
- Arbeide for at barn og unge opplever helhet og sammenheng i sin læring

Skolestruktur

- Planlegge utbygging av Solberg skole
- Følge opp kommunestyret vedtak om fremtidig skolestruktur i Ås kommune

Helse og sosial

- Gjennomføre flere tiltak med fokus på effektiv implementering av Samhandlingsreformen
- Rullere temaplan for helse- og omsorg 2009-15 i tråd med samhandlingsreformen og demografisk utvikling

Tekniske tjenester

- Gjennomgang av tiltak for å redusere kommunens eiendomsutgifter
- Redusere forfallet i bygningsmassen
- Redusere forfallet på kommunale veier (særlig asfalterte veier)
- Oppgradere lysarmatur på kommunale veier og i lysløypene og installere pålagte målere (Kvikksølvlamper blir ulovlig å omsette fra 2015)

Rådmannens stab og støttefunksjoner*Lokalsamfunnsutvikling*

- Fokuserer på utviklingen av Ås sentrum gjennom følgende tiltak:
  - Utarbeide en områderegulering for Ås sentrum gjennom en prosess med fokus på bred medvirkning, involvering og forankring
- Følge opp kommuneplanen med fokus på utvikling av Ås tettsted og næringsutvikling

Medarbeidere

- Ny arbeidsgiverstrategi med implementering av tiltak, herunder kompetanse
- Videreføre arbeidet med helse som satsningsområde og oppfølging av IA-avtalen

Økonomi

- Gjennomføre et prosjekt med fokus på effektivisering av administrative arbeidsprosesser. Videreføre arbeidet med økt bruk av elektroniske løsninger fremfor papir
- Bruke KOSTRA-data til å avdekke potensialet for effektivisering av tjenester
Benchmark med andre kommuner som har lavere kostnader eller bedre kvalitet/resultater enn Ås kommune
- Videreføre et høyt fokus på økonomistyring
- Utnytte inntekspotensialet
- Ha økt fokus på innkjøp

Service og kommunikasjon

- Innføre fullelektronisk arkiv
- Digitalisere byggesaksarkivet, med mulig samarbeid med nabokommuner
- Etablere effektive integrasjoner mellom ulike datasystemer i kommunen / Follo

Politisk deltakelse i arbeidet

I arbeidet med handlingsprogram 2013 – 2016 er det lagt opp til ett møte med hovedutvalgene og ett møte med formannskapet før politisk behandling av handlingsprogram med økonomiplan. Målet er å skape et godt politisk eierskap til innholdet i handlingsprogrammet.

Møte med hovedutvalgene gjennomføres i august. Formålet med møtene er å prioritere og konkretisere etatenes utfordringer sett opp mot etatenes rammer. Til møte i formannskapet er statsbudsjettet lagt fram og viktige faktorer som styrer rammen vil bli diskutert, samt gapet mellom inntekter og utgifter.

Resultatene fra møtet er et viktig grunnlag i arbeidet med forslag til handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016.

Vedlegg 1

Framdriftsplan for arbeid med handlingsprogram med økonomiplan 2013-2016

(Planen er basert på møteplan for kommunestyret, formannskap og hovedutvalg høsten 2012)

DATO	BESKRIVELSE
22.05.12	Dialogkonferanse
06.06.12	Sak om arbeidet med handlingsprogram og økonomiplan behandles i formannskapet
12.06.12	Rundskriv sendt lederforum
29.08.12/ 30.08.12	Drøfting og konkretisering av utfordringer i de enkelte hovedutvalgene innenfor de respektive ansvarsområdene
04.09.12	Møte med ATO
15.09.12	<ul style="list-style-type: none"> • Etatssjefer/stabsledere har kommet med innspill til kap 4 i handlingsprogrammet som omhandler kommunens tjenesteområder. Innspillene utarbeides på grunnlag av diskusjonene i hovedutvalgene og ledermøtene i de respektive etater. • Ledere med budsjettansvar skal være ferdig med budsjettarbeidet, samt ha levert eventuelle innspill og vurdering. Arbeidet skjer i Agresso.
30.09.12	<ul style="list-style-type: none"> • Etatssjefer og stabsledere har på grunnlag av dialogmøte med formannskapet kommet med endelig innspill til kap 4 som omhandler kommunens tjenesteområder. Innspillene sendes plan- og utviklingssjef.
24.10.12	Budsjettkonferanse med formannskapet <ul style="list-style-type: none"> • Statsbudsjettet er lagt fram og viktige faktorer som styrer rammen diskuteres, bl a skattenivå og rentenivå. • Gapet mellom inntekter og utgifter diskuteres
23.10.12	Møte med ATO
7.11.12	Rådmannen presenterer muntlig handlingsprogram og budsjett for formannskapet
7-8.11.12	Handlingsprogram og økonomiplan 2013-2016 behandles 1. gang i formannskapet og hovedutvalgene
21.11.12	Handlingsprogram og budsjett behandles 2. gang i formannskapet
	Handlingsprogram og budsjett ligger ute til offentlig ettersyn.
12.12.12	Handlingsprogram og budsjett behandles av kommunestyret.

Struktur på handlingsprogram og økonomiplan 2013 - 2016

1.0 Hovedtrekk og profil i handlingsprogrammet

- 1.1 Innledning
- 1.2 Sentrale utfordringer

2.0 Forutsetninger for handlingsprogramperioden

- 2.1 Statsbudsjettet 2013
- 2.2 Befolkningsutvikling 2013 – 2016

3.0 Fokus i handlingsprogrammet

- 3.1 Plan og rapporteringssystemet
- 3.2 Samfunn
- 3.3 Brukere
- 3.4 Medarbeidere
- 3.5 Økonomi
  - 3.5.1 Driftsbudsjett
  - 3.5.2 Investeringer
  - 3.5.3 Fellesinntekter og fellesutgifter

4.0 Tjenesteområdene

- 4.1 Oppvekst og kultur
  - 4.1.1 Barnehager og skoler
  - 4.1.2 Fritidstilbud, kulturskole, bibliotek og kulturhus
  - 4.1.3 Voksenopplæring og flyktningtjenesten
- 4.2 Helse og sosial
  - 4.2.1 Pleie og omsorg
  - 4.2.2 Sosial
  - 4.2.3 Helsetjenester
- 4.3 Tekniske tjenester
  - 4.3.1 Bygg og regulering
  - 4.3.2 Friluftsliv, nærmiljø og idrett
  - 4.3.3 Teknisk service og infrastruktur
  - 4.3.4 Eiendomsforvaltning
- 4.4 Rådmannens stab og støttefunksjoner
  - 4.4.1 Lokalsamfunnsutvikling
  - 4.4.2 Medarbeidere, økonomi, kommunikasjon og service

Vedlegg

- Vedlegg 1: Planoversikt
- Vedlegg 2 - 5: Budsjettrammer og konsekvenser
- Vedlegg 6: Budsjett fellesinntekter og -utgifter
- Vedlegg 7: Investeringsbudsjett 2013 – 2016
- Vedlegg 8: Budsjettskjema 1A, 1B og 2A
- Vedlegg 9: Hovedoversikt, drift og investering
- Vedlegg 10: Oversikt over årsverk, nye stillinger og omgjøringer
- Vedlegg 11: Kommunale avgifter og gebyrer
- Vedlegg 12: Totaloversikt funksjoner 2013

F-sak 50/12

**SØKNAD OM FRITAK FRA POLITISKE VERV - KRISTIN HEGVIK TORGERSEN
- NYTT VALGOPPGJØR OG NYVALG**

[Gå til saksliste](#)

[<<Forrige sak](#)

Saksbehandler: Vibeke Berggård

Arkivnr: 033 &16

Saksnr.: 12/920

Utvalg

Utv.nr.

Møtedato

Formannskapet

50/12

06.06.2012

Kommunestyret

/

Ordførers innstilling:

1. Kristin Hegvik Torgersen fritas fra sine verv i kommunestyret og hovedutvalgene.
2. Som ny vara i hovedutvalg for oppvekst og kultur (HOK) på plass nr. ...
velges:
.....
3. Som ny vara i hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM) på plass nr. ...
velges:
.....

Konsekvenser for kommunestyret

Det foretas nytt valgoppgjør i kommunestyret slik:

Etter opprykk i vararepresentanttrekken blir Ole Martin Musken ny vara på plass nr. 7.

Ordfører i Ås, 29.05.2012

Johan Alnes

Avgjørelsesmyndighet:

Kommunestyret

Behandlingsrekkefølge:

Formannskap

Kommunestyre

Vedlegg som følger saken trykt: Oversikt over aktuelle utvalg per 25.05.2012.

Vedlegg som ligger i saksmappen i tillegg til trykte dokumenter:

Søknad om fritak fra Kristin Hegvik Torgersen datert 04.04.2012

Brev av 25.04.2012 fra Ås kommune

Lenke til kommuneloven: <http://www.lovdatab.no/all/hl-19920925-107.html#16>

Lenke til valgloven:

http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20020628-057.html&emne=VALGLOV*&&

Utskrift av saken sendes til:

Kristin Hegvik Torgersen
Valgte representanter
Ole Martin Musken (m. vedlagt informasjon i hht. valgloven og taushetserklæring)
Aktuelle utvalg
Politisk sekretariat for oppdatering av SRU og Styrevervregister

SAKSUTREDNING:

Fakta i saken:

Kristin Hegvik Torgersen (valgt inn for FrP) søker om fritak fra verv som 3. vara til kommunestyret, 1. vara i HOK og 1. vara i HTM på grunn av nåværende arbeids-situasjon.

Fritak:

I brev av 25.04.2012 ble Torgersen orientert om følgende:

Kommuneloven har relativt strenge regler for å innvilge fritak.

I følge kommuneloven § 15 nr. 2 kan kommunestyret etter søknad frita, for et kortere tidsrom eller resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjønne sine plikter i vervet.

I kommentarene til loven står det bl.a. at fritaksgrunn vil i første rekke være at søkerens arbeidsforhold, dårlig helse eller andre velferdsgrunner gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle de plikter vervet medfører.

Finner kommunestyret at lovlig fritaksgrunn er til stede, må det deretter vurdere om det er rimelig å innvilge søknaden. Her må det tas hensyn både til søkerens og kommunens situasjon. Kommunestyret bør være varsomme med å innvilge søknader om fritakelse.

Hvis du ønsker å opprettholde din søknad om fritak bes du begrunne hvorfor nåværende arbeidssituasjon gjør det ekstra byrdefullt å oppfylle pliktene i de tre varavervene.

Kristin Hegvik Torgersen har deretter orientert saksbehandler/ordfører nærmere om årsakene til fritakssøknaden.

Opprykk og nyvalg

Kommunestyret:

Endelig uttreden av et varamedlem til kommunestyret medfører opprykk i vararekken. Nytt valgoppgjør skal foretas dersom ordføreren finner det nødvendig, jf. valgloven § 14-2

Hovedutvalgene, jf. kommuneloven § 16: (utdrag)

5. Er antallet varamedlemmer eller en gruppes varamedlemmer til formannskapet, eller et annet folkevalgt organ valgt av kommunestyret blitt utilstrekkelig, kan

kommunestyret selv velge ett eller flere faste eller midlertidige varamedlemmer. Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av varamedlemmene til organet eller gruppens varamedlemmer, skal det så langt det er mulig velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn. Myndigheten til å foreta suppleringsvalg til andre organer enn formannskapet kan delegeres til formannskapet.

6. Ved suppleringsvalg etter nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.

Vurdering av saken og konklusjon:

Ordfører vurderer begrunnelsen for fritakssøknad for å oppfylle lovens krav og anbefaler at søknaden imøtekommes.

Ordfører finner det nødvendig å foreta nytt valgoppgjør for vararepresentantplassen i kommunestyret og å velge nye varaer i HOK og HTM.

Kan vedtaket påklages? Nei

Ikrafttredelse av vedtaket: Vedtaksdato

Vedlegg

Oversikt over aktuelle utvalg per 25.05.2012

Kommunestyret

Fremskrittspartiet	
Medlemmer	Varamedlemmer
1. Arne Hillestad	1. Veronica H. Green
2. Torill Horgen	2. Ove Haslie
3. Kjetil Barfelt	3. <i>Kristin Hegvik Torgersen</i>
4. Terje Michaelsen	4. Alexander Mackenzie
	5. Lene Arildsen
	6. Oluf Berentsen
	7. Eli Lerheim

Hovedutvalg for oppvekst og kultur (HOK)

Medlemmer		Varamedlemmer	
1. Laila P. Nordsveen, nestleder	A	1. Kjell Ivar Brynildsen	A
2. Marius Hojem Borge	A	2. Nina Ramberg	A
3. Olav Østerås, leder	V	3. Eirik Nordhagen	V
4. Odd Vangen	Sp	4. Sigrid Hjørnegård	Sp
5. Saroj Pal	SV	5. Frode Gundersen	SV
		6. Grazyna Englund	A
		7. Ivar Ekanger	A
6. Ida Elisabeth Krogstad	H	1. Arne Solheim Kaldahl	H
7. Sverre Strand Teigen	H	2. Helge Sjursen	KrF
8. Hilde Kristin Marås	H	3. Marianne Semner	H
		4. Gro Haug	H
		5. Espen Fjeld	H
9. Veronica H. Green	FrP	1. <i>Kristin Hegvik Torgersen</i>	FrP
		2. Alexander Mackenzie	FrP
		3. Oluf Berentsen	FrP

Hovedutvalg for teknikk og miljø (HTM)

Medlemmer		Varamedlemmer	
1. Ola Nordal, leder	A	1. Rolf Berntsen	A
2. Kristin Ohnstad	A	2. Shangquan Chen	A
3. Inger Skjervold Rosenfeld	V	3. Cathrine Glosli	V
4. Odd Rønningen, nestleder	Sp	4. Elin Marie Haga Stabbetorp	Sp
5. Jan Sjølli	SV	5. Solveig Viste	SV
		6. Håkon Petter Brække	A
		7. Joar Solberg	A
6. Jan Ove Rikheim	H	1. Christine H. Eidsvold	H
7. Monica Langfeldt Fjeld	H	2. Ole Fredrik Nordby	H
8. Ola Stedje Hanserud	MDG	3. Bjørn Leivestad	H
		4. Hilde Kristin Marås	H
		5. Anders Often	MDG
9. Kjetil Barfelt	FrP	1. <i>Kristin Hegvik Torgersen</i>	FrP
		2. Terje Michaelsen	FrP
		3. Arne Hillestad	FrP

Kommunestyrevalget 2011, kandidat kåring FrP m. senere endringer:

Fremskrittspartiet			
1	Hillestad, Arne	VALGT	
2	Horgen, Torill	VALGT	
3	Barfelt, Kjetil	VALGT	
4	Michaelsen, Terje	VALGT	
1	Green, Veronica H	VARA	
2	Haslie, Ove	VARA	
3	<i>Torgersen, Kristin Hegvik</i>	VARA	
4	Mackenzie, Alexander	VARA	
5	Arildsen, Lene	VARA	
	(Haslie, Martine)	VARA	Flyttet, jf. brev 30.04.2012, 12/988-4
6	Berentsen, Oluf	VARA	
	(Myrset, Hilde Jordal)	-	Flyttet, jf. brev 30.04.2012, 12/988-2
7	Lerheim, Eli	VARA	Nytt valgoppgjør, jf. brev 30.04.2012, 12/988-5
	Musken, Ole Martin		
	Ekberg, Egil		
	Kristoffersen, Bjørn		
	Sæstad, Lisbeth		
	Pedersen, Mona Roaas		
	Horgen, Aase		
	Nilsen, Sølvi-Ann		
	Walstad, Hans Petter		
	Musken, Tore		
	Horgen, Bjørn		
	Berentsen, Lise		